

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Analýza úrovně zaměstnanosti a nezaměstnanosti ve
vybraném regionu**

Nikola Št'ávová

© 2014 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Analýza urovně zaměstnanosti a nezaměstnanosti ve vybraném regionu" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 21. 11. 2014

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi, CSs., za vedení diplomové práce, za důležité rady a podněty. Dále děkuji pracovníkům na kontaktním pracovišti v Jihlavě, především Mgr. Jarmile Klejzarové a Mgr. Miladě Schebestové.

Analýza úrovně zaměstnanosti a nezaměstnanosti ve vybraném regionu

Analysis of employment and unemployment in chosen region

Souhrn

Diplomová práce se zabývá zhodnocením stavu zaměstnanosti a nezaměstnanosti v regionu Jihlava, a to za období od roku 2007 do roku 2013. Teoretická východiska charakterizují základní pojmy patřící k problematice zaměstnanosti a nezaměstnanosti, trhu práce, rizikových skupin nezaměstnaných a státní politiky zaměstnanosti. Analytická část obsahuje popis regionu Jihlava z pojetí demografického, hospodářského a geografického. Charakterizován je vývoj nezaměstnanosti podle pohlaví, věku, vzdělání nebo délky evidence. Definovány jsou také nástroje aktivní politiky zaměstnanosti a situace na trhu. Část diplomové práce je věnována problémové skupině nezaměstnaných absolventů. Zpracován je také dotazníkový a terénní průzkum, zaměřen na nezaměstnané absolventy a uchazeče o rekvalifikace. Na závěr je zhodnocen vývoj nezaměstnanosti v regionu Jihlava a doporučeny návrhy na zlepšení situace ve sledovaném regionu.

Summary

This Diploma thesis deals with condition of employment and unemployment in the region of Jihlava, for the period from 2007 to 2013. Theoretical part describes the basic concepts of employment and unemployment, labor market, risk groups of unemployed and state employment policy. The analytical part contains a description of the region Jihlava from demographic, economic and geographic point of view. Development of unemployment is characterized according to sex, age, education or length of registered unemployed. Active employment policy instruments and the market situation are defined as well. One part of the Diploma thesis is devoted to the issue of unemployed graduates group. Questionnaire and field survey aimed at unemployed graduates and applicants for retraining are processed too. Conclusion assesses the development of unemployment in the Jihlava region and therecommends suggestion how to improve the situation in the region.

Klíčová slova: zaměstnanost, nezaměstnanost, míra nezaměstnanosti, práce, ohodnocení práce, trh práce, úřad práce.

Keywords: employment, unemployment, unemployment rate, job, job evaluation, labor market, labour office.

OBSAH

1	Úvod	8
2	Cíl a metodika práce	10
3	Teoretická východiska	12
3.1	Vymezení pojmů zaměstnanost a nezaměstnanost	12
3.2	Měření nezaměstnanosti.....	13
3.3	Druhy nezaměstnanosti	15
3.3.1	Nezaměstnanost dle příčin vzniku	15
3.3.2	Podle dobrovolnosti	16
3.4	Důsledky nezaměstnanosti.....	18
3.5	Trh práce	20
3.5.1	Typologie trhu práce	23
3.6	Rizikové skupiny nezaměstnaných na trhu práce	24
3.7	Státní politika zaměstnanosti	26
3.7.1	Aktivní politika zaměstnanosti	28
3.8	Zákon o zaměstnanosti.....	30
4	Analytická část	31
4.1	Charakteristika regionu Jihlava.....	31
4.1.1	Základní údaje.....	31
4.1.2	Obyvatelstvo	32
4.1.3	Průmysl a zemědělství	32
4.1.4	Doprava.....	33
4.1.5	Přírodní podmínky	33
4.1.6	Památky	34

4.1.7	Kultura	34
4.1.8	Školství	34
4.1.9	Zdravotnictví.....	35
4.2	Analýza úrovně zaměstnanosti a nezaměstnanosti regionu Jihlava.....	35
4.2.1	Seznam zaměstnavatelů a organizací.....	35
4.2.2	Poptávka zaměstnavatelů po pracovní síle	36
4.2.3	Vývoj nezaměstnanosti v regionu Jihlava	37
4.2.4	Volná pracovní místa	40
4.2.5	Struktura nezaměstnaných	42
4.2.6	Aktivní politika zaměstnanosti	46
4.2.7	Riziková skupina: absolventi škol a mladiství.....	55
5	Výsledky dotazníkového průzkumu - absolventi	67
5.1	Analýza dat	67
5.2	Analýza jednotlivých otázek dotazníkového šetření.....	69
5.2.1	Shrnutí terénního průzkumu	77
6	Výsledky dotazníkového průzkumu - rekvalifikace	78
6.1	Analýza dat jednotlivých otázek.....	78
7	Výsledky a diskuze	94
8	Závěr	99
9	Seznampoužitých zdrojů	101
10	Seznam příloh	1

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 - Dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost.....	17
Obrázek č. 2 - Nabídka práce	21
Obrázek č. 3 - Poptávka po práci	22
Obrázek č. 4 - Rovnováha na trhu práce	23
Obrázek č. 5 - Okres Jihlava	31
Obrázek č. 6 - Dálnice D1	33
Obrázek č. 7 - Trend pochybu volných pracovních míst v období 2009 - 2013.....	37
Obrázek č. 8 - Srovnání vývoje nezaměstnanosti absolventů škol a mladistvých.....	56

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Průměrná míra nezaměstnanosti v %.....	38
Graf 2 Průměrná míra nezaměstnanost v okresech kraje Vysočina v %.....	39
Graf 3 Míra nezaměstnanosti v % k 31. 12. 2013	39
Graf 4 Počet uchazečů o zaměstnání a počet pracovních míst.....	41
Graf 5 Struktura nezaměstnanosti podle pohlaví	43
Graf 6 Neumístění uchazeči o zaměstnání podle věku	44
Graf 7 Neumístění uchazeči o zaměstnání podle vzdělání.....	45
Graf 8 Absolventi	57
Graf 9 Absolventi v evidenci déle než 6 měsíců.....	58
Graf 10 Absolventi v evidenci déle než 5 měsíců.....	59
Graf 11 Absolventi dle stupně vzdělání	60
Graf 12 Absolventi - Nižší střední odborné vzdělání	61
Graf 13 Absolventi - Střední odborné s výučním listem	62
Graf 14 Absolventi - Gymnázium.....	62
Graf 15 Absolventi - Vyučení a maturita.....	63
Graf 16 Absolventi - Střední odb.škola (bez vyuč.).....	64
Graf 17 Absolventi - Vyšší odborné vzdělání.....	64
Graf 18 Absolventi - Bakalářské vzdělání	65
Graf 19 Absolventi - Vysokoškolské vzdělání	66
Graf 20 "Jak jste se rozhodoval/a při výběru studia"?	69
Graf 21 "V jakém oboru hledáte práci?"	70
Graf 22 Co můžete potencionálnímu zaměstnavateli nabídnout?.....	71
Graf 23 "Pracovali jste v průběhu Vašeho studia?"	72
Graf 24 "Co děláte proto, abyste našel/a práci?"	73
Graf 25 "Jste ochoten/a dojíždět do zaměstnání?"	74
Graf 26 "Máte zájem o práci v zahraničí?"	74
Graf 27 "Chtěl/a byste se účastnit rekvalifikačního kurzu?"	75
Graf 28 "Jste ochoten/a snížit své nároky na platové ohodnocení pro budoucí zaměstnání?"	76
Graf 29 "Jak dlouho jste evidováni na úřadu práce?"	76
Graf 30 Pohlaví uchazečů o rekvalifikace	79
Graf 31 Věk uchazečů o rekvalifikace	79
Graf 32 "Máte trvalé bydliště v Jihlavě?"	80
Graf 33 "V jakém oboru jste pracovala?"	81
Graf 34 "Jak jste se rozhodoval/a při výběru studia/oboru?"	82
Graf 35 "Jak dlouho jste pracoval/a v posledním zaměstnání?"	82
Graf 36 „Z jakého důvodu jste ztratil/a zaměstnání?“	83
Graf 37 "Jak dlouho jste nezaměstnaný/á?"	84
Graf 38 "Kolikrát jste byl/a nezaměstnaný/a - v evidenci ÚP?"	84
Graf 39 Účastnil/a jste se nějakého rekvalifikačního kurzu?"	85
Graf 40 "Pokud ano, kolika kurzů jste absolvoval/a?"	85
Graf 41 „Proč se zajímáte o rekvalifikační kurz?“.....	86
Graf 42 "Pokud ano, jaký?"	87
Graf 43 "Co od nového zaměstnání čekáte?"	88

Graf 44 "Jaké máte koníčky?"	90
Graf 45 "Co považujete za výhody nezaměstnanosti?"	91
Graf 46 "Co považujete za nevýhody nezaměstnanosti?"	92

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Volná pracovní místa	41
Tabulka 2 Struktura nezaměstnanosti podle délky evidence	46
Tabulka 3 Rekvalifikace	49
Tabulka 4 Veřejně prospěšné práce	50
Tabulka 5 Společensky účelná pracovní místa	51
Tabulka 6 SÚPM - SVČ.....	52
Tabulka 7 Chráněná pracovní místa.....	52
Tabulka 8 Projekty ESF	53
Tabulka 9 Identifikační otázky	68
Tabulka 10 "Nejvyšší dosažené vzdělání (ukončené)"	80
Tabulka 11 "Rekvalifikaci, kterou požadují:"	88

1 Úvod

Téma diplomové práce bylo zvoleno z důvodu aktuálnosti vybrané problematiky. Problematika zaměstnanosti a nezaměstnanosti je tématem, kterým se zabývá nejen Česká republika, ale i “celý svět”. Pro zpracování diplomové práce byl vybrán region Jihlava, jelikož autorka má v tomto regionu trvalé bydliště. To umožní snadnější přístup k informacím a materiálům na kontaktním pracovišti v Jihlavě. I když tento region nepatří k nejvíce problémovým regionům v České republice, byl i tento region zasažen negativními účinky nezaměstnanosti, které trvají od ekonomické krize 21. století. Diplomová práce se zabývá vývojem nezaměstnanosti v regionu Jihlava před, po, i během ekonomické krize. Zvláště se zajímá o vývoj nezaměstnaných absolventů.

Nezaměstnanost patří mezi nejvýznamější problémy dnešního světa. V České republice před rokem 1990 nezaměstnanost neexistovala nebo spíše nesměla existovat. Nedobrovolná ani dobrovolná nezaměstnanost v centrálně řízené ekonomice nebyla, jelikož každý občan České republiky měl “právo na práci”, což znamenalo, že každý ekonomicky aktivní občan musel pracovat. Pokud nepracoval, byl soudem trestán za příživnictví. S příchodem tržní ekonomiky přišla do České republiky i nezaměstnanost. Další významnou hranicí byl rok 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie a tím získala možnosti pro tvorbu nových pracovních míst pomocí investičních pobídek od zahraničních investorů a čerpání dotací z Evropského sociálního fondu. Posledním výrazným rokem byl rok 2008, kdy celou Evropu postihla ekonomická krize a v důsledku této krize nezaměstnanost rychle stoupala. A dodnes jsou následky na trhu znatelné.

Zaměstnanost má vliv nejen na ekonomiku společnosti, ale také na její sociální citění. Být zaměstnán je pro většinu lidí životně důležité. Pokud o zaměstnání přijdou, sníží se jejich životní úroveň. Při dlouhodobé nezaměstnanosti ztrácí nezaměstnaní lidé kontakty se společností a nakonec mohou být ze společnosti

vyloučení. To je na psychiku člověka velký tlak, který může ohrozit i jeho zdraví. Proto společnost nesmí problematiku nezaměstnanosti podcenit.

2 Cíl a metodika práce

Cílem této diplomové práce je analyzovat, zhodnotit a posoudit vývoj úrovně zaměstnanost a nezaměstnanosti v regionu Jihlava. Naplnění cíle práce bude především pomocí analýzy časových řad, komparativní metodou, získáním primárních dat - vlastním dotazníkovým a terénním průzkumem.

Tato práce se zabývá analýzou úrovně zaměstnanosti a nezaměstnanosti v regionu Jihlava, ve sledovaném období od roku 2007 až do roku 2013. První část se zabývá teoretickými východisky, kde bylo zapotřebí nastudovat informace o dané problematice metodou analýzy dokumentů. Informace byly získávány z odborné literatury a doplněné o poznatky z internetových zdrojů. V této části jsou vymezeny pojmy zaměstnanost a nezaměstnanost, druhy nezaměstnaností podle různých hledisek, měření nezaměstnanosti, trh práce, jeho součásti a členění, rizikové skupiny nezaměstnaných, státní politika zaměstnanosti a nástroje aktivní politiky.

V aplikační části diplomové práce budou analyzována a zpracována data, která byla získána z kontaktního pracoviště Jihlava. Zde autorka pomocí řízeného rozhovoru a pozorování získala velké množství informací a následně podkladů pro diplomovou práci. Další data byla získána převážně z Integrovaného portálu Ministerstva práce a sociálních věcí, ze zpráv o situaci na krajském trhu práce, ze statistických ročenek trhu práce v České republice a z Českého statistického úřadu. Data byla zpracována pomocí analýzy časových řad (od nejstaršího roku k nejbližší minulosti), matematickými postupy (procentuální vyjádření) a matematickými vzorci. Další částí byl empirický průzkum pomocí terénního, dotazníkového šetření. Dotazník byl písemný se třemi typy otázek: otevřených, uzavřených a polootevřených, kde si respondenti mohli vybrat z uzavřených otázek nebo napsat odpověď vlastní. Analytická část se zabývá analýzou nezaměstnanosti podle různých kritérií s větším zaměřením na nezaměstnanost, dále se zabývá aktivní politikou zaměstnanosti, která probíhá v regionu Jihlava. Průzkumy pomocí dotazníků jsou zaměřeny na nezaměstnané absolventy a na uchazeče o rekvalifikaci.

Nejvíce byly v práci používány obecné vědecké metody, a to analýza a syntéza. V diplomové práci byla využita metoda komparace, dále empirické metody jako pozorování, rozhovor a dotazníky. (Tvorba tabulek a grafů pomocí programů Microsoft Word a Microsoft Excel)

Závěrem byly zhodnoceny výsledky zpracovaných podkladů a průzkumů.

3 Teoretická východiska

3.1 Vymezení pojmů zaměstnanost a nezaměstnanost

Zaměstnanost je vztah mezi dvěma stranami, zpravidla na základě smlouvy, z nichž jednou stranou je zaměstnavatel a druhou je zaměstnanec.

„Nezaměstnanost je společností vnímána jako významná porucha, která představuje jak problém ekonomický, politický, tak i sociální. Lze ji definovat jako takový stav ekonomiky, v němž osoby v produktivním věku schopné práce a přející si pracovat nemohou práci najít.“¹ Nezaměstnanost je ale také běžným společenským jevem, kdy určitá výše nezaměstnanosti je dokonce atributem fungujícího trhu práce. Je-li však nezaměstnanost vysoká a přetrvává dlouhou dobu, stává se složitým problémem s mnohorozměrnými důsledky. Nejde tedy jen o ekonomické ztráty, ale i o problémy sociální, psychologické nebo politické. Jak řekl G. Mankiw: *„Nezaměstnanost není jednoduchý problémem s lehkým řešením.“*

Pro pochopení, kdo je nezaměstnaný, je třeba celkové obyvatelstvo rozlišit do dvou skupin na ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní.

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo

- **Nezaměstnaní** - Jedná se o osoby starší 15 -ti let, které nejsou v pracovním vztahu, nevykonávají samostatnou výdělečnou činnost nebo se soustavně nepřipravují na povolání. Tyto osoby jsou schopny pracovat a aktivně hledají nové zaměstnání (např. prostřednictvím úřadu práce).
- **Zaměstnaní** - Jedná se o osoby starší 15 -ti let, které vykonávají jakoukoliv placenou práci ať ve formálním pracovněprávním vztahu k zaměstnavateli jako zaměstnanci nebo podnikají samostatně na vlastní jméno. Není podstatné, jestli se jedná o práci trvalou či dočasnou. Patří sem i osoby, které

¹JÍROVÁ, H., *Trh práce a politika zaměstnanosti*, s. 18

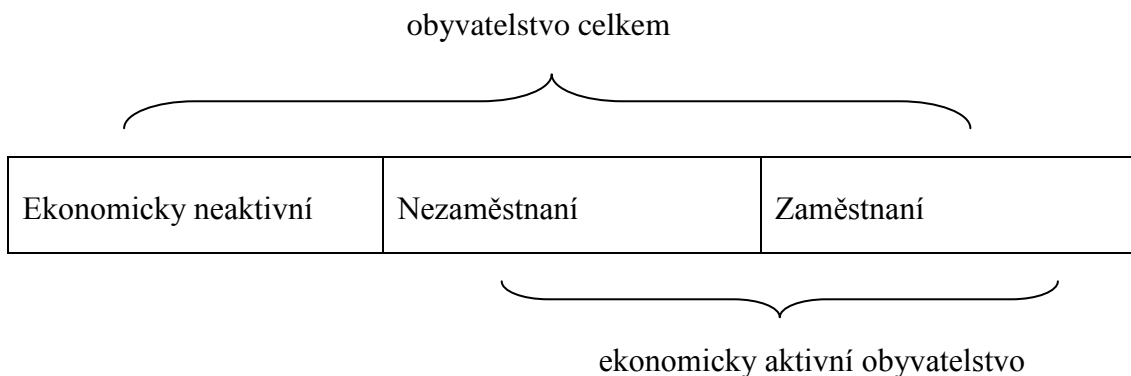
mají práci, ale z důvodu dovolené, nemoci či jiných překážek momentálně nepracují.

Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo

Do této kategorie spadají všechny osoby do 15-ti let a osoby 15-ti leté a starší, které nesplňují kritéria pro zařazení mezi zaměstnané a nezaměstnané. Jedná se např. o důchodce, děti, ženy v domácnosti, studenty, osoby, které nemohou vykonávat zaměstnání nebo osoby, které práci si nehledají.

Schéma naznačuje skladbu obyvatelstva s ohledem na ekonomickou aktivitu.

Schéma 1 Skladba obyvatelstva s ohledem na ekonomickou aktivitu

Zdroj: Kolibová, H., Kubicová, A., *Trh práce a politika zaměstnanosti*, s. vlastní tvorba

3.2 Měření nezaměstnanosti

K měření nezaměstnanosti se využívá tzv. ukazatel míry nezaměstnanosti. Tento ukazatel poměruje počet nezaměstnaných k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu. Výsledek je vyjádřen v procentech. Vzorec ukazatele míry nezaměstnanosti je následující:

$$u = \frac{U}{L + U} * 100$$

u míra nezaměstnanosti vyjádřená v %

U počet nezaměstnaných

L počet zaměstnaných

V České republice jsou dva ukazatelé měřící míru nezaměstnanosti:

- **Obecná míra nezaměstnanosti** - Obecná míra nezaměstnanosti je ukazatelem, který používá ČSÚ. Používány jsou data z výběrového šetření pracovních sil. Je to jednotná metodika výpočtu (podle doporučení Eurostatu a ILO), proto je tento ukazatel mezinárodně srovnatelný.
- **Podíl nezaměstnaných osob** - Podíl nezaměstnaných osob je nový ukazatel, který nahradil ukazatel - míra registrované zaměstnanosti - a to od ledna 2013. Míra registrované nezaměstnanosti se počítala následovně

$$\frac{\text{dosažitelní uchazeči o zaměstnání evidovaní na ÚP}}{\text{pracovní síla}}$$

dosažitelní uchazeči o zaměstnání evidovaní na ÚP nezaměstnaní

pracovní síla zaměstnaní (počet zaměstnaných z dat VŠPS + počet zaměstnaných cizinců z evidence MPSV) + nezaměstnaní

Podíl nezaměstnaných osob je ukazatel, který umožňuje územní detail, kdy lze vypočítat míru nezaměstnanosti až do úrovně obcí ČR v jednotné metodice. Nebude tedy docházet k záměně ukazatelů z Českého statistického úřadu a Ministerstva práce a sociálních věcí. Výsledek tohoto ukazatele se snadněji interpretuje. Vzorec je následující:

$$\frac{\text{dosažitelní uchazeči o zaměstnání evidovaní na ÚP ve věku 15 – 64 let}}{\text{počet obyvatel ve věku 15 – 64 let}}$$

Ze vzorce lze vidět, že byla v čitateli upravena věková skupina. Jmenovatel zahrnuje pracovní sílu + ekonomicky neaktivní osoby.

3.3 Druhy nezaměstnanosti

Nezaměstnanost lze členit podle několika hledisek.

3.3.1 Nezaměstnanost dle příčin vzniku

Frikční nezaměstnanost

Nazývána bývá také jako normální nezaměstnanost nebo také flukтуаční nezaměstnanost. Vzniká v případě, když zaměstnaná osoba se vzdá svého pracovního místa, jelikož si hledá jiné pracovní místo. Tato nezaměstnanost je také spojena s životním cyklem a bývá považována za dobrovolnou. Délka trvání frikční nezaměstnanosti je docela krátká - do 3 měsíců. Je dána časem, který osoba potřebuje pro vyhledání nového pracovního místa. *„Tento druh nezaměstnanosti je standardním ekonomickým procesem a zároveň podmínkou bezporuchové alokace pracovních sil do různých oblastí, odvětví, podnikatelských jednotek a dalších organizací ve společnosti“²*

Sezónní nezaměstnanost

Krátkodobá nezaměstnanost, která je způsobena nesouvislostí produkce v odvětvích, kde je výroba závislá na počasí, např. stavebnictví, zemědělství, lesnictví, rybolov, má důsledky na další zpracovatelský průmysl. Sezónní nezaměstnaností trpí také turistické odvětví.

Strukturální nezaměstnanost

„Strukturální nezaměstnanost vzniká, když nabídka práce, resp. pracovních sil (členěno podle věku, pohlaví, profesně-kvalifikační struktury, regionů) je vyšší než je poptávka v uvedené struktuře a když nejsou osoby (z hlediska celkové poptávky po práci) hledající práci dostatečně mobilní na to, aby si na jiných trzích práce (v jiných

² KOTÝNKOVÁ, M., NĚMEC, O., Lidské zdroje na trhu práce, s. 122-123

*odvětvích, v jiných profesích, na pracovních místech s jinou kvalifikací, v jiných regionech) našly práci.*³ Strukturální nezaměstnanost ohrožuje hlavně vdané ženy, rodiny s více dětmi, starší osoby, osoby s žádnou nebo nízkou kvalifikací, osoby se zdravotními problémy.

Cyklická nezaměstnanost

Cyklická nezaměstnanost je vyvolávána cyklickými změnami - je spojena s ekonomickým cyklem. Tato nezaměstnanost vzniká, když je celková poptávka po práci nízká. Pokud poklesne výkonnost ekonomiky, vzroste nezaměstnanost všude. Důsledek cyklické nezaměstnanosti je nedostatečná agregátní poptávka.

3.3.2 Podle dobrovolnosti

Dobrovolná nezaměstnanost

Dobrovolná nezaměstnanost vzniká, když osoba upřednostňuje volný čas před vykonáváním práce. Dobrovolně nezaměstnaní mají nabídky pracovních příležitostí, ale hledají jiné místo, které je pro ně výhodnější (platově, kratší cesta do práce, pracovní doba). *„Pokud by trh práce byl dokonale konkurenční, pak by utváření rovnováhy dospělo k řešení, kdy nezaměstnanost by byla pouze dobrovolná, neboť rovnováha trhu nastává v situaci, kdy část ekonomicky aktivního obyvatelstva je nezaměstnaná.“*⁴

Nedobrovolná nezaměstnanost

Nezaměstnaní hledají práci za takovou mzdu, která na trhu převládá. Někteří by se spokojili i se mzdou nižší, ale přesto nemohou práci najít. Důvodem této nezaměstnanosti jsou překážky bránící poklesu mezd. Těmito překážkami jsou např. odbory, které většinou mají za cíl prosazení vyšších mezd. Další příčinou může být i

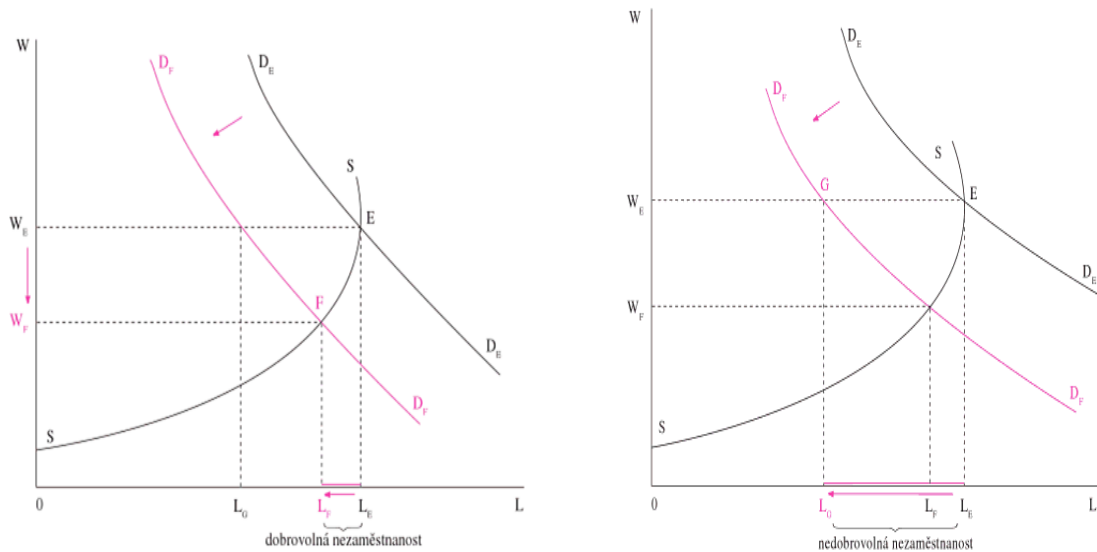
³ KOTÝNKOVÁ, M., NĚMEC, O., Lidské zdroje na trhu práce, s. 123

⁴ BUCHTOVÁ, B., a kol., Nezaměstnanost: psychologická, ekonomický a sociální problém, s. 65

uzákoněná minimální mzda a to v případě nekvalifikovaných nebo málo kvalifikovaných profesí.

Graficky lze nezaměstnanost podle dobrovolnosti znázornit takto:

Obrázek č. 1 - Dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost

Zdroj: HOLMAN, R., *Ekonomie*, s. 286-290

Neúplná nezaměstnanost

Patří sem osoby, které musí přijmout práci na snížený úvazek nebo práci, která nevyužívá jejich kvalifikace a schopností. Proto tyto pozice využívají především studenti. Lze konstatovat, že paradoxně pomocí této nezaměstnanosti se společnost snaží čelit ještě větší nezaměstnanosti.

Dlouhodobá nezaměstnanost

Pokud je nezaměstnanost krátkodobá, nezpůsobuje závažné problémy. Je-li ale nezaměstnanost dlouhodobá, závažné problémy nastanou, a to jak u pracovníků, tak v celé ekonomice. Pokud se pracovníkům nedaří najít pracovní místo, začnou mít ekonomické problémy, které mohou vést až k existenčním problémům. S tím také

přichází psychické a sociální problémy. V ekonomice to znamená nižší produkt, úspory, znehodnocení lidského kapitálu.

Plná zaměstnanost a přirozená nezaměstnanost

„Stav plné nezaměstnanosti (v keynesiánské ekonomii) znamená situaci rovnováhy na jednotlivých dílčích trzích práce, kdy se v rámci jednotlivých profesních trhů při dané nominální mzdové sazbě poptávané množství práce rovná nabízenému množství práce.“⁵ To však neznamená, že neexistuje žádná nezaměstnanost, protože mohou existovat volná pracovní místa, ale nezaměstnaní nemají zájem o tato pracovní místa.

Přirozená míra nezaměstnanosti (v monetaristické ekonomii) se zhruba shoduje velikosti nezaměstnanosti při plné zaměstnanosti.

3.4 Důsledky nezaměstnanosti

Důsledky nezaměstnanosti jsou většinou negativního charakteru. Důsledky lze rozdělit na ekonomické a sociální.

Ekonomické důsledky

Zjednodušeně lze říci, že ekonomika nevyrábí tolik produkce, kolik by byla schopna vyrobit. Dochází k plýtvání společenské práce. *„HDP je svou úrovní pod hodnotou potenciálního HDP. Ztráty lze ekonomicky vyčíslit jako náklady stagnace (rozdíl mezi faktickým HDP a potenciálním HDP)“⁶* Propad HDP neovlivňuje jen rozvoj ekonomiky, ale i možnost sociálních transferů.

⁵ BROŽOVÁ, D., Společenské souvislosti trhu práce, s. 80

⁶ KREBS, V., a kol., *Sociální politika*, s. 294

Sociální důsledky

Sociální důsledky se týkají hlavně nezaměstnaných, jejich chování, postoje a společenského života. Jednotlivé sociální důsledky jsou spolu úzce spojeny. Nejvýznamnějšími důsledky jsou:

- **Vliv na strukturaci času**- denní režim je narušen nezaměstnaností a mění se vnímání času - čas je pro nezaměstnaného nedůležitý, nemá svůj obsah, je naplněn „nudou“, někdy i nežádoucími aktivitami (např. alkoholismus). Tento důsledek je velice nebezpečný pro mladistvé, kteří jsou více náchylní k závislostem, které mohou právě přemírou volného času nastat.
- **Vliv na rodinu** - rodinu nezaměstnanost ovlivňuje poklesem financí, který vede k sociálním problémům jako je změna rodinných zvyklostí, omezení sociálních kontaktů s okolím. Může dokonce roztržít partnerské vztahy a ukončit je.

Vliv na životní úroveň

Životní úroveň při nezaměstnanosti a poklesu pracovního příjmu vždy klesne. Pokud by nezaměstnanost byla dlouhodobá, životní úroveň bude na hranici chudoby a povede k sociálnímu vyloučení.

Vliv na fyzické a psychické zdraví

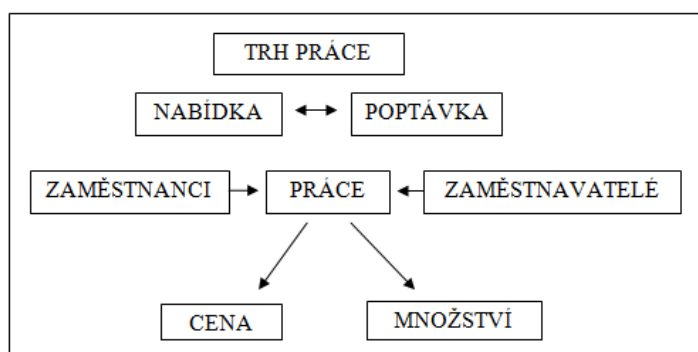
Nezaměstnanost je pro většinu osob velice traumatizující. Jelikož vede ke ztrátě sociálního postavení, důstojnosti. Vyvolává v lidech pocity marnosti, neschopnosti, zbytečnosti. Tyto negativní důsledky působí na zdraví nezaměstnaného, který je ve stresu a to nejen na jeho „duši“ (psychické onemocnění), ale i na tělo (imunitní, cévní, mozkové onemocnění). Nejhorším možným důsledkem může být i sebevražda.

3.5 Trh práce

Pracovní trh je místo, kde se plně projevuje lidský kapitál jedince. Podle produktivity trhu práce je jedinec ohodnocen. Ohodnocení je vyjádřeno mzdou. Mělo by existovat pravidlo: čím větší produktivita, tím vyšší mzda. Pokud se osoba neuchytí na trhu práce, projeví se to na nezaměstnanosti.

Trh práce je součástí tržního hospodářství. Je to místo, kde se střetává nabídka (zaměstnanci) s poptávkou (zaměstnavatelé). Během zprostředkování se nabízející a poptávající domlouvají na ceně a množství práce.

Schéma 2 Trh práce

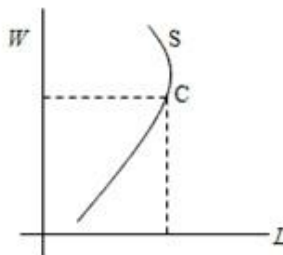
Zdroj: KOLIBOVÁ, H., KUBICOVÁ, A., *Trh práce a politika zaměstnanosti*, s. 33, vlastní zpracování

Nabídka práce

Na trhu práce tvoří nabídku jednotlivé osoby prodávající vlastní pracovní sílu. „Nabídka práce představuje volbu spotřebitele, který porovnává užitek z volného času s užitekem, který mu plyne z výrobků a služeb, jež nakoupí za mzdu, získanou tím, že volný čas obětuje a nabízí více práce. Nabídka pracovních sil na trhu práce je tedy závislá na výši reálné mzdové sazby a na mezní újmě z práce spojené

s obětováním volného času.“⁷ Mezi hlavní parametry nabídky práce patří reálné mzdy, majetek, mimopracovní příjmy, demografický vývoj, míra ekonomické aktivity obyvatelstva, úroková míra a také společenské tradice.

Obrázek č. 2 - Nabídka práce

Zdroj: JÍROVÁ, H., *Trh práce a politika zaměstnanosti*, s. 8

L množství práce

W mzdová sazba

S nabídka práce

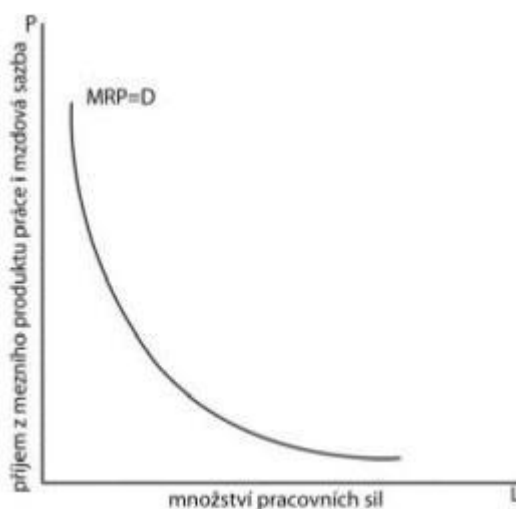
Z grafu je zřejmé, že pokud vzrostou mzdy nad bod C, dojde k snižování nabízené práce na trhu práce.

Poptávka po práci

Poptávka po práci závisí na poptávce spotřebitelů po konečných statcích, které jsou vyráběny pomocí práce. Poptávka po práci závisí na výši mzdy a je stanovena příjmem z menšího produktu práce. Mezi hlavní parametry poptávky po práci patří cena práce (mzda), produktivita práce, poptávka po produkci vyráběné pomocí práce (cena produkce), ceny půdy a kapitálu, očekávané tržby, disponibilní přebytečná pracovní síla.

⁷ JÍROVÁ, H., *Trh práce a politika zaměstnanosti*, s. 8

Obrázek č. 3 - Poptávka po práci

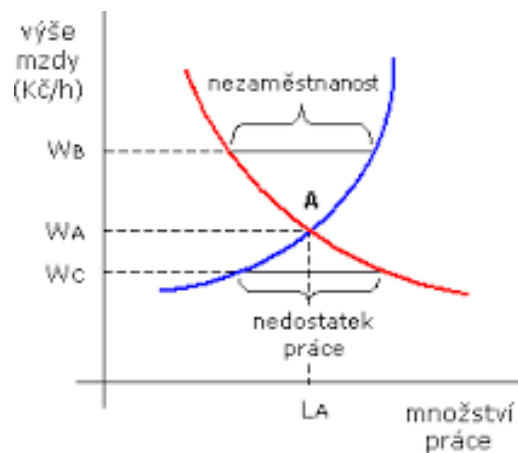
Zdroj: JÍROVÁ, H., *Trh práce a politika zaměstnanosti*, s. 10

Rovnováha na trhu práce

„Rovnováha na trhu práce vzniká při určité výši mzdové sazby, tzv. rovnovážné mzdě, a při určitém množství práce. Je dána průsečíkem křivky poptávky po práci a křivky nabídky práce.“⁸ Získat rovnováhu na trhu práce je složitější než na jiných trzích, protože nabídka práce reaguje pomalu na růst poptávky po práci. Nereaguje rychleji, protože je to dáno profesní přípravou, která je potřeba pro získání poptávané způsobilosti. Rovnováha v dokonale konkurenčním trhu práce je dána zejména pružnou mzdou.

⁸ BROŽOVÁ, D., *Společenské souvislosti trhu práce*, s. 10

Obrázek č. 4 - Rovnováha na trhu práce

Zdroj: ZEMÁNEK, J., *Euroekom.cz* [online]. 2014-10-14, [citováno 2014-10-15].

<<http://www.euroekonom.cz/ekonomie-tisk.php?type=lekce10>>.

3.5.1 Typologie trhu práce

Trh práce není jeden, ale člení se do dílčích nesoupeřících trhů.

Primární trh práce

Na primárním trhu se hromadí lepší, výhodnější a prestižnější pracovní příležitosti. Poskytuje dobrý potenciál k profesnímu růstu. Pracovní místa na primárním trhu umožňují relativní bezpečí před ztrátou zaměstnání propuštěním z pracovního poměru. Na tomto trhu práce je lehčí zvýšit si kvalifikaci, což vede k větší stabilitě zaměstnání. Mzda je relativně vysoká s jistotou růstu. Zjednodušeně se dá říci, že primární trh je trh lepších příležitostí, kde pracovník získá pracovní zaručenost, kariérní růst, dobré pracovní a mzdové podmínky.

Sekundární trh práce

Sekundární trh je trh s nižší sociální prestiží a mzdovým ohodnocením. Je zde větší fluktuace pracovníků a nezaměstnanost, menší šance zvýšení kvalifikace. Jsou zde zaměstnaní většinou mladí, nekvalifikovaní lidé, také lidé se zdravotním postižením či předdůchodového věku.

Formální trh práce

Formální trh práce je trh oficiálních pracovních příležitostí, který kontrolují a regulují státní instituce.

Neformální trh práce

Neformální trh je opakem formálního trhu práce, kdy je mimo kontrolu státu. Jedná se o práci, která je řazena do tzv. šedé ba i černé ekonomiky (nelegální podnikání), ale také samozásobitelství a domácí práce či sousedské výpomoci.

Externí trh práce

Externí trh práce je trh otevřený a firmy si na něm konkurují. Na vnějším trhu práce se střetávají pracovníci, kteří nabízejí svoji pracovní sílu a kvalifikaci s firmami, které nabízejí neobsazená pracovní místa.

Interní trh práce

Interní trh je trh uvnitř určité firmy (podniku). „*Vnitřní trh není trhem v pravém slova smyslu, neboť na něm dochází k rozmístování pracovníků za pomoci souboru administrativních pravidel a mechanismů směřujících k více či méně jasně definovaným cílům.*“⁹ Tento trh se zaměřuje na zvyšování kvalifikace pracovníků uvnitř firem.

3.6 Rizikové skupiny nezaměstnaných na trhu práce

Uplatnění člověka na trhu práce je podmíněno souhrnem znaků, jako je např. zdravotní stav, věk, vzdělání, příslušnost k etnické skupině, pohlaví, které vyčleňují kategorie lidí s větším nebezpečím ztráty práce a mohou je předurčit k dlouhodobé nezaměstnanosti.

⁹ MAREŠ, P., *Nezaměstnanost jako sociální problém*, s. 53

Mezi rizikové skupiny na trhu práce patří:

- **Mladší věkové skupiny do 30 -ti let** - do této rizikové skupiny spadají především absolventi středních a vysokých škol, kteří se ucházejí o své první zaměstnání. Nemají praktické zkušenosti a dovednosti, pracovní návyky a kontakty, které by jim usnadnily orientaci na trhu práce. Proto jsou oproti ostatním uchazečům velice znevýhodnění. „*S nezaměstnanosti absolventů středních škol a mladistvých bez zájmu o získání zaměstnání se objevují i závažné výchovné a psychologické problémy. Pokud si tito mladí lidé ve správném čase neosvojí potřebné pracovní návyky, nebudou schopni pracovat ani v dospělosti.*“¹⁰ Nezaměstnanost mladistvých vzniká také z důvodu jejich vysokých požadavků na mzdu a toho, že nechtějí místo, které neodpovídá jejich kvalifikaci.
- **Vyšší věkové kategorie** - „*Pro zaměstnavatele se starší lidé jeví jako horší „investice“ ve srovnání s mladými lidmi.*“¹¹ Proto se může stát, že takový člověk ztratí práci ve velmi krátké době. Starší lidé většinou špatně zvládají změny, proto mohou i v novém zaměstnání pociťovat sebelítost, stanou se úzkostlivě opatrnými. Velmi pozitivní dopad může mít pro staršího nezaměstnaného začít s vlastním podnikáním, které mu dá pocit uspokojení, využití, seberealizace. Tato osoba ale musí být v dobré kondici, jelikož začátky podnikání nebývají lehké.
- **Ženy** - muži bývají upřednostňováni na trhu práce před ženami. Také proto jsou ženy jednou z rizikových skupin. Je to dáno i tím, že většinou ženy pečují o děti, když jsou děti nemocné a souvisí to i s mateřskou dovolenou. Toto vše narušuje plynulost pracovního provozu a zaměstnavatelé nejsou ochotni ženy zaměstnávat. Tento problém je celosvětový.

¹⁰ BUCHTOVÁ, B., a kol., *Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém*, s. 110

¹¹ Tamtéž, s. 112

- **Zdravotně postižení lidé** - „U lidí se změněnou pracovní schopností vystupují do popředí nejen ekonomické, sociální a psychické problémy, ale zejména problém přiměřeného smyslu života, problém pocitu lidské důstojnosti.“¹² V dnešní době se stále více klade důraz na produktivitu práce a tato skupina lidí nemůže tuto „normu“ splnit a tím pádem má menší uplatnitelnost na trhu práce než zdraví lidé.
- **Lidé bez kvalifikace** - Téměř jedna třetina nezaměstnaných patří do této skupiny. Zahrnují se sem lidé společensky nepřizpůsobiví (např. alkoholici, recidivisté, propuštění z výkonu trestu), ale i absolventi základních škol, kteří nemají zájem o další vzdělávání. Tito lidé jsou většinou plně závislí na podpoře státu.
- Dalšími rizikovými skupinami jsou např. národnostní menšiny, osamělí rodiče, bezdomovci, propuštění z výkonu trestu.

3.7 Státní politika zaměstnanosti

„Politika zaměstnanosti je definována jako činnost, směřující k dosažení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách, produktivnímu využití zdrojů pracovních sil a k zabezpečení práva občanů na zaměstnání. Jejím cílem je vytváření optimálních podmínek a předpokladů pro dosažení plné, produktivní a svobodně zvolené zaměstnanosti.“¹³

Politiku zaměstnanosti v ČR zabezpečuje Správa služeb zaměstnanosti MPSV a úřady práce. Správa služeb zaměstnanosti MPSV je ústředním orgánem na trhu práce a v oblasti zaměstnanosti. Pozoruje a vyhodnocuje stav na trhu práce. Ovlivňuje nabídku a poptávku na trhu práce. Je řídicím orgánem úřadů práce.

¹² BUCHTOVÁ, B., a kol., *Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém*, s. 113

¹³ KOTÝNKOVÁ, M., NĚMEC, O., *Lidské zdroje na trhu práce*, s. 131

Úřady práce

Úřad práce ČR je upraven zákonem č. 73/2011 Sb., o úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů. Jedná se o správní úřad s celostátní působností. Úřad práce je složen z generálního ředitelství, krajských poboček a pobočkou pro hl. město Prahu. Každá krajská pobočka má kontaktní pracoviště.

„Úřady práce jsou územní orgány státní správy v oblasti zaměstnanosti, které:

- *sledují a hodnotí stav na trhu práce, zpracovávají koncepci vývoje zaměstnanosti ve svém územním obvodu,*
- *přijímají opatření k ovlivňování nabídky a poptávky na trhu práce,*
- *zprostředkovávají zaměstnání uchazečům a zájemcům o zaměstnání,*
- *poskytují fyzickým osobám a zaměstnavatelům poradenské a informační služby při volbě povolání a zaměstnání a další služby v oblasti zaměstnanosti,*
- *vedou evidenci volných míst, zájemců a uchazečů o zaměstnání, osob se zdravotním postižením a cizinců.*
- *zabezpečují uplatňování opatření aktivní politiky zaměstnanosti,*
- *vyplácejí podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci.“¹⁴*

Vysvětlení pojmů zájemce o zaměstnání a uchazeč o zaměstnání

Zájemce o zaměstnání je „fyzická osoba, která má zájem o zprostředkování zaměstnání a za tím účelem požádá o zařazení do evidence zájemců o zaměstnání kterýkoliv úřad práce na území České republiky“¹⁵

Uchazeč o zaměstnání je „fyzická osoba, která osobně požádá o zprostředkování vhodného zaměstnání úřad práce, v jehož správním obvodu má bydliště, a při splnění

¹⁴*Poradenství pro volbu povolání a zaměstnání na úřadech práce v České republice, s. 10-11*

¹⁵HAVIT, s. r. o. *Business.center.cz* [online]. [cit. 2014-09-29]. ISSN 1213-7235. Dostupné z: <<http://business.center.cz/business/pojmy/p591-zajemce-o-zamestnani.aspx>>

*zákonem stanovených podmínek je úřadem práce zařazena do evidence uchazečů o zaměstnání.*¹⁶

3.7.1 Aktivní politika zaměstnanosti

Aktivní politika zaměstnanosti je soubor ustanovení směřující k zajištění největší možné úrovně zaměstnanosti.

Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti jsou především rekvalifikace, investiční pobídky, veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa, překlenovací příspěvek, příspěvek na zapracování a příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program.

Rekvalifikace

Rekvalifikace znamená získání nové způsobilosti i zvýšení rozsáhlosti dosavadní kvalifikace včetně jejího udržení či obnovení. Rekvalifikace je i získání kvalifikace pro osobu (nutnost pro pracovní uplatnění), která ještě žádnou kvalifikaci nemá. Jak má být rekvalifikace dlouhá a obsáhlá se určuje z dosavadní kvalifikace, zdravotního stavu, schopností, dovedností a zkušeností fyzické osoby, která má být rekvalifikována. Rekvalifikace se provádí na základě písemné dohody mezi Úřadem práce a uchazečem nebo zájemcem o zaměstnání, je-li potřeba k jejich uplatnění na trhu práce. *„Za účastníka rekvalifikace hradí Úřad práce náklady rekvalifikace a může mu poskytnout příspěvek na úhradu prokázaných nutných nákladů spojených s rekvalifikací. Rekvalifikaci zajišťuje krajská pobočka Úřadu práce příslušná podle místa bydliště uchazeče o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání.*¹⁷

¹⁶HAVIT, s. r. o. *Business.center.cz* [online]. [cit. 2014-09-29]. ISSN 1213-7235.Dostupné z: <<http://business.center.cz/business/pojmy/p2119-uchazec-o-zamestnani.aspx> >

¹⁷ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *ZÁKON č. 435/2004 Sb., O zaměstnanosti §109.* [online]. [cit. 2014-10-29]. Dostupné z:<http://www.mpsv.cz/ppropo.php?ID=z435_2004_2>.

Investiční pobídky

Investiční pobídky znamenají formu veřejné podpory, která slouží k motivaci zahraničních i domácích investorů k investicím do nových výrobních podniků, rozšíření nebo modernizaci stávajících výrobních podniků. Znamená to, že pokud dostal zaměstnavatel příslib investiční pobídky, bude hmotně od státu podporován při vytváření nových pracovních míst, rekvalifikaci či školení nových zaměstnanců.

Veřejně prospěšné práce

Veřejně prospěšné práce jsou omezené pracovní možnosti. Veřejně prospěšnými pracemi bývají většinou údržby veřejných prostranství, úklid a údržba veřejných objektů, komunikací a jiné pracovní příležitosti, které jsou ve prospěch obcí a státních institucí či jiných institucí.

Společensky účelná pracovní místa

Společensky účelná pracovní místa zřizuje zaměstnavatel na základě dohody s Úřadem práce pro uchazeče o zaměstnání (jiné pracovní uplatnění by uchazeči nezískali).

Překlenovací příspěvek

Překlenovací příspěvky bývají poskytovány osobě samostatně výdělečně činné Úřadem práce. Překlenovací příspěvky se udělují na zaplacení provozních nákladů, které vznikly a zároveň byly uhrazeny v daném období, na které byl překlenovací příspěvek udělen.

Příspěvek na zapracování

Příspěvky na zapracování bývají poskytovány zaměstnavateli, jestliže přijímá do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání. Jedná se o uchazeče o zaměstnání, kterému se při zprostředkování zaměstnání věnuje zvýšená péče (např. kvůli zdravotnímu stavu, věku, péči o dítě).

Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program je možno poskytnout zaměstnavateli Úřadem práce, když přechází na nový podnikatelský program

a kvůli tomu nemůže pro své zaměstnance zajistit práci v počtu stanovené týdenní pracovní doby (jedná se tedy o částečnou náhradu mzdy).

3.8 Zákon o zaměstnanosti

Zákon 435/2004 Sb. je zákonem o zaměstnanosti. „*Tento zákon v souladu s právem Evropské unie, upravuje zabezpečení státní politiky zaměstnanosti, jejímž cílem je dosažení plné zaměstnanosti a ochrana proti nezaměstnanosti.*“¹⁸

*„Zákon o zaměstnanosti je součástí soukromého práva a upravuje zabezpečování státní politiky zaměstnanosti. V první části (§1 až §12) se nachází základní ustanovení, působnost ministerstva a působnost Úřadu práce, v druhé části (§14 až §66) zprostředkování zaměstnání krajskými pobočkami Úřadu práce a agenturami práce, podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci, v třetí části (§67 až §84) problematiku zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Část čtvrtá (§85 až §103) se zabývá zaměstnáváním zaměstnanců ze zahraničí, část pátá (§104 až §120) aktivní politikou zaměstnanosti a část šestá (§121 až §124) výkonem umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dítěte. Poslední sedmá část (§125 až §141b) se zabývá kontrolní činností.“*¹⁹

¹⁸MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. ZÁKON č. 435/2004 Sb., O zaměstnanosti §109 odst. [online]. [cit. 2014-10-29]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/ppropo.php?ID=z435_2004_2>.

¹⁹ECONOMIA, a. s. Zákon o zaměstnanosti - č. 435/2004 Sb. [online]. [cit. 2014-10-29]. Dostupné z: <<http://zakony.centrum.cz/zakon-o-zamestnanosti>>.

4 Analytická část

4.1 Charakteristika regionu Jihlava

4.1.1 Základní údaje

Okres Jihlava leží ve střední části Českomoravské vrchoviny, tedy v kraji Vysočina. Nachází se na obou stranách někdejší zemské hranice mezi Moravou a Čechami. Okres Jihlava hraničí s okresy Pelhřimov, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou, Třebíč a Jindřichovým Hradcem, který spadá do Jihočeského kraje. Sídlem okresu je samozřejmě město Jihlava, které je i krajským městem Vysočiny. Rozloha okresu činí 1 199,32 km², což je jen 17,6 % z celkové plochy kraje. Okres Jihlava se skládá ze 123 obcí z toho 5 měst (Jihlava, Polná, Brtnice, Telč, Třešť), 7 městysů (Batelov, Dolní Cerekev, Kamenice, Luka nad Jihlavou, Mrákotín, Větrný Jeníkov, Stará říše).

Obrázek č. 5 - Okres Jihlava

Zdroj: KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA. *Okres Jihlava* [online]. [cit. 2014-11-29]. Dostupné z: <<http://www.kr-vysocina.cz/okres-jihlava/g-23901>>., vlastní úprava

4.1.2 Obyvatelstvo

ČSÚ k datu 31. 12. 2013 zaznamenal 112 220 osob. Z toho množství je 55 675 mužů a 56 545 žen. Největším městem je město Jihlava, které má 50 510 osob. Hustota osídlení činí 94 obyvatel na kilometr čtvereční. Průměrná hustota osídlení v ČR je přibližně 133 obyvatel na kilometr čtvereční. Čímž se řadí kraj Vysočina (tím pádem i okres Jihlava) k nejméně obydleným krajům spolu s krajem Jihočeským a Plzeňským. Největší skupinou jsou samozřejmě ekonomicky aktivní obyvatelé (ve věku 15 - 64 let), ale tato skupina obyvatel od roku 2007 klesá, je to dáno tím, že obyvatelstvo v regionu stárne. Od roku 2007 do roku 2013 klesl počet ekonomicky aktivních obyvatel o 3,3 %.

Od roku 2005 byla migrace kladná (více přistěhovaných než vystěhovaných), to se změnilo v roce 2013, kdy je migrace záporná, a to o 42 osob.

4.1.3 Průmysl a zemědělství

Rozlohou je okres Jihlava nejmenší, téměř šest desetin, což je 70 398 ha (rok 2013), přísluší na zemědělskou půdu, je tu poměrně vysoké zastoupení stálých travních porostů. Vysoký je i stupeň zornění orné půdy, který činí okolo 75 %, to je 52 655 ha (rok 2013). Lesy zaujímají skoro třetinu. Proto je podíl zaměstnanosti v zemědělství a lesnictví nadprůměrný oproti celé ČR. Nejvýznamnějším odvětvím je, ale strojírenský průmysl. Značný podíl má průmysl potravinářský, dřevozpracující, textilní a také odvětví stavebnictví a obchodu. Okres Jihlava má podprůměrnou míru nezaměstnanosti, i když stejně jako v celé republice vzrostla.

Mezi nejvýznamnější v regionu Jihlava jsou:

- BOSCH DIESEL, s. r. o.
- AutomotiveLighting, s. r. o.
- Motorpal, a. s.
- Nemocnice Jihlava, p. o.

- Kostelecké uzeniny, a. s.

4.1.4 Doprava

Region Jihlava má ucelenou silniční síť. Velice významnou komunikací je dálnice D1, která je napojena především na město Jihlava, a vznikají zde lepší obchodní možnosti. Regionem prochází také dva silniční tahy I. třídy. Letiště je v regionu jediné a to na Henčově. Toto letiště slouží, ale jen ke sportovním účelům. Železnice má své podstatné místo v kraji Vysočina, i když se okresu Jihlava hlavní koridorové tratě vyhýbají.

Obrázek č. 6 - Dálnice D1

Zdroj: *Turistické informační centrum v Jihlavě* [online]. [cit. 2014-11-29]. Dostupné z: <http://www.kr-vysocina.cz/okres-jihlava/g-23901>., vlastní úprava

4.1.5 Přírodní podmínky

Území regionu je velice členité, většina oblasti je v Jihlavských vrších. Údolí řeky Jihlavy (Dolní Smrčné) je nejnižší položené území, s 422 metry nad mořem. Oproti tomu nejvyšším místem je vrch Javořice, s 837 metry nad mořem, tento bod je současně nejvyšším bodem Českomoravské vrchoviny. Průměrná nadmořská výška je okolo 540 m, proto je podnebí většinu roku chladné. Regionem se táhne hlavní evropské rozvodí Severního a Černého moře. Mezi největší vodní toky patří řeka Jihlava a říčka Brtnice. Ráz kraje regionu je vhodný k autoturistice, cyklistice a agroturistice (tzn. turistika strávená v typických venkovských podmínkách). Jsou zde dobré přírodní podmínky, jak pro letní tak i zimní rekreaci a sporty (především v oblasti Čeříнку a Jihlavských vrchů).

4.1.6 Památky

Nabídka architektonických a přírodních památek, muzejních expozic a uměleckých sbírek je v tomto regionu velmi bohatá. Jihlavské historické jádro města je památkovou rezervací. Na území o ploše 30 hektarů se nalézá přes 200 chráněných objektů. Jihlavské Masarykovo náměstí patří s rozlohou 3,6 hektaru k největším historickým náměstím u nás, ale i ve Střední Evropě. Nejvýznamnějším jsou hlavně stavby a interiéry měšťanských domů kolem náměstí a také jihlavské katakomby, které vznikly propojením sklepů. Dochování jsou i některé části jihlavských městských hradeb. Významné památky jsou i v jiných městech například ve městě Polná se nachází děkanský chrám Nanebevzetí Panny Marie. Tento chrám se řadí k jednomu z největších barokních kostelů v ČR. V městě Brtnice se nacházejí dva barokní mosty ozdobené sochami světců. V městě Třešť je betlemářství, které má téměř 200 tradici. Město Telč je městskou památkovou rezervací. Roku 1992 je zapsána na seznamu chráněných památek UNESCO. Jednotné historické náměstí s podloubím a kašnami, renesanční zámek, dvě vyhlídkové věže a premonstrátský klášter jsou unikátem v ČR.

4.1.7 Kultura

Kultura je v regionu Jihlava bohatá. V regionu je velké množství divadel, muzeí, galerií, kin, klubů, možností exkurzí, sportovního vyžití. Jen město Jihlava nabízí 7 divadel, Muzeum Vysočiny, 11 galerií, 4 kina, 11 klubů, exkurze do dvou pivovarů či na biofarmu a spoustu spolků pro volný čas a sportovní vyžití.

4.1.8 Školství

Školství v regionu Jihlava tvoří:

- 41 mateřských škol,
- 44 základních škol,
- 4 speciální školy,

- 8 středních odborných učilišť,
- 15 středních odborných škol,
- 3 gymnázia,
- 5 vyšších odborných škol,
- 1 vysokou školu.

4.1.9 Zdravotnictví

Zdravotnická zařízení v regionu Jihlava tvoří:

- 1 nemocnice,
- 1 ambulantní zařízení,
- 3 sdružená ambulantní zařízení,
- 1 odborný léčebný ústav.
- Celkem je v okrese 495 lékařů.

4.2 Analýza úrovně zaměstnanosti a nezaměstnanosti regionu Jihlava

4.2.1 Seznam zaměstnavatelů a organizací

Seznam zaměstnavatelů (tzv. ekonomických subjektů) podle počtu zaměstnanců za sledované období 2008 - 2013 naleznete v tabulce v příloze. Z této tabulky je zřejmé, že i přes krizi, která nastala v roce 2008, tj. začátek našeho sledovaného období se počet zaměstnavatelů zvyšuje. Celkem oproti roku 2008 vzrostl počet zaměstnavatelů o 1 706. Což má pozitivní dopad na zaměstnanost.

Nejvýznamnějšími zaměstnavateli v okrese Jihlava jsou:

- BOSCH DIESEL, s. r. o. - firma BOSCH DIESEL, s. r. o. má sídlo v Jihlavě a zabývá se výrobou dílů a příslušenství pro motorová vozidla. Tato firma je největším zaměstnavatelem v regionu Jihlava. Zaměstnává 4000 až 4999

zaměstnanců. V roce 2012 a 2013 byla situace zaměstnanců na trhu poměrně nejistá, jelikož firma neměla dostatek zakázek a musela snižovat počty zaměstnanců.

- AutomotiveLighting, s. r. o. - firma AutomotiveLighting, s. r. o. se sílem v Jihlavě se zabývá výrobou elektrického a elektronického zařízení pro motorová vozidla. Tato firma je druhým největším zaměstnavatelem v regionu Jihlava. Firma si na trhu vede dobře a získává více zakázek a to je dobře i pro trh práce, jelikož zaměstnává více pracovníků. V roce 2012 měla firma 1000 - 1499 zaměstnanců a v roce 2013 se zvýšil počet zaměstnanců na 1500 - 1999.
- Motorpal, a. s. - firma Motorpal, a. s. má sídlo v městě Jihlava. Zabývá se výrobou dílů a příslušenství pro motorová vozidla. Firma zaměstnává 1000 - 1499 zaměstnanců. V roce 2013 došlo k mírnému snížení zaměstnanců kvůli nižšímu počtu zakázek. Firma, ale nepředpokládá větší propouštění zaměstnanců.
- NEMOCNICE JIHLAVA, p. o. - nemocnice sídlí, jak je z názvu patrné v Jihlavě. Její činností je poskytování ústavní zdravotní péče. Zaměstnává 1000 - 1499 zaměstnanců. Nemocnice je stabilní zaměstnavatel a oproti roku 2012 se zvýšil nepatrně počet zaměstnanců.
- Kostecké uzeniny, a. s. - Kostecké uzeniny, a. s. sídlí v Kostelci nad Jihlavou. Firma se zabývá výrobou masných výrobků a výrobků z kuřecího masa. Zaměstnává 500 - 999 zaměstnanců. V roce 2013 bylo mírné snížení zaměstnanců, ale společnost nepředpokládá propouštění a dá se říci, že je stabilním zaměstnavatelem.

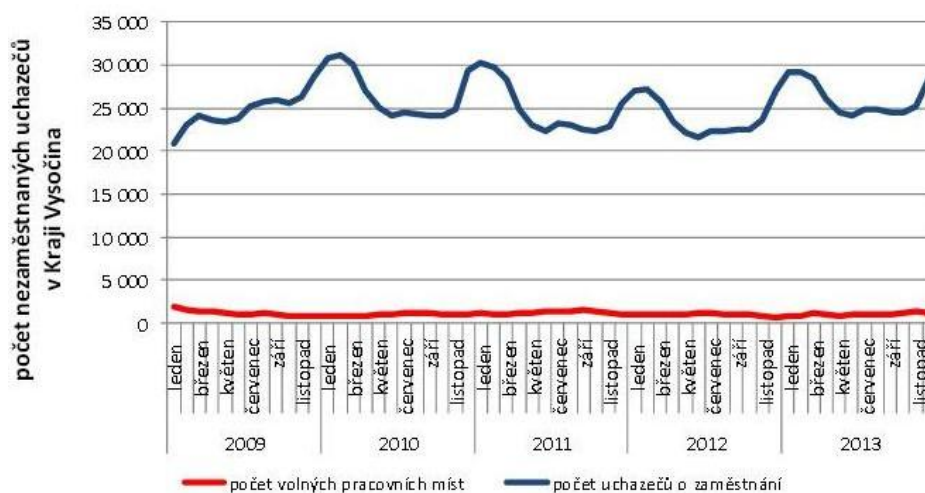
4.2.2 Poptávka zaměstnavatelů po pracovní síle

Poptávka zaměstnavatelů po pracovní síle byla situace v roce 2013 o značně lepší než v letech 2011 a 2012. Došlo k nárůstu přibližně o 200 nových pracovních míst v regionu. Toto výrazné zvýšení nabídky volných pracovních míst v posledních měsících roku 2013 znamenalo zvýšení téměř o 20 % oproti roku 2012. Největší

zájem byl o profese řidiči nákladní, mezinárodní kamionové dopravy, řidiči osobní hromadné přepravy, obchodní zástupci, kvalifikovaní dělníci ve stavebnictví a strojírenství, pracovníci ve stravovacích službách jako kuchaři, číšníci a servírky. Nejmenší zájem je pořád o pracovníky bez kvalifikace. Nejhorší nabídka práce je pro osoby zdravotně postižené, absolventy škol, uchazeče nad 50 let a uchazeče, kteří pečují o děti.

V grafu (Obrázek 7) lze vidět srovnání a vývoj počtu uchazečů o zaměstnání a počtu volných pracovních míst v letech 2009 - 2013.

Obrázek č. 7 - Trend pohybu volných pracovních míst v období 2009 - 2013

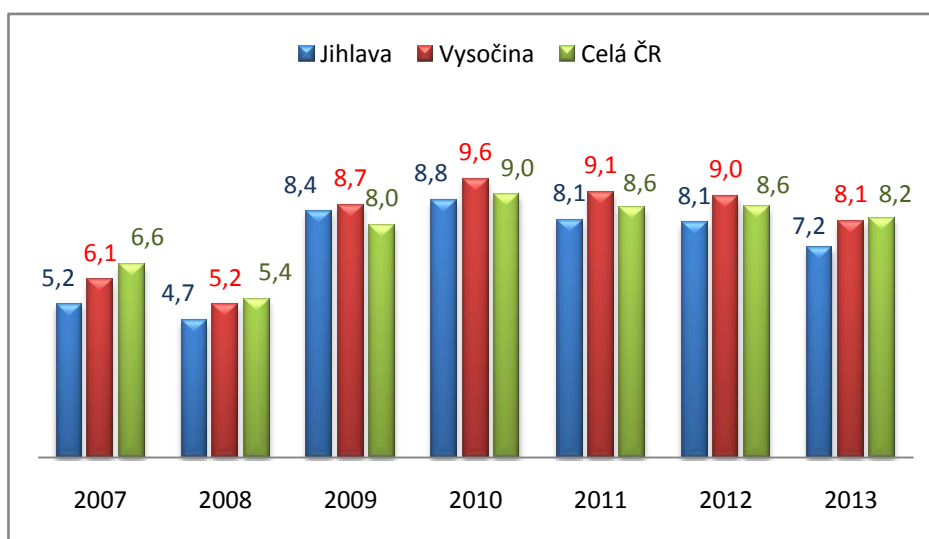
Zdroj: Zpráva o plnění zaměření APZ v roce 2013 v Kraji Vysočina, vlastní úprava

4.2.3 Vývoj nezaměstnanosti v regionu Jihlava

Při porovnání průměrné míry nezaměstnanosti v regionu Jihlava, kraji Vysočina a celkově v České republice, viz graf 1. zjistíme, že průměrná míra nezaměstnanosti v Jihlavě byla po celé sledované období pod hodnotami kraje. Největší rozdíl byl v roce 2011, kdy hladina v regionu Jihlava byla o celé procento nižší než v kraji. Podobně tomu bylo v letech 2007, 2012 a 2013, kdy byla průměrná míra nezaměstnanosti v regionu o 0,9 % nižší než v kraji. Naopak nejmenší rozdíl byl v roce 2009, kdy míra byla jen o 0,3 % v regionu Jihlava nižší než na Vysočině.

V porovnání regionu s Českou republikou se region držel pod úrovní průměrné míry nezaměstnanosti ČR. Výjimkou byl rok 2009, kdy v regionu byla míra o 0,4 % vyšší, bylo to dáno tím, že v tomto roce vzrůstala nezaměstnanost kvůli propouštění pracovníků ve zpracovatelském průmyslu. Největší rozdíl v míře byl v roce 2007, kdy v regionu byla nezaměstnanost o 1,4 % nižší než v ČR. Velký rozdíl byl i v roce 2013, rozdíl činil 1 %. V letech 2011 a 2012 byla míra nezaměstnanosti stejná v regionu 8,1 a v ČR 8,6. Nejmenší rozdíl v hladině míry nezaměstnanosti byl v roce 2010 a lišil se o 0,2 %. Nejnižší průměrná míra v regionu byla v roce 2008, stejně jako v kraji i v České republice. Naopak nevyšší průměrná míra nezaměstnanosti byla ve všech sledovaných oblastí v roce 2010.

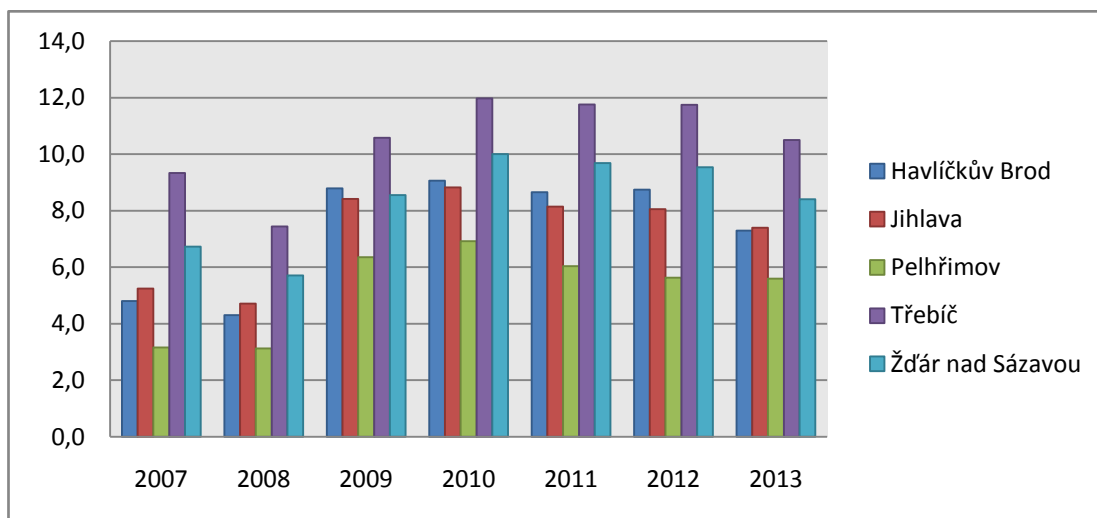
Graf 1 Průměrná míra nezaměstnanosti v %

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Při porovnání průměrné míry nezaměstnanosti v jednotlivých regionech (Jihlava, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Pelhřimov a Havlíčkův Brod) v kraji Vysočina bylo zjištěno, že region Jihlava se pohybuje okolo středu. Z grafu 2 je zřejmé, že okres Třebíč vykazuje po celé sledované období nejvyšší průměrnou míru nezaměstnanosti. Naopak region Pelhřimov má průměrnou míru nezaměstnanosti nejnižší.

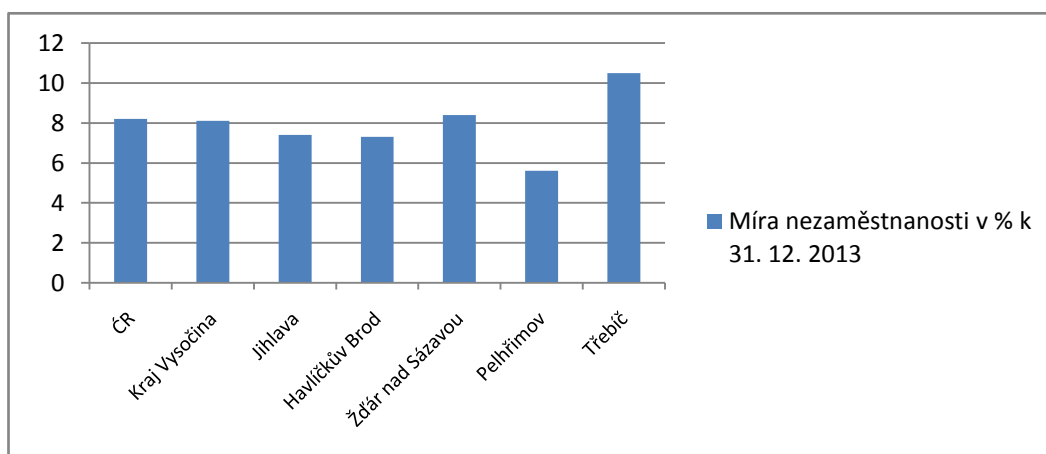
Graf 2 Průměrná míra nezaměstnanost v okresech kraje Vysočina v %

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2013 činila v České republice 8,2 %. V kraji Vysočina činila 8,1 %. Míra nezaměstnanosti dosáhla v regionu Jihlava 7,4 %, v Havlíčkově Brodě 7,3 %, ve Žďáře nad Sázavou 8,4 %, v Pelhřimově 5,6 % a v Třebíči 10,5 %. Regiony Třebíč a Žďár nad Sázavou přesáhly celorepublikovou míru nezaměstnanosti.

Graf 3 Míra nezaměstnanosti v % k 31. 12. 2013

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

4.2.4 Volná pracovní místa

Po celé zkoumané období bylo zjištěno, že nejvíce volných pracovních míst je v oboru strojírenství. Počet volných pracovních míst se mění také podle ročního období, jelikož na jaře stoupá počet volných pracovních míst s blížící se sezónou. Zájem je hlavně o pracovníky stavebních profesí, lesní a zemědělské dělníky a o pracovníky ve službách spojených s turistickým ruchem. Např. město Telč je velice závislé na turistickém ruchu. Vývoj volných pracovních míst ve sledovaném je zobrazen v tabulce. V roce 2007 byl relativní dostatek volných míst a to celkem 1 304, na jedno volné místo bylo 2,6 uchazečů o zaměstnání. Což byl nejlepší výsledek za celé sledované období. Největší propad nastal v roce 2009, kdy bylo jen 83 volných pracovních míst a na jedno pracovní místo připadalo 75,6 uchazečů o zaměstnání. Tento propad byl způsoben ekonomickou krizí. Tento kolaps zaměstnanosti byl také zapříčiněn tím, že v regionu převládá jednostranné výrobní zaměření. Důsledky tohoto selhání jsou v regionu patrné ještě dnes. I když lze vidět, že se trh práce lepší, protože od roku 2010 počet pracovních míst stoupá. V roce 2013 byl počet volných pracovních míst 338, což je o čtyřnásobek více než v roce 2009. Z tabulky 1 lze zjistit, jak se vyvíjí počet volných míst pro absolventy a občany se zdravotním postižením. Volná místa pro absolventy a mladistvé v roce 2007 činili 15,8 % z celkového počtu volných pracovních míst a v roce 2013 činil podíl na celkových volných místech 25,2 %. V roce 2013 oproti roku 2007 došlo k nárůstu o 9,4 %. Volná místa pro občany se zdravotním postižením v roce 2007 činil pouhých 0,61 %, tedy ani jedno volné pracovní místo na uchazeče. V roce 2013 činil podíl na celkových volných místech 29 %. Došlo tedy k obrovskému nárůstu v roce 2013 oproti roku 2007 a to o více než 28 %. Z tohoto výsledku lze vidět, že společnost a úřad práce začal o tyto osoby zajímat a vytvářet jim možnost zapojit se do pracovního procesu na trhu práce.

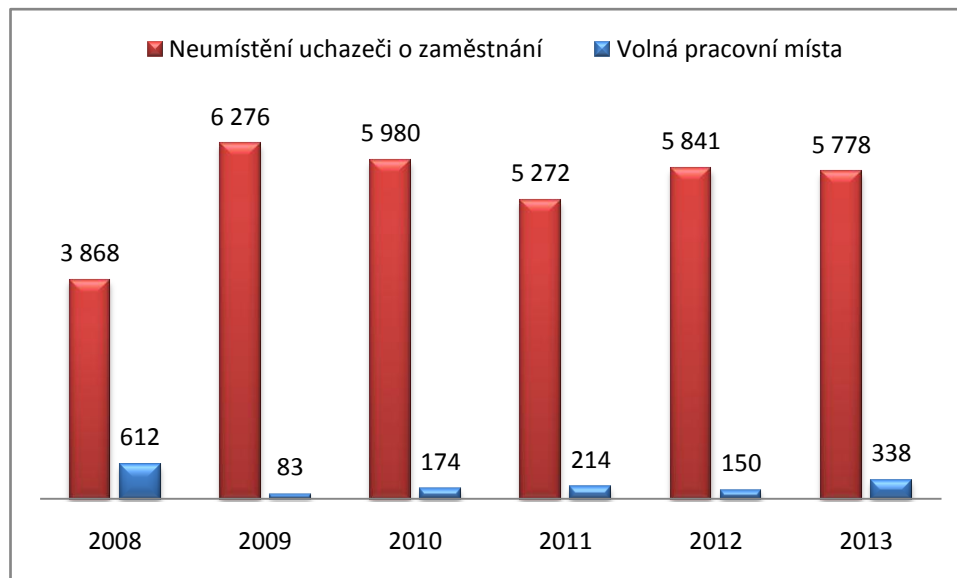
Tabulka 1 Volná pracovní místa

Rok	Volná pracovní místa			Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo
	Celkem	Z toho		
		Pro absolventy a mladistvé	Pro občany se zdravotním postižením	
2007	1 304	206	8	2,6
2008	612	72	8	6,3
2009	83	7	6	75,6
2010	174	15	4	34,4
2011	214	24	11	24,6
2012	150	29	19	38,9
2013	338	85	98	17,1

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Graf 4, který následuje, uvádí porovnání počtu uchazečů o zaměstnání a počtu volných pracovních míst. Z grafu je patrné, že volná místa nedostačují počtům uchazečů o zaměstnání.

Graf 4 Počet uchazečů o zaměstnání a počet pracovních míst

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

V roce 2008 byly největší poptávka po profesích strojírenských a to ve všech typech vzdělání - strojírenský dělníci se základním vzděláním, vyučené pracovníky v profesi, technické a technologické specialisty vysokoškolsky vzdělané. Komplikace nastaly s příchodem ekonomické krize, kdy právě tyto podniky, které se zabývali strojírenstvím, začali propouštět vlastní zaměstnance, natož aby vytvářeli nová místa. Tento propad trval několik let a výraznější zlepšení bylo vidět v roce 2013. Dalšími profesemi, které byly v roce 2008 v regionu zájem, byli textilní pracovníci, řidiči, dělnické profese ve stavebnictví a pracovníci ve službách. V posledním sledovaném roce, v roce 2013 se rozvinul zpracovatelský průmysl (patří sem i zmiňované strojírenství), který hledá nové kvalifikované pracovníky. Dále je zájem o prodavače, kuchaře, číšníky a trvale o řidiče. Nejmenší zájem je v roce 2008 o profese kuchař, číšník, prodavači, administrativní pracovníci, technického personálu jako jsou mistři a ustáleně o nekvalifikované pracovníky. Nejmenší zájem o profese v roce 2013 je stále o nekvalifikované pracovníky, uklízeče, řezníky a uzenáře, čalouníky, kadeřnice, učitele (lektory), cukráře. Je zřejmé, že trh práce se vyvíjí, když v jedno období není o nějaké profese zájem za 5 let to může být jinak a právě tyto profese jsou na trhu poptávané. Například profese kýčař a číšník, které byly v roce 2006 neatraktivní a v 2013 patří mezi nejvíce poptávané profese.

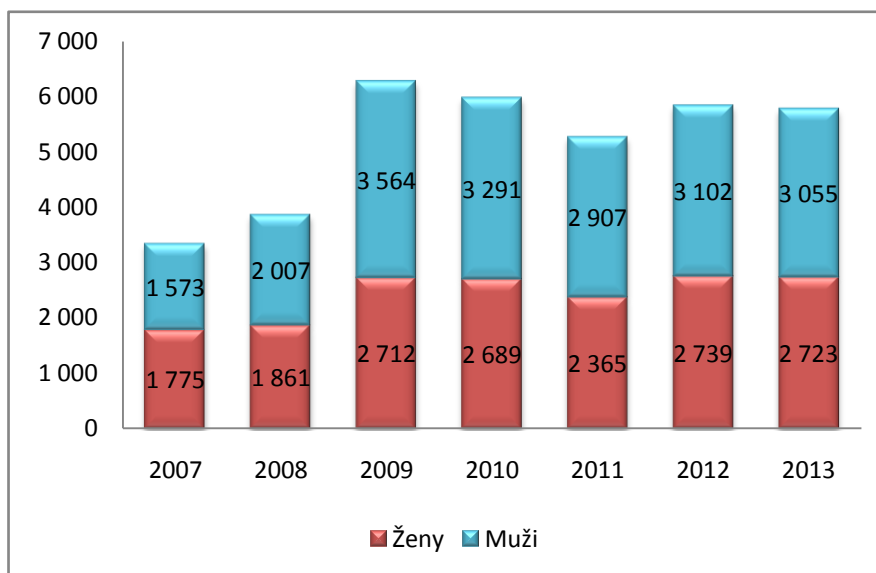
4.2.5 Struktura nezaměstnaných

4.2.5.1 Podle pohlaví

Rok 2007 je jediným rokem, kdy je více nezaměstnaných žen než mužů, a to o 11,4 %. V ostatních letech sledovaného období převažují nezaměstnaní muži nad ženami. Od roku 2008 je to dáno tím, že nastoupila ekonomická krize, která vedla k propadu velkých firem (Bosch, AutomotiveLighting, Motorpal), které zaměstnávají velké množství pracovníků, a to převážně mužů. Největší nezaměstnanost mužů byla v roce 2009, kdy dosahovala k číslu 3 564 nezaměstnaných mužů, což bylo o 31,4 % více než nezaměstnaných žen. V roce 2011 klesla nezaměstnanost u obou pohlaví téměř rovnocenně, ale nezaměstnaných mužů bylo o 22,9 % více.

V letech 2012 a 2013 se počet nezaměstnaných žen téměř nezměnil a u mužů bylo o 47 mužů menší nezaměstnanost.

Graf 5 Struktura nezaměstnanosti podle pohlaví

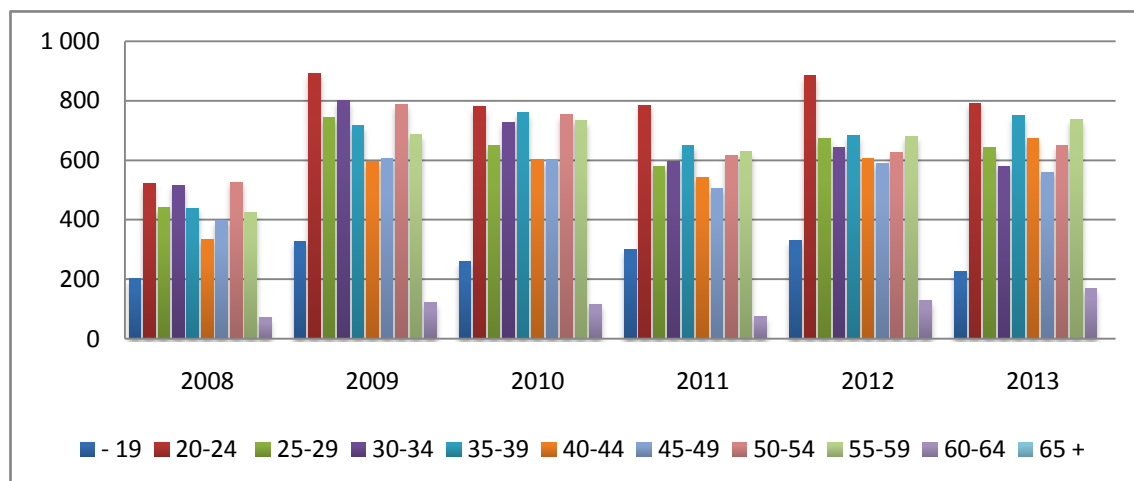
Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

4.2.5.2 Podle věku

Nezaměstnaní uchazeči jsou rozděleni do 11 - ti skupin. Největší nezaměstnanost celkem byla v roce 2009, tato nezaměstnanost byla samozřejmě dána ekonomickou krizí a propouštěním zaměstnanců. V roce 2009 oproti roku 2008 největší růst počtu nezaměstnaných byl ve skupině 40 - 44 let, kdy byl nárůst o 43,8 %, což je skoro o polovinu. Druhou nejvíce nezaměstnanou skupinou jsou uchazeči ve věku 60 - 64 let s nárůstem počtu nezaměstnaných o 41,8 %. Tato věková skupina je velice ohrožená, pokud v tomto věku ztratí práci, je naděje na zaměstnání minimální. Třetí největší skupinou nezaměstnaných jsou mladí lidé ve věku od 20 -ti do 24 - let, většinou jsou to absolventi, kteří hledají a nemohou najít první zaměstnání. Nárůst oproti roku 2008 byl o 41,6 procent. Další skupinou jsou mladí uchazeči ve věku 25 - 29 let, v této skupině činil nárůst o 40,7 %. Uchazeči v produktivním věku 35 - 39 let byli nezaměstnaní o 38,8 % více než v roce 2008.

Velkou nezaměstnanou skupinou byli i velmi mladí lidé a to do 19 - ti let, jedná se především o absolventy středních škol. U této skupiny vzrostla nezaměstnanost o 38,4 %. Další rizikovou skupinou jsou starší lidé ve věku 55 - 59 let, kdy nezaměstnaných uchazečů bylo o 38,2 % více. Tato skupina je stejně jako skupina uchazečů 60 - 64 let riziková, jelikož pokud tito uchazeči ztratí své pracovní místo, nesou to velice těžko psychicky a mají pocit zbytečnosti, také se špatně přeučují jiným způsobům k vedení pracovní činnosti. Skupina nezaměstnaných ve věku 30 - 34 % se zvýšila o 35,6 %. Další skupinou jsou nezaměstnaní ve věku 45 - 49 let. U této skupiny uchazečů se zvýšila nezaměstnanost o 34,7 % oproti roku 2008. Další skupinou jsou uchazeči o zaměstnání ve věku 50 - 54 let, jejichž stav se zvýšil o 33,2 % a je to skupina, která měla nejmenší počet nezaměstnaných. Poslední skupina uchazečů o zaměstnání 65 + je velice nízká, protože v tom to věku občané dosahují důchodového věku a odchází na penzi, čímž se stávají ekonomicky neaktivními. Z grafu 6 lze vyvodit, že nejvíce ohroženou skupinou neumístěných uchazečů je věková skupina 20 -24 let, dvakrát překročila hranici 800 neumístěných uchazečů o zaměstnání. A to v roce 2009, kdy se blížila k hranici 900 s 891 neumístěnými uchazeči a v roce 2012 s 885 uchazeči o zaměstnání.

Graf 6 Neumístění uchazeči o zaměstnání podle věku

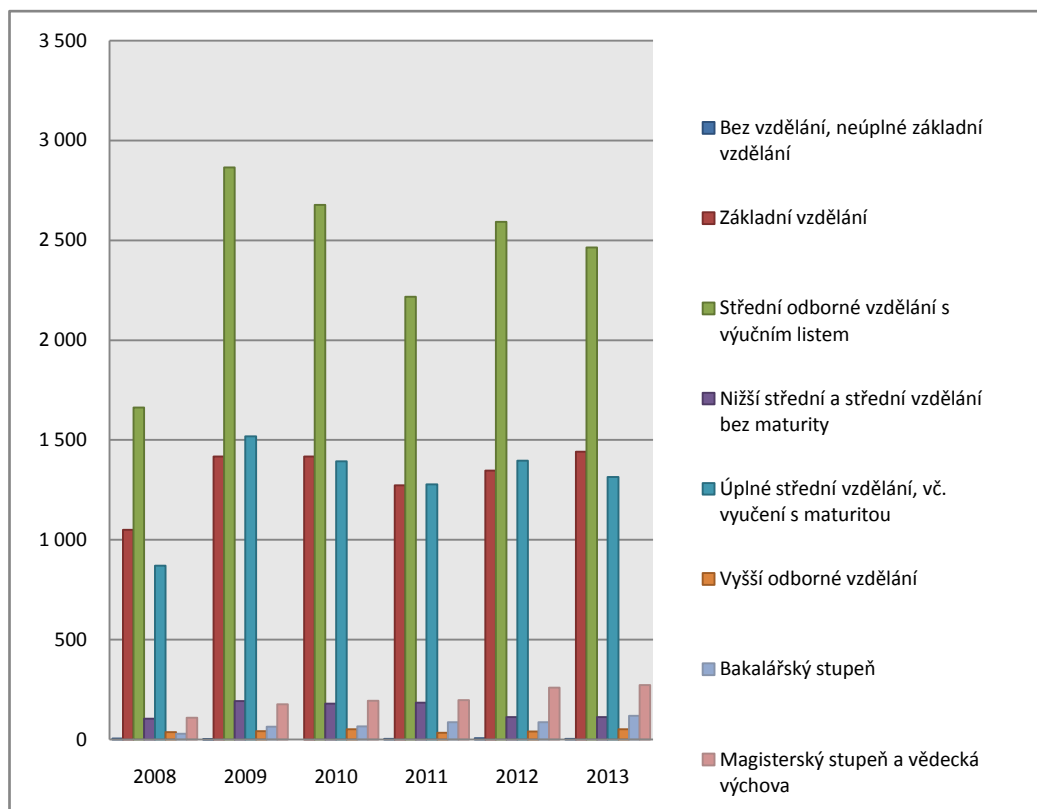

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

4.2.5.3 Podle vzdělání

Neumístění uchazeči o zaměstnání podle vzdělání ve sledovaném období 2008 - 2013 byly nejpočetnější skupinou uchazeči se středním odborným vzděláním s výučním listem. Nejvíce uchazečů o zaměstnání bylo evidováno v roce 2009 a to 2865 uchazečů. Dalšími ohroženými skupinami uchazečů jsou uchazeči se základním a uchazeči s úplným středním vzděláním, včetně vyučení s maturitou. Po celé sledované období stále roste počet vysokoškolsky vzdělaných uchazečů. Uchazeči o zaměstnání v bakalářském stupni vysokoškolského vzdělání bylo v roce 2013 o 90 více, což je více než trojnásobek než v roce 2008. Uchazeči o zaměstnání v magisterském stupni vysokoškolského vzdělání a ve vědecké výchově bylo v roce 2008 zaevidováno 109 a v roce 2013 o 163 uchazečů více, tedy 272.

Graf 7 Neumístění uchazeči o zaměstnání podle vzdělání

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

4.2.5.4 Podle délky evidence

Velice znepokojivé je, že největší skupinou s největším počtem uchazečů je v evidenci více než 12 měsíců. Jedná se tedy o dlouhodobou nezaměstnanost, která je pro ekonomiku nebezpečná. Od ekonomické krize se tento počet uchazečů zvyšuje. V roce 2008 bylo v evidenci „jen“ 768 uchazečů v roce 2013 činil jejich počet 2 185, což je o 1417 uchazečů více. Druhou nejpočetnější skupinou jsou uchazeči o zaměstnání v evidenci do tří měsíců. Tato nezaměstnanost je krátkodobá a může být jen přechodná (např. mimo sezónu).

Tabulka 2 Struktura nezaměstnanosti podle délky evidence

Rok	Počet uchazečů o zaměstnání	Z toho podle délky nezaměstnanosti				
		Do 3 měsíců	Více než 3 měsíce až 6 měsíců	Více než 6 měsíců až 9 měsíců	Více než 9 měsíců až 12 měsíců	Více než 12 měsíců
2007	3 348	1 171	667	332	190	988
2008	3 868	1 850	718	331	201	768
2009	6 276	2 038	1 581	808	704	1 813
2010	5 980	2 209	1 080	503	449	1 739
2011	5 272	1 808	999	423	306	1 736
2012	5 841	1 868	1 235	521	427	1 790
2013	5 778	1 667	967	508	451	2 185

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

4.2.6 Aktivní politika zaměstnanosti

Aktivní politika zaměstnanosti v regionu Jihlava se především zaměřuje na ohrožené skupiny nezaměstnaných uchazečů. Mezi tyto skupiny patří dlouhodobě nezaměstnaní uchazeči, uchazeči nad 50 let, absolventi a mladiství do 20 - ti do 30 -ti let, osoby, které pečují o děti do 15 - ti let a osoby zdravotně postižené. Právě s podporou nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti se Krajské pobočce úřadu práce v Jihlavě nezaměstnanost zachovává v poměrně snesitelné hladině.

4.2.6.1 Rekvalifikace

Nejvíce uchazečů o rekvalifikace bylo v roce 2007. Největší zájem bylo o rekvalifikace základní obsluha počítače, pečovatelka a pracovník pro obor sociální péče, účetnictví s pomocí výpočetní techniky, skladník a manipulací skladové techniky.

V roce 2008 se počet uchazečů snížil, ale nejvíce byl zájem o ty samé rekvalifikace jako v roce 2007, ale navíc byl zájem ještě o rekvalifikaci „Svářeč“.

V roce 2009 se počet uchazečů zvýšil oproti roku 2008 o 34 uchazečů. Největší zájem byl o rekvalifikace jako v minulých letech. Nejvíce uchazečů mělo zájem o rekvalifikace se zaměřením na výpočetní techniku. 104 uchazečů se zúčastnilo kurzu „Základy obsluhy osobního počítače“, 44 uchazečů se zúčastnilo kurzu „Obsluha osobního počítače“, 66 uchazečů se zúčastnilo kurzu „ECDL“, který byl připraven pro pokročilé zájemce. Dalším rekvalifikačním kurzem byli svářečské zkoušky, kterých se zúčastnilo 35 uchazečů. Větší zájem byl ještě o rekvalifikace „Pracovník v sociálních službách“ a „Řidičské oprávnění skupiny C a D“. Úspěšnost po absolvování rekvalifikace pro získání pracovního místa byla 60 %.

V roce 2010 bylo více než 600 uchazečů o rekvalifikace. Úřad práce v Jihlavě uskutečnil 33 druhů rekvalifikací. Nejvíce zájemců zase zaujaly rekvalifikace se zaměřením na výpočetní techniku, kterých se zúčastnilo 150 zájemců. Velký zájem byl i rekvalifikace řidičské oprávnění skupiny C a D a o profesní průkazy, kterých se zúčastnilo 53 uchazečů a o svářečské kurzy pomocí různých metod, kterých se účastnilo 26 uchazečů. V roce 2010 po dokončení rekvalifikačních kurzů bylo zaměstnáno více než 70 % uchazečů.

V roce 2011 bylo úřadem práce v Jihlavě uspořádáno 37 druhů rekvalifikací (se 430 rekvalifikačními kurzy). Ani tento rok nenastala změna o nejnavštěvovanější rekvalifikační kurzy, prvním je tedy o kurz se specializací na výpočetní techniku, kterého se zúčastnilo 154 uchazečů. Druhým jsou kurzy pro řidičské oprávnění

skupiny C a D a o profesní průkazy, kterých se účastnilo 77 uchazečů. Nově byl velký zájem i o rekvalifikační kurzy o účetnictví s názvem „Účetnictví s využitím výpočetní techniky“. Tohoto kurzu se zúčastnilo 54 uchazečů. Dalšími rekvalifikačními kurzy, o které byl zájem: byli „Pracovník v sociálních službách, kterého se účastnilo 31 uchazečů, „Základy podnikání“ s účastí 31 uchazečů. Nechyběli ani kurzy svářečské s 23 uchazeči, dále gastronomické kurzy s 21 uchazeči a rekvalifikace pro řízení vysokozdvihných vozíků s 16 uchazeči. Všechny tyto rekvalifikace pomohly 73 % uchazečů nalézt zaměstnání.

V roce 2012 se konali rekvalifikace na úřadě práce v Jihlavě v individuálních projektech národních a regionálních, a také různých grantových projektech. Od 1. ledna 2012 vznikli tzv. „Zvolené rekvalifikace“. Kdy si sám uchazeč o zaměstnání zajistit rekvalifikaci sám. Sám si zvolí druh pracovní činnosti pro rekvalifikace a místo kde bude rekvalifikace provedena. A právě pod touto záštitou probíhalo hodně rekvalifikací v okrese Jihlava. Celkem jich bylo uskutečněno 25 různých kurzů a zúčastnilo se 120 uchazečů (tito uchazeči nejsou započítáni do rekvalifikací v tabulce, počítají se zvlášť pro lepší statistiku). Nejvíce zvolených rekvalifikací bylo o rekvalifikace na řidičské oprávnění a profesních průkazů, které se zúčastnilo 50 uchazečů. 11 uchazečů se zúčastnilo rekvalifikací na profesi „Masér“ a oprávnění řídit vysokozdvihné vozíky. 10 uchazečů mělo zájem o rekvalifikaci v oboru účetnictví a daňová evidence. Zajímavými kurzy byli cvičitel jezdeckví, designér interiéru, péče o zvířata v ZOO prodejnách. Nejvíce rekvalifikací probíhá prostřednictvím projektů úřadu práce. Nejvíce je zájem o rekvalifikaci obráběč kovů, kterého se zúčastnilo 44 uchazečů. Dále o rekvalifikace: prodavač, kterého se účastnilo 31 uchazečů, svářečské zkoušky, kterých se zúčastnilo 19 uchazečů a kurzů kuchař a číšník a základy obsluhy počítače se každého zúčastnilo 18 uchazečů.

I v roce 2013 se rekvalifikace konali v Národních a Regionálních individuálních projektech, grantových projektech a pomocí zvolených rekvalifikací. Pomocí „zvolených rekvalifikací“ dokončilo kurz 214 uchazečů v 24 různých rekvalifikacích. Největší zájem uchazečů ve „zvolených rekvalifikacích“ je pořád

stejný a to o řidičské oprávnění a profesní průkazy. Těchto kurzů se zúčastnilo 47 uchazečů. 30 uchazečů se zúčastnilo kurzu o oprávnění zacházet s vysokozdvíhnými vozíky. Dále velký zájem byl o profesi: strážný, kterého se zúčastnilo 28 uchazečů, pracovníky v sociálních službách, kterého se zúčastnilo 24 uchazečů a pracovníky v osobních službách, kterého se účastnilo 20 uchazečů. V národních individuálních projektech nejnavštěvovanějšími rekvalifikacemi byly rekvalifikační kurzy svářečské, kterých se zúčastnilo 43 uchazečů. Dále pracovník v sociálních službách, kterého se účastnilo 25 účastníků a třetím nejnavštěvovanějším kurzem byl osobní služby, který absolvovalo 23 uchazečů. V Regionálním individuálním projektu „Prevence změna včas“ bylo otevřeno pět rekvalifikačních kurzů, a to účetnictví, sanitář, základy počítače, tvorba webových stránek a řidičské oprávnění skupiny C. Celkem se účastnilo 12 uchazečů. Jiná možnost rekvalifikace byla prostřednictvím pěti grantových projektů s 14 -ti různými skupinami rekvalifikačních kurzů. Nejnavštěvovanějšími byli stavební profese s 23 uchazeči, gastronomickou akademií se 17 uchazeči a o kurz základy obsluhy počítače, kterého se zúčastnilo 13 uchazečů.

V roce 2014 je v měřeném období od 1. ledna do 31. října 319 uchazečů o rekvalifikace.

Rekvalifikace jsou po celé sledované období jedním z hlavních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti nejen v regionu Jihlava, ale i v celém Kraji Vysočina. Je to dáno tím, že pracovní trh se neustále mění a vyvíjí zájem o jiné profese, proto jsou rekvalifikace zásadním nástrojem, který na změny rychle reaguje.

Tabulka 3 Rekvalifikace

Uchazeči o rekvalifikace	
Rok	Uchazeči
2007	696
2008	494
2009	528
2010	608
2011	497
2012	237
2013	389
2014	319

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

4.2.6.2 Veřejně prospěšné práce

Ve sledovaném období byla volná pracovní místa rozdělena podle preferovaných skupin a rizikových faktorů. Jednalo se o uchazeče se zdravotním postižením, s komplikovaným dojížděním do zaměstnání, pokud jsou opakovaně v evidenci. Nejvíce umístěných uchazečů do veřejně prospěšných prací byli uchazeči, kteří byli v evidenci úřadu práce dlouhodobě, tedy od pěti až 12 měsíců, anebo nemohou na trhu práce nalézt vhodné uplatnění.

Oproti roku 2007 v roce 2008 a 2009 klesl počet míst pro veřejně prospěšné práce v průměru o 11 míst. V roce nastal větší nárůst míst oproti roku 2009 o 34 míst. Nejvíce vytvořených míst bylo v roce 2011 a to 129. Od tohoto roku počet míst až do konce sledovaného období klesá, tedy roku 2013. Od 1. ledna do 31. října roku 2014 bylo vytvořeno 75 míst pro veřejně prospěšných prací a umístěno 74 uchazečů.

Tabulka 4 Veřejně prospěšné práce

VPP		
Rok	Vytvořená místa	Umístění uchazeči
2007	93	93
2008	81	82
2009	83	85
2010	117	120
2011	129	134
2012	86	86
2013	82	79
2014*	75	74

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

4.2.6.3 Společensky účelná pracovní místa

Ve sledovaném období byla poskytována zvýšená péče o tyto cílové skupiny: mladí lidé do 20 -ti let, uchazeči starší 50 -ti let, dlouhodobě nezaměstnaní uchazeči v evidenci déle než 5 měsíců, uchazeči, kteří se věnují péči o dítě do 15 -ti let

(tato skupina zahrnuje především ženy, kterým skončila mateřská či rodičovská dovolená) a uchazeče zdravotně znevýhodněné. Nejvíce peněžních příspěvků bylo uděleno dlouhodobě nezaměstnaným uchazečům, kteří jsou nezaměstnaní pět až 12 měsíců. V roce 2007 bylo vytvořeno tolik míst, že nebyly ani obsazeny, zůstalo 10 volných míst. V roce 2008 bylo vytvořeno oproti roku 2007 o 54 méně míst a v roce 2009 dokonce o 111 míst méně, což bylo nejméně za celé sledované období. Zde jde vidět velký zásah ekonomické krize na pracovní trh. Velice se situace zlepšila o rok později, kdy bylo vytvořeno 135 míst a ani nebyli plně využity uchazeči. Od roku 2010 počet míst neustále klesá a všechny jsou naplněny. V roce 2014 v období od 1. ledna do 31. října bylo vytvořeno 66 míst a zároveň i naplněny uchazeči.

Tabulka 5 Společensky účelná pracovní místa

SÚPM		
Rok	Vytvořená místa	Umístění uchazeči
2007	123	113
2008	69	69
2009	12	12
2010	135	132
2011	86	86
2012	61	61
2013	67	67
2014*	66	66

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

4.2.6.4 Společensky účelná pracovní místa - SVČ

Společensky účelná pracovní místa samostatně výdělečně činná (dále jen SVČ). O SVČ měli největší zájem uchazeči, kteří spadají do rizikové skupiny dlouhodobě nezaměstnaných. V letech 2007, 2008, 2009 o společensky účelná místa SVČ nebyl zájem, jelikož ani polovina míst nebyla obsazena. Od roku 2010 se zájem zvyšuje a v letech 2011 až 2013. V období od 1. ledna do 31. října 2014 bylo vytvořeno 32 míst a ihned byly zaplněny uchazeči.

Tabulka 6 SÚPM - SVČ

SÚPM-SVČ		
Rok	Vytvořená místa	Umístění uchazeči
2007	25	111
2008	24	13
2009	15	3
2010	17	13
2011	17	17
2012	14	14
2013	34	34
2014*	32	32

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

4.2.6.5 Chráněná pracovní místa

Chráněná pracovní místa se úřadem práce v Jihlavě skoro vůbec nevytváří. To je zřejmé z tabulky. Místa byla vytvořena jen v roce 2007, 2009, 2013 a v období od 1. ledna do 31. října 2014 bylo vytvořeno jedno chráněné pracovní místo. Tento nástroj aktivní politiky zaměstnanosti není tolik využíván, kvůli své složitosti při realizaci.

Tabulka 7 Chráněná pracovní místa

CHPM		
Rok	Vytvořená místa	Umístění uchazeči
2007	1	1
2008	0	0
2009	4	4
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0
2013	2	2
2014*	1	1

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Uskutečnění ostatních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti byly využívány minimálně nebo vůbec. A to kvůli nedostatečným finančním prostředkům.

4.2.6.6 Projekty Evropského sociálního fondu

Projekty Evropského fondu obsahují operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. Tento program se zaměřuje pomocí aktivní politiky zaměstnanosti na snižování nezaměstnanosti na trhu práce. V tabulce jsou zahrnuty v rámci tohoto programu nástroje aktivní politiky a to vytvoření veřejně prospěšných prací a společensky účelná pracovní místa. Nejvíce vytvořených míst a umístěných uchazečů bylo v roce 2009, nejméně naopak v roce 2011. Od roku 2011 počet umístěných uchazečů strmě stoupá nahoru, v období od 1. ledna do 31. října 2014 bylo umístěno 370 uchazečů.

Tabulka 8 Projekty ESF

Projekty ESF	
Rok	Umístění uchazeči
2007	406
2008	402
2009	504
2010	434
2011	64
2012	70
2013	282
2014*	370

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

4.2.6.7 Evropský sociální fond

Hlavním cílem Evropského sociálního fondu je zvyšování zaměstnanosti a snižování nezaměstnanosti, pomoc při sociálním začleňování lidí a stejných příležitostí se zaměřením na růst trhu práce a lidských zdrojů.

4.2.6.8 Přehled realizovaných projektů v Jihlavě

Přehled realizovaných regionálních individuálních projektů v Jihlavě ve sledovaném období. V tomto období bylo uskutečněno 14 projektů, z toho bylo ukončeno 8 projektů. Jednalo se o tyto projekty: „Klíč ke kariéře“, „Nový směr“,

„Řemeslo jako šance“, „Kariéra s dítětem“, „Odrasový můstek“, „První zaměstnání“, „Mladá šance“ a „Vzdělávejte se pro růst v kraji Vysočina“.

Dalších šest projektů stále probíhá, jedná se o projekty:

- **„Prevence - změna včas!“** - tento projekt se realizuje od 1. července 2012 a probíhat bude až do 31. května 2015. Je určen pro prevenci dlouhodobé nezaměstnanosti a pro podporu uchazečů o zaměstnání, kteří jsou evidováni na úřadu práce méně jak 12 měsíců a musím mít trvalý pobyt v Kraji Vysočina. Uchazeči, kteří se účastní projektu, absolvují soubor vzdělávacích aktivit a rekvalifikací, které by jim měli pomoc nalézt nové pracovní uplatnění na trhu práce.
- **„Třetí kariéra“** - tento projekt se provádí od 1. července 2010 a bude probíhat až do 30. června 2015. Je určen pro uchazeče o zaměstnání starší než 50 let. A slouží k zvýšení zaměstnatelnosti této rizikové skupiny a její návrat na pracovní trh. Uchazeči, kteří absolvují tento projekt, se zúčastní motivačního kurzu, který jim má pomoci navrátit vlastní sebedůvěru a zvýšit motivaci k realizaci změn v životě. Dalšími částmi jsou obecné a profesní rekvalifikace a individuální poradenství, které pomůže uchazečům najít ten správný směr.
- **„Cesta přes bariéry“** - tento projekt je realizován od 1. ledna 2013 do 30. srpna 2015. Cílovou skupinou jsou nezaměstnaní v evidenci déle než 12 měsíců. Cílem tohoto projektu je zvýšení motivace nezaměstnaných a pomoci jim prostřednictvím individuálního poradenství a bilanční diagnostiky definovat vzdělávací potřeby.
- **„Jde to i s dětmi“** - Projekt je uskutečňován od 1. února 2013 a ukončen bude 31. srpna 2015. Cílovou skupinou jsou uchazeči o zaměstnání, kteří se starají o dítě do 15 -ti let. Cílem projektu je motivovat uchazeče ke změně kvalifikace nebo její obnově, které povede k začlenění na trh práce.
- **„Odborné praxe pro mladé do 30 let“** - tento projekt je realizován od 1. července 2013 do 31. října 2015. Cílovou skupinou jsou mladé osoby do 30 -ti let, které jsou zcela bez praxe (absolventi), anebo mají praxi do 2 let.

Odborné práce jsou realizovány prostřednictvím samostatně účelnými pracovními místy, v kombinaci s poradenskými činnostmi a aktivizačním kurzem, který pomůže uchazeči ve vykonávání odborné praxe.

- **„VSPR v Kraji Vysočina II“** - projekt znamená „Vzdělávejte se pro růst v kraji Vysočina II“, který je uskutečňován od 1. července 2013 do 31. října 2015. Cílovou skupinou mohou být všichni zaměstnavatelé a jejich zaměstnanci, kteří chtějí podpořit svoji ekonomickou činnost. Zúčastnit se projektu mohou všechny typy podniků, státní podniky a osoby samostatně výdělečně činné ve vybraných odvětvích.

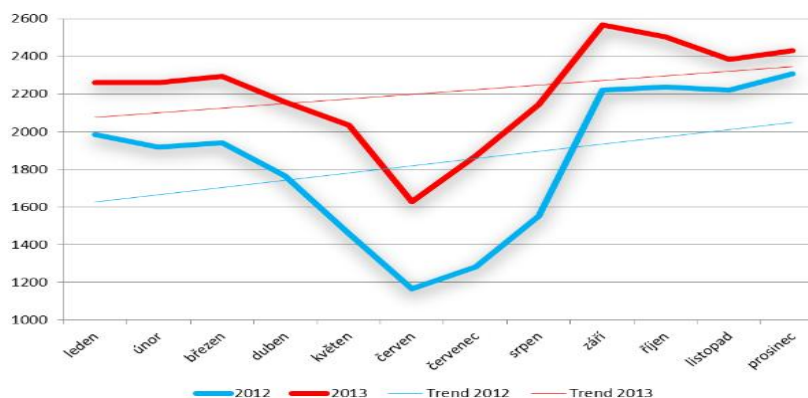
4.2.7 Riziková skupina: absolventi škol a mladiství

Absolventi škol a mladiství představují velice rizikovou skupinu ekonomicky aktivních obyvatel na trhu práce. Tento problém (tzn. nezaměstnanost) se stále prohlubuje zvláště kvůli současné ekonomicko-hospodářské situaci v ČR. Nezaměstnanost absolventů je dána také jejich vzdělaností a oborovou strukturou. Největší nevýhodou absolventů je nedostatek praxe, téměř žádné pracovní návyky a zkušenosti, špatný výběr oboru, který předurčuje k zaměstnání a na trhu práce o něj není zájem nebo je trh práce těmito profesemi přesycen. Výhody absolventů jsou jejich aktuální odborné znalosti, znalosti cizích jazyků, počítačové znalosti a flexibilita. Největší problémy s uplatněním mají absolventi do 25 let věku, pak se jejich situace na trhu práce zlepšuje. Nejlépe se v regionu Jihlava umisťují na trhu práce absolventi škol v těchto profesích: strojní inženýr, obsluha CNC strojů, elektrotechnik a elektrikář, administrativní pracovník, asistent, prodavač, kuchař, číšník, servírka, obchodní zástupce. Opačně největší problémy mají absolventi těchto profesí: kosmetičky, kadeřnice, automechanici, truhláři, absolventi zemědělských oborů, absolventi gymnázií a obchodních akademií a samozřejmě mladí lidé se základním vzděláním.

Aktivity úřadu práce ke zlepšení zaměstnanosti absolventů:

- přednášky pro budoucí absolventy škol před vstoupením na trh práce,
- programy individuálních akčních plánů,
- příspěvky zaměstnavatelům na mzdové náklady, pokud přijmou nezaměstnaného absolventa,
- projekty ESF, které absolventům umožní získat první pracovní příležitosti a praktické dovednosti (např. projekty První zaměstnání, Praxe pro mladé do 30 let),
- další individuální regionální projekty, rekvalifikační kurzy, dotovaná pracovní místa, která jsou pro i pro absolventy přístupná,
- absolventi mohou navštěvovat informační a poradenské středisko, které jim poradí při hledání práce

Obrázek č. 8 - Srovnání vývoje nezaměstnanosti absolventů škol a mladistvých

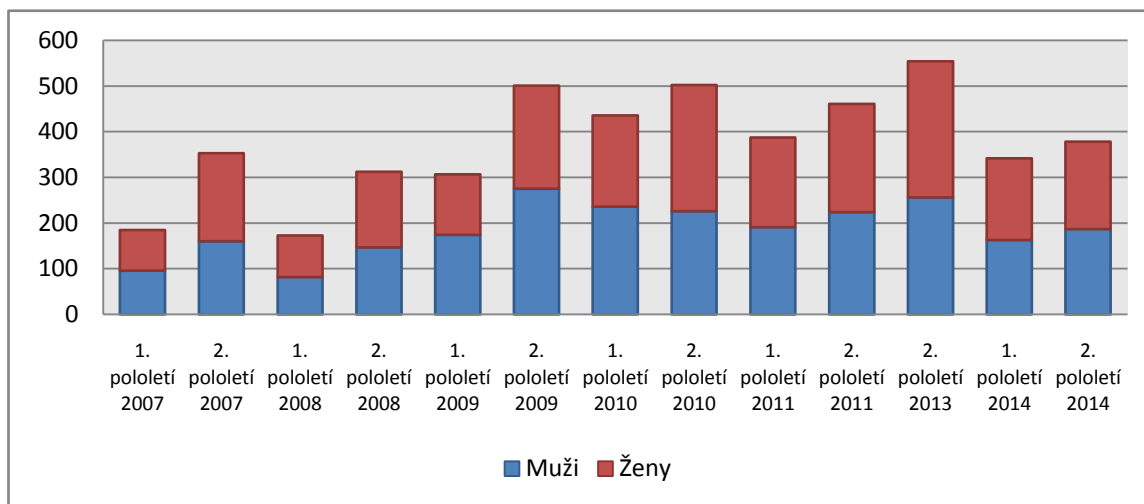

zdroj:http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/vys/statisticke_prehledy/analyzy/zprava_o_situaci_na_trhu_prace_v_kraji_vysocina_v_roce_2013_-_na_web.pdf

4.2.7.1 Evidence absolventů

Statistiky absolventů kontaktní pracoviště Jihlava zpracovává každé pololetí. 1. pololetí začíná od 1. května do 30. září a druhé pololetí od 1. října do 30. dubna. Z důvodu integrace není uvedeno 1. a 2. pololetí roku 2012 a 1. pololetí roku 2013.

Graf 8 Absolventi

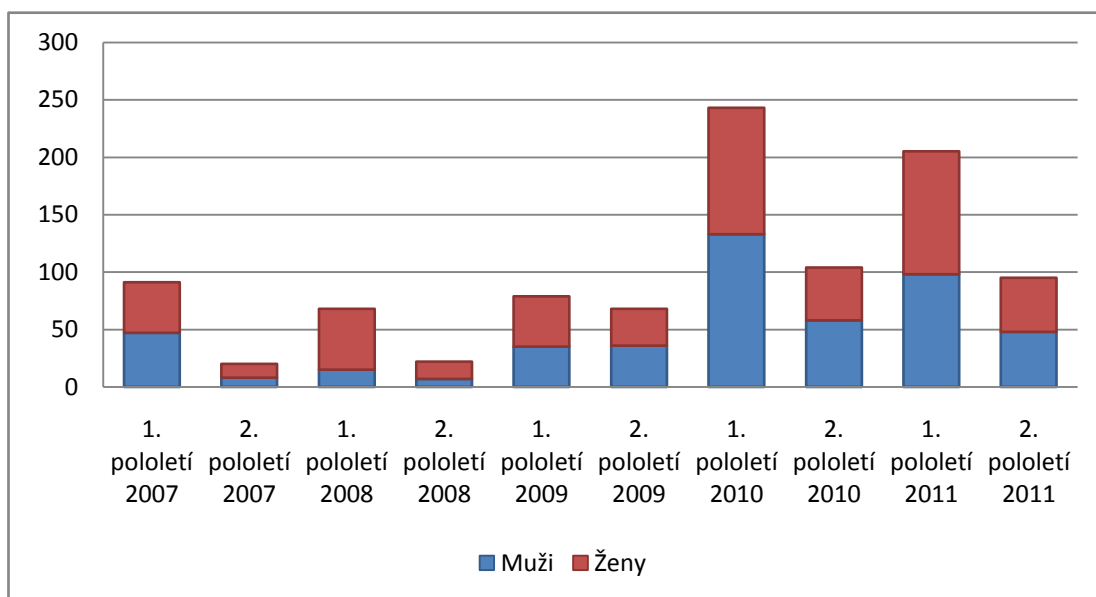

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Počet absolventů v evidenci kontaktního pracoviště Jihlava je znázorněn v grafu 8. Je rozdělen podle pohlaví na muže a ženy. Ženy, které absolvovaly, hledají práci hůře než muži. V evidenci bylo více žen než mužů ve všech sledovaných obdobích kromě 1. a 2. pololetí roku 2009 a 1. pololetí 2010, kdy bylo více evidovaných mužů. V těchto obdobích byli muži více nezaměstnaní v důsledku ekonomické krize - region Jihlava, ve kterém se velké firmy zabývají strojírenským průmyslem, tyto firmy neměly zakázky ani pro své zaměstnance, natož aby vytvářely nová místa. Nejméně nezaměstnaných absolventů bylo v 1. pololetí roku 2008, a to 173 absolventů. Bylo to dáno tím, že trh práce ještě neutrpěl újmu kvůli krizi a byl dostatek volných míst. Velká nezaměstnanost byla vždy ve 2. pololetí a to v roce 2009, 2010 a 2013, kdy byla nezaměstnanost nejvyšší za celé sledované období. Je to dáno tím, že druhé pololetí je mimo sezónu a pracovní místa se hledají hůře, zvláště pro absolventy v cestovním ruchu, stavebních a zemědělských oborech. V prvním i ve druhém pololetí nezaměstnanost absolventů výrazně klesla oproti druhému pololetí roku 2013. V průměru činil pokles o 360 absolventů. Tento pokles je dán zlepšením vývoje na trhu práce, podporou Ministerstva práce a sociálních věcí a úřadů práce, které se velice intenzivně začaly o tuto ohroženou skupinu zajímat. Pokles je dán také tím, že absolventi pokračují v dalším studiu.

Někteří absolventi jsou během období vyřazeni, ať už z důvodu nalezení pracovního místa nebo důvodu jiného. Některí bohužel zůstanou v evidenci dále. Úřad práce eviduje dlouhodobě nezaměstnané absolventy. Jedná se o ty absolventy, kteří jsou v evidenci déle než 6 měsíců. Tyto absolventy znázorňuje graf 9. Nejméně dlouhodobě nezaměstnaných absolventů bylo v 2. pololetí v roce 2007, kdy bylo nezaměstnaných 20 absolventů, z toho 12 žen a 8 mužů. Do druhého pololetí 2009 nepřesáhl počet nezaměstnaných absolventů hranici sta. To se změnilo v 1. pololetí 2010, kdy bylo zaevidováno 243 absolventů, z toho převážně muži, kteří po ekonomické krizi nenašli stále své místo na trhu.

Graf 9 Absolventi v evidenci déle než 6 měsíců

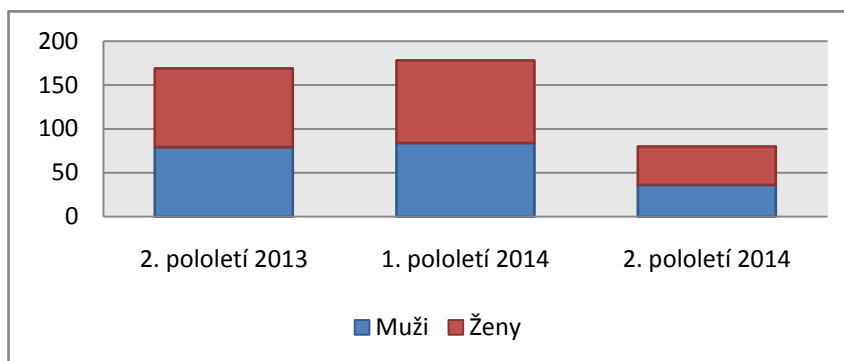

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Od druhého pololetí roku 2013 se zkrátila doba evidence dlouhodobé nezaměstnanosti na 5 měsíců. V grafu 10 jsou znázorněny počty absolventů v evidenci déle než 5 měsíců. Ve všech obdobích převažují nezaměstnané ženy nad muži. V 2. pololetí 2013 bylo evidováno 169 absolventů, z toho 90 žen. V 1. pololetí 2014 vzrostla nezaměstnanost o 9 evidovaných absolventů.

V posledním sledovaném období, tedy v 2. pololetí 2014 klesla oproti 1. období o 98 nezaměstnaných absolventů. Tento vývoj je velice pozitivní a ukazuje, že nástroje aktivní politiky zaměstnanosti pro podporu absolventů fungují.

Graf 10 Absolventi v evidenci déle než 5 měsíců

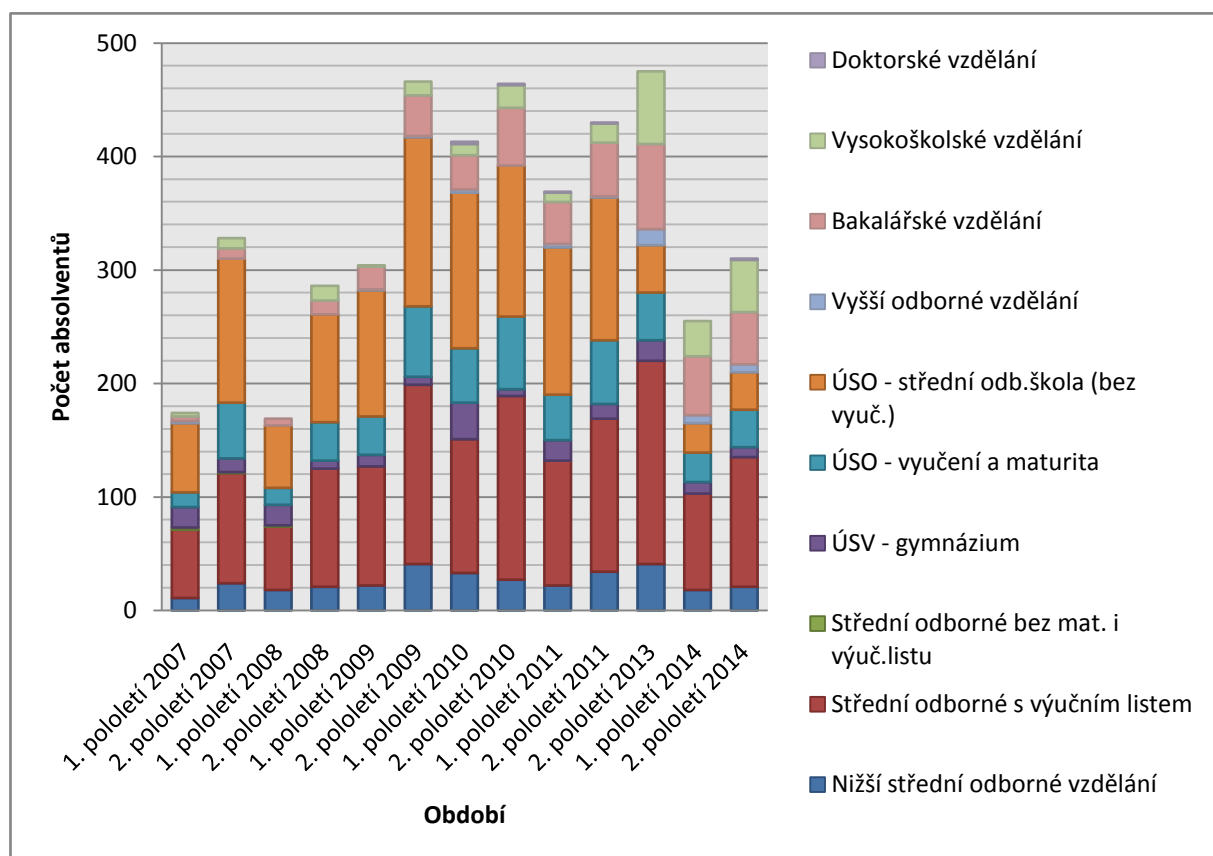
Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Absolventi podle nejvyššího dosaženého vzdělání

Úřad práce v Jihlavě eviduje též absolventy podle nejvyššího dosaženého vzdělání. Nejvíce nezaměstnaných absolventů bylo se středním odborným vzděláním s výučním listem a úplným odborným středním vzděláním (střední odborná škola, bez výučního listu). Nejvíce absolventů se středním odborným vzděláním s výučním listem bylo ve 2. polovině roku 2013. Oproti tomu nejvíce absolventů s úplným středním odborným vzděláním (střední škola, bez výučního listu) bylo evidováno v 2. pololetí roku 2009. O tyto absolventy byl na trhu práce nejmenší zájem, jelikož je „jimi“ trh nasycen. Nejméně evidovaných absolventů po celé období bylo se středním odborným vzděláním bez maturity i výučního listu, vyšším odborným vzděláním a také absolventů s doktorským vzděláním. U absolventů se středním odborným vzděláním bez maturity i výučního listu je nízká (v 1. a 2. pololetí 2007 a 1. pololetí 2008) až žádná (ostatní sledované období), dáno tím, že toto vzdělání není vyhledávané a má minimum absolventů. Podobné to je i u absolventů vyššího odborného vzdělání, kdy se absolventi středních škol rozhodují pro další vzdělání, většinou zvolí raději vysokoškolské bakalářské studium. U evidovaných absolventů

s doktorským vzděláním je počet nízký, jelikož toto vzdělání absolvuje minimum občanů a většinou mají místo vázané na toto studium, proto se v evidenci vyskytují minimálně.

Graf 11 Absolventi dle stupně vzdělání

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Kvalifikační struktury absolventů u jednotlivých stupňů vzdělání

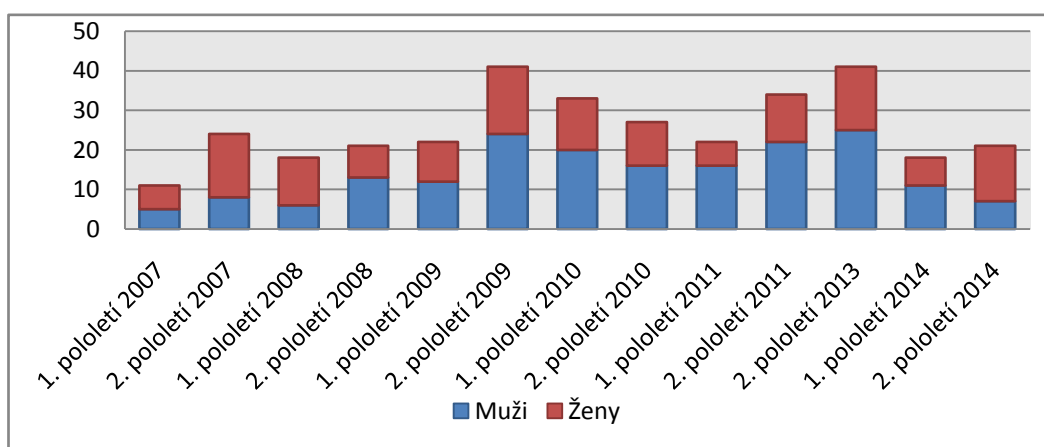
Kvalifikační struktury jsou uvedeny od nejnižšího vzdělání po nejvyšší. Dále jsou rozděleny podle pohlaví na muže a ženy. Sledovaným obdobím je každé pololetí od roku 2007 do roku 2014.

Nižší střední odborné vzdělání je zobrazeno v grafu. Absolventek tohoto vzdělání bylo více v 1. a 2. pololetí 2007 a v 1. pololetí 2008, v ostatním sledovaném období

převažovali muži, změna nastala až v posledním období (2. pololetí 2014), kdy převažovaly ženy.

V tomto vzdělání se mladí lidé připravují na méně náročné dělnické povolání, proto bývá větší převaha mužů. Nejvíce nezaměstnaných absolventů bylo z oborů stavebnictví, zemědělství a lesnictví a potravinářství.

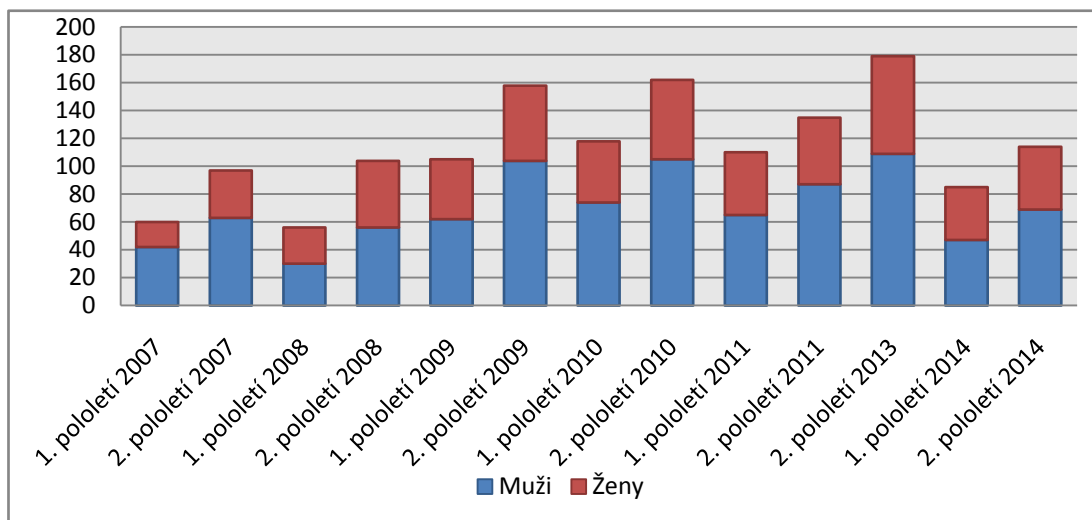
Graf 12 Absolventi - Nižší střední odborné vzdělání

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Střední odborné vzdělání s výučním listem je zobrazeno v grafu 13. Ve všech obdobích převažují nezaměstnaní muži. V některých obdobích skoro o dvojnásobek. Nejvíce nezaměstnaných absolventů bylo v gastronomii, strojírenství, zpracování dřeva a výroba, elektrotechnika a telekomunikace, osobní a provozní služby, stavebnictví a obchod. V těchto oborech jsou zaměstnávání převážně muži, proto mají tak vysokou nezaměstnanost. Absolventi v oborech strojírenství vykazovali vysokou nezaměstnanost, protože velké firmy jako Bosch nevytvářely nová místa.

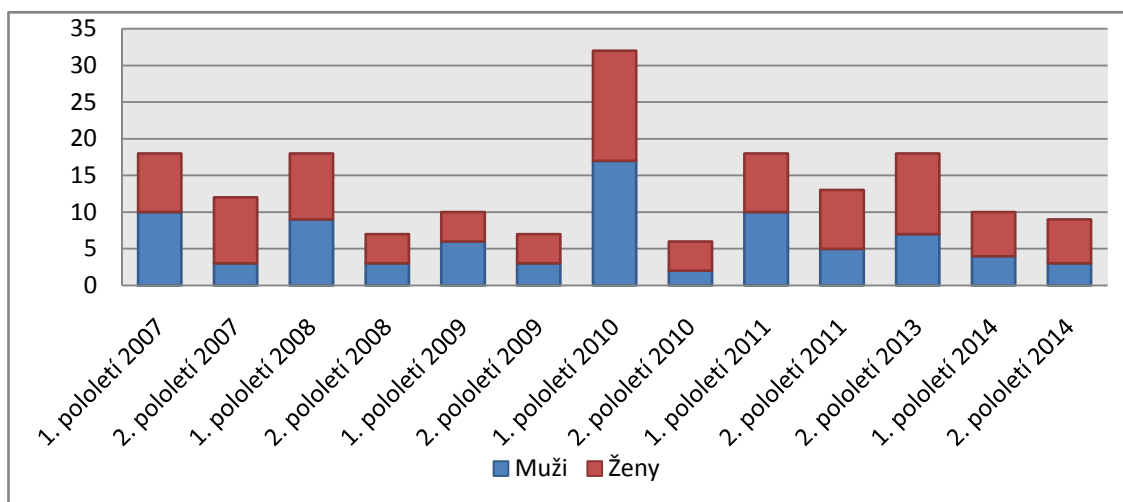
Graf 13 Absolventi - Střední odborné s výučním listem

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Nezaměstnaní absolventi gymnázií jsou zobrazeni v grafu 14. Nezaměstnanost u těchto absolventů nebývá vysoká, jelikož po absolvování pokračují v dalším studiu. V evidenci bylo za sledované období vždy méně než 19 uchazečů, výjimkou bylo 1. pololetí 2010, kdy bylo v evidenci 32 absolventů. Tento výkyv byl nejspíše způsoben ekonomickou krizí, která se dotkla rodin absolventů.

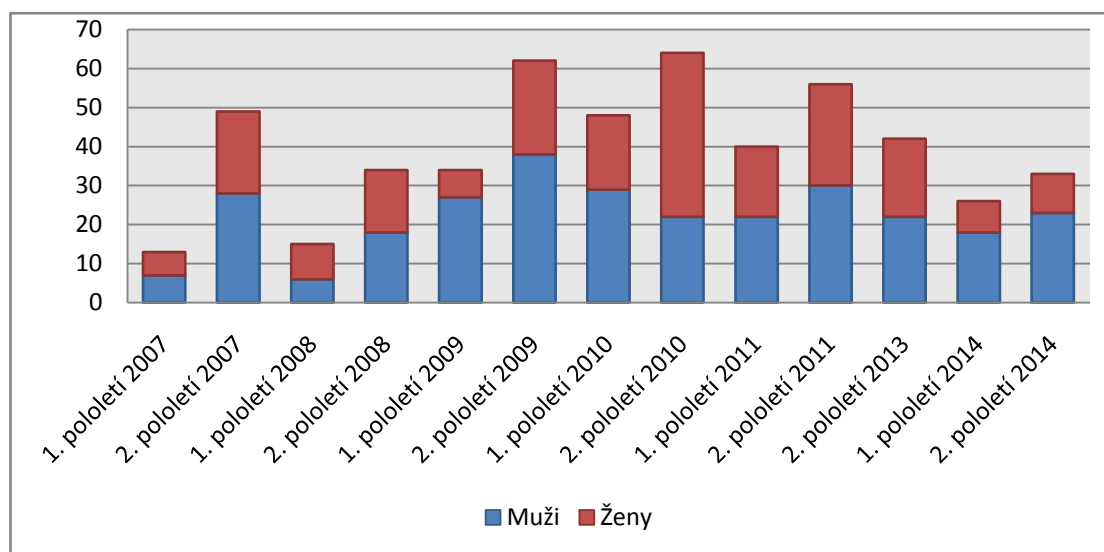
Graf 14 Absolventi - Gymnázium

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Nezaměstnaní absolventi s ÚOS vzděláním s vyučením i s maturitou jsou rozbrazení v grafu 15. Převážně více nezaměstnaných absolventů jsou muži. Absolventek bylo více jen v 1. pololetí roku 2008 a v 2. pololetí roku 2010. Nejvíce absolventů bylo z oboru osobních a provozních služeb, obchodu a podnikání.

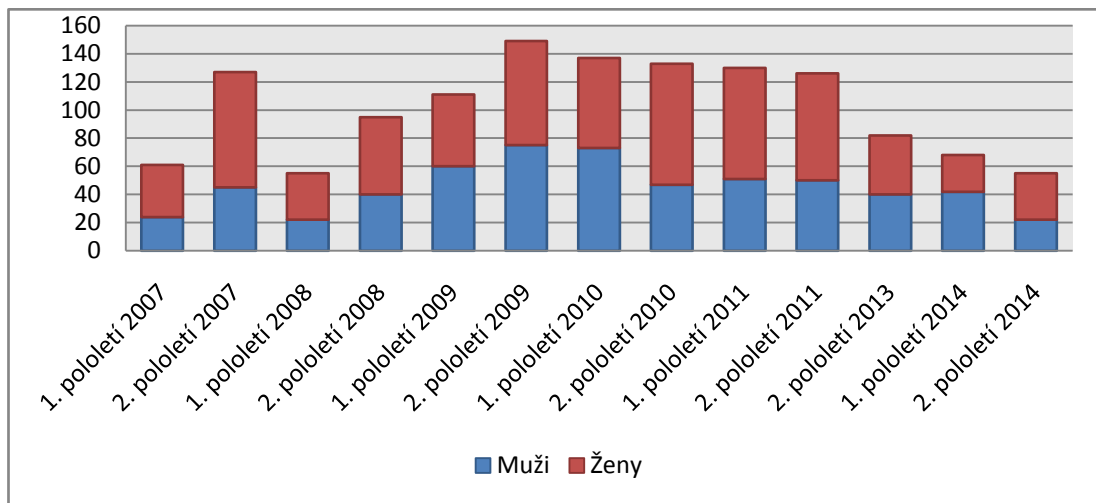
Graf 15 Absolventi - Vyučení a maturita

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Nezaměstnaní absolventi s ÚOS vzděláním s maturitou a bez vyučení jsou znázorněni v grafu 16. V tomto vzdělání převažují většinou nezaměstnané absolventky. Nezaměstnaných mužů v evidenci bylo více pouze v 1. pololetí v roce 2009, 2010 a 2014. Nejvíce nezaměstnaných absolventů bylo v oborech podnikání, ekonomika a administrativa, gastronomie, hotelnictví, zemědělství a lesnictví, pedagogika, učitelství, sociální péče, právo. A právě tyto obory navštěvují více ženy než muži a kvůli tomu je větší nezaměstnanost žen.

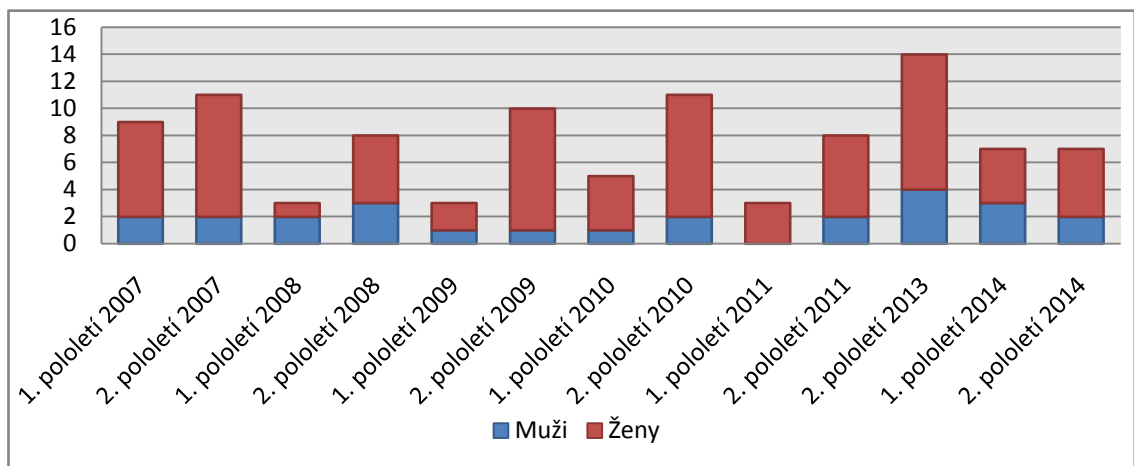
Graf 16 Absolventi - Střední odb.škola (bez vyuč.)

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Nezaměstnaní absolventi vyššího odborného vzdělání jsou znázorněni v grafu 17. Po celé sledované období bylo více nezaměstnaných absolventek a to i o trojnásobek. Je to dáno tím, že muži vyšší odborné školy absolvují v menším množství. Obory, kde byla největší nezaměstnanost absolventů, byly obchod a podnikání.

Graf 17 Absolventi - Vyšší odborné vzdělání

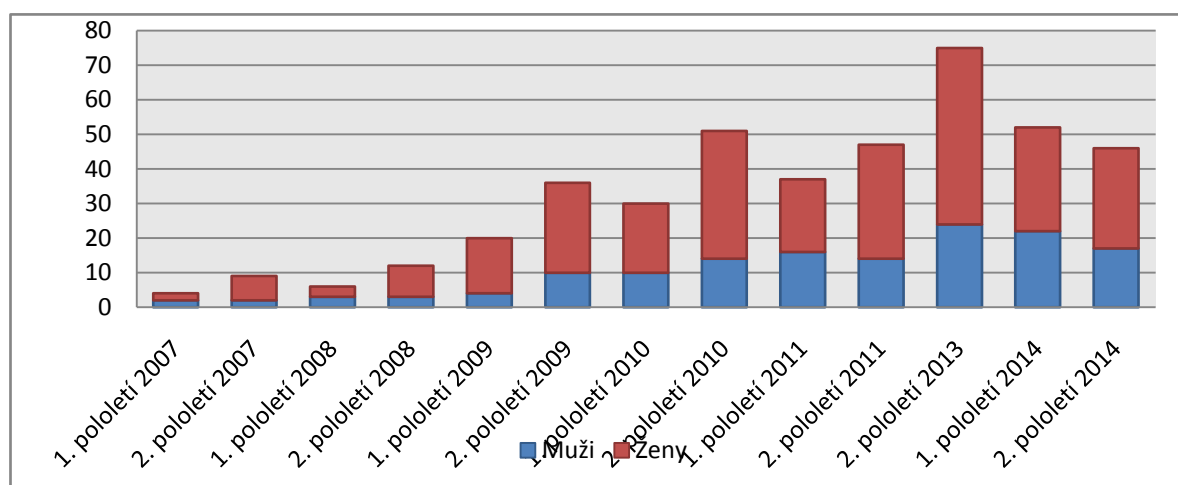

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Nezaměstnaní absolventi vysokoškolského bakalářského vzdělání - R jsou vyobrazení v grafu 18. I zde je více nezaměstnaných absolventek.

Největší nezaměstnanost byla v 2. pololetí v roce 2013, a to 75 nezaměstnaných absolventů, z toho 51 žen. Dáno je to především tím, že nejvíce nezaměstnaných absolventů je z ekonomických oborů. Zvýšení oproti prvnímu období 2007 je o 71 absolventů. Není to dáno tím, že je větší nezaměstnanost, ale tím, že je stále vyšší počet absolventů.

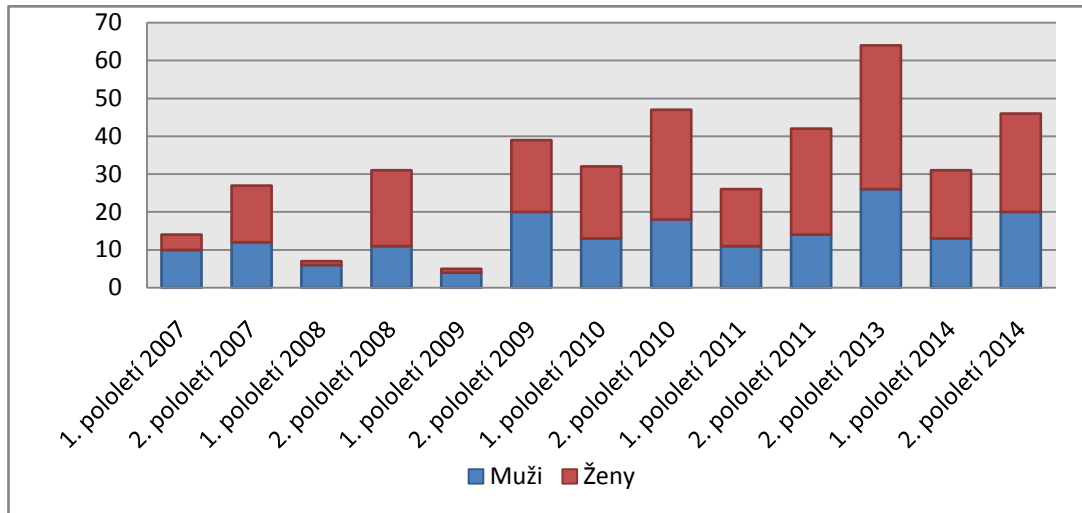
Graf 18 Absolventi - Bakalářské vzdělání

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Nezaměstnaní absolventi vysokoškolského vzdělání - T jsou zobrazeni v grafu 19. V tomto vzdělání je oproti jiným vzděláním největší vyrovnanost mezi ženami a muži. Nejmenší nezaměstnanost byla v 1. pololetí 2009, kdy byla v evidenci jen jedna žena a čtyři muži. Největší nezaměstnanost byla opět v roce 2013. Nejvíce nezaměstnaných absolventů bylo z oborů pedagogiky, zemědělství, ekonomiky.

Graf 19 Absolventi - Vysokoškolské vzdělání

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Graficky nejsou znázorněny dva typy vzdělání. Prvním z nich jsou nezaměstnaní absolventi se středním odborným vzděláním bez maturity i bez výučního listu. Za celé sledované období byli evidováni jen 4 absolventi, a to v 1. pololetí 2007 jedna žena a jeden muž, v 2. pololetí 2007 jedna žena a v 1. pololetí 2008 jedna žena. Jednalo se o osobní služby. Druhým typem vzdělání bylo doktorské, kdy bylo za celé období v evidenci jen 6 absolventek. A to od 1. pololetí 2010 až po 2. pololetí 2011 a v 2. pololetí 2014.

5 Výsledky dotazníkového průzkumu - absolventi

Terénní šetření bylo provedeno v červenci 2013 na Úřadu práce v Jihlavě pomocí dotazníků. Dotazníky byly rozdávány autorkou přímo na kontaktním pracovišti nezaměstnaným absolventům. Autorka každému absolventovi vysvětlila problematiku a dotazník, popřípadě odpověděla na všechny dotazy. Ze 100 náhodně vybraných absolventů bylo ochotno odpovědět na otázky v dotazníku 89 absolventů. Absolventi odpovídali na 13 uzavřených otázek, z nichž tři byly s „jinou možností“, dá se tedy říci, že tyto otázky byly současně otevřené. Vzor dotazníku je v příloze č. VII Data, které byla dotazníkovým šetřením zjištěna, jsou obsahem této kapitoly.

Cílem terénního průzkumu je ověřit následující hypotézy:

- Nezaměstnaní absolventi hledají práci jen ve svém oboru vzdělání.
- Muži mají zájem pracovat v zahraničí.
- Nezaměstnaní absolventi mají vysoké požadavky na plat/mzdu a nejsou ochotni snížit své nároky na plat/mzdu.

5.1 Analýza dat

Tabulka 9 shrnuje identifikační otázky (otázky číslo 1, 2 a 3), které byly použity v dotazníkovém šetření kvůli přehlednosti a jejich využití v rozsahu celé analýzy dat.

Tabulka 9 Identifikační otázky

	Absolutní četnost
Pohlaví	
muž	38
žena	51
Věk	
15 - 19 let	28
20 - 26 let	54
více než 26 let	7
Nejvyšší dosažené vzdělání (ukončené)	
základní vzdělání	1
střední vzdělání s výučním listem	23
střední vzdělání s maturitou	35
nástavbové studium	6
konzervatoř	0
vyšší odborné vzdělání (DiS.)	0
Vysokoškolské vzdělání - Bakalářský studijní program	15
Vysokoškolské vzdělání -Magisterský studijní program	8
Vysokoškolské vzdělání - Doktorský studijní program	1

Zdroj: Vlastní zpracování

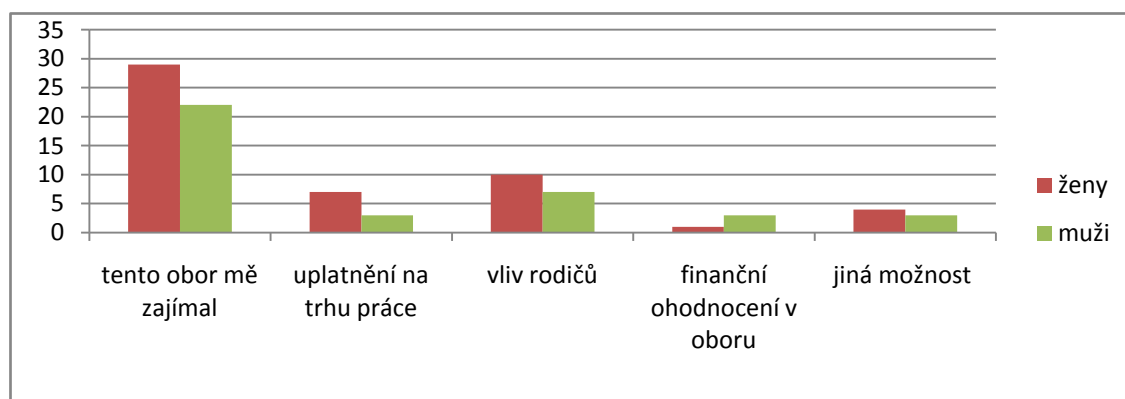
Dotazníkového šetření se zúčastnilo 57 % žen a 43% mužů. Nejvíce bylo absolventů ve věku 20 - 26 let a to 61 %. Dáno to je tím, že v této skupině jsou zahrnuti jak absolventi se středním, tak vysokoškolsky vzdělaní absolventi. Ze středních škol jsou zařazeni ti, co měli povinnou školní docházku odloženou o 1 rok, tedy šli na základní školu až v 7 letech. Nejvíce nezaměstnaných absolventů bylo se středním vzděláním s maturitou, kdy bylo nezaměstnaných 39 % absolventů. Druhou skupinou nejvíce nezaměstnaných absolventů (26 %) byli absolventi se středním vzděláním s výučním listem.

5.2 Analýza jednotlivých otázek dotazníkového šetření

Otázka č. 4: „Jak jste se rozhodoval/a při výběru studia/ oboru?“

Nejvíce absolventů uvedlo, že je toto studium zajímavé. Celkem takto odpovědělo 57 % absolventů, více takto odpovědělo žen. Druhou nejčastější odpovědí bylo pod vlivem rodičů, a to 19% všech dotázaných, z nichž více byly ovlivněny absolventky. Sedm absolventů - z toho 4 ženy - uvedlo jinou možnost. Jejich odpovědi byly „nebyla jiná možnost“, „nouzové řešení“ a „náhradní řešení“. Nejvíce absolventů odpovědělo, že tento obor je zajímavý v bakalářském studiu, a to 73 %. Nejméně absolventů se středním vzděláním s výučním listem, pokud nebereme v potaz absolventku se základním vzděláním, která uvedla vliv rodičů.

Graf 20 "Jak jste se rozhodoval/a při výběru studia"?

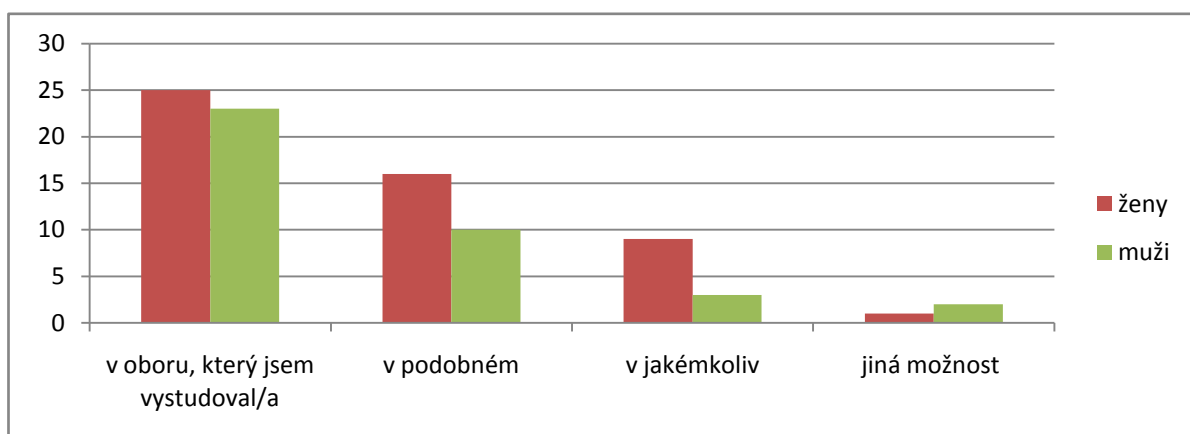
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 5: „V jakém oboru hledáte práci?“

Jak lze z grafu vyčíst nejvíce absolventů odpovídalo, že v oboru, který vystudovali. Takto odpovědělo 54% absolventů. Druhou nejčastější odpovědí bylo v oboru podobném - 29 % ze všech dotázaných. Rozdíly v odpovědích mužů a žen jsou nepatrné.

Podle vzdělání by ve svém oboru chtělo pracovat nejvíce absolventů vysokoškolsky vzdělaných. V bakalářském stupni vzdělání by ve svém oboru chtělo pracovat 55 % absolventů a v „jakémkoliv“ oboru pouhých 18 %. V magisterském stupni vzdělání by ve svém oboru chtěla pracovat polovina, tedy 50% absolventů a v „jakémkoliv oboru“ 25% absolventů. A jediný absolvent doktorského studia by chtěl nalézt práci také ve svém oboru. Jsou tedy nejméně přizpůsobiví změně oboru. Naopak nejvíce přizpůsobiví jsou absolventi se středním vzděláním s výučním listem. V „jakémkoliv oboru“ by přijalo práci 52% absolventů tohoto vzdělání a jen 17 % by požadovalo zaměstnání ve stejném oboru vzdělání. Z absolventů se středním vzděláním s maturitou by ve svém oboru chtělo pracovat 30 % a v jakémkoliv oboru 44%. Takže převažuje více absolventů, kteří by přijali práci v jakémkoliv oboru.

Graf 21 "V jakém oboru hledáte práci?"

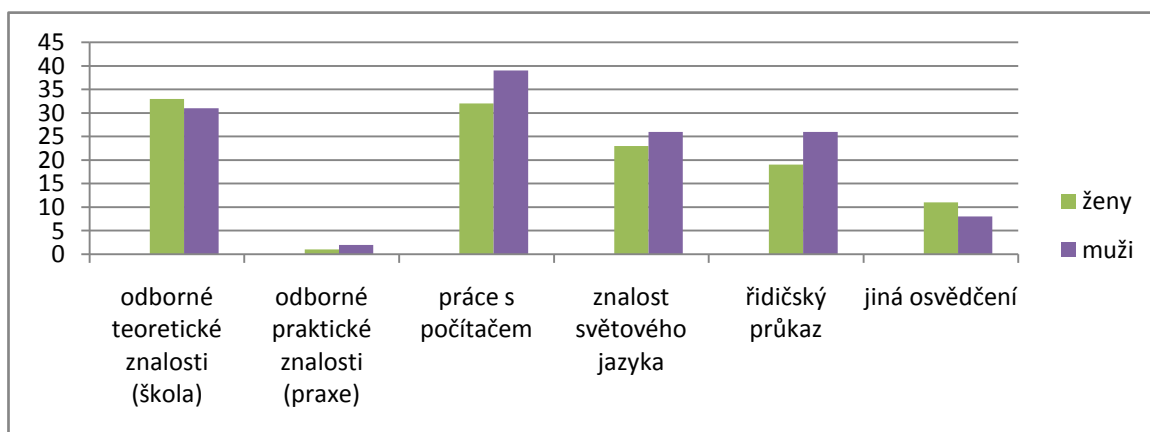
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 6: „Co můžete potenciálnímu zaměstnavateli nabídnout?“

U této otázky mohli absolventi odpovídat na více možností. Absolventi uvedli, že jejich největším potenciálem jsou práce s počítačem. Až na druhém místě byly jejich odborné teoretické znalosti. 38 mužů uvedlo „práci s počítačem“ a 31 jich uvedlo odborné teoretické znalosti. Z toho vyplývá, že muži jsou si jistí svou odborností na práci s počítačem a odbornými znalostmi ze školy tolik ne. Jen 3 absolventi uvedli odborné praktické dovednosti, které právě absolventům chybí pro lepší pozici na trhu práce, a to absolventi magisterského a doktorandského studia. Mezi jinými osvědčeními byly nejčastěji státnice z psaní na počítači, certifikáty o jazykové způsobilosti, zdravotní průkazy.

Podle vzdělání 87 % absolventů bakalářského vysokoškolského vzdělání uvedlo odborné teoretické znalosti. U středního vzdělání s maturitou uváděli absolventi nejvíce práci s počítačem - 63 %. U středního vzdělání s výučním listem nejvíce absolventů uvedlo řidičský průkaz. Vůbec neuváděli znalosti ze školy, což právě může být problém jejich nezaměstnanosti.

Graf 22 Co můžete potenciálnímu zaměstnavateli nabídnout?

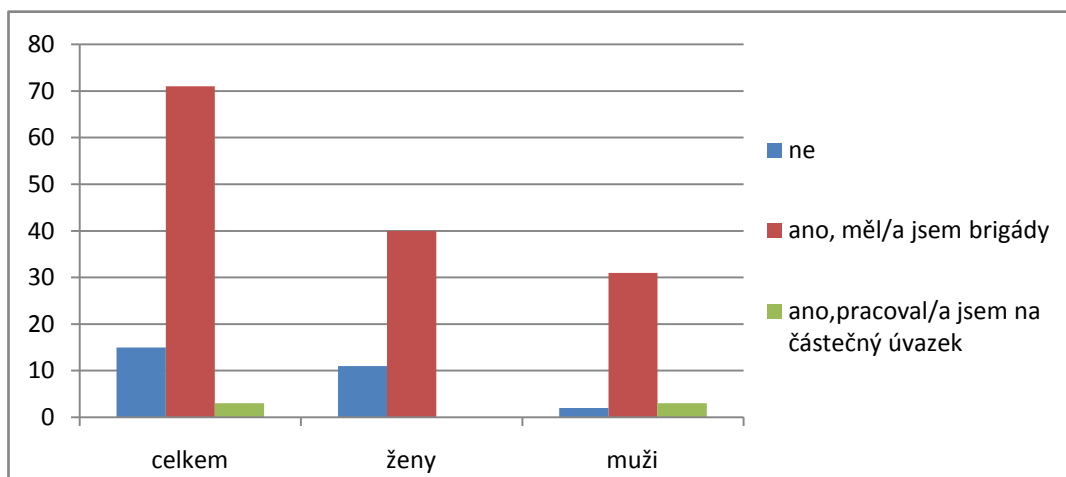
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 7: „Pracovali jste v průběhu Vašeho studia?“

Na tuto otázku odpovědělo 80 % absolventů, že pracovalo během studia na brigádách. Na částečný úvazek pracovalo 17 % absolventů a všichni to byli muži. Jen 3 % absolventů nepracovalo, a to 11 žen a pouze 2 muži.

Všichni vysokoškolsky vzdělaní absolventi měli zkušenost s brigádou nebo prací na částečný úvazek.

Graf 23 "Pracovali jste v průběhu Vašeho studia?"

Zdroj: Vlastní zpracování

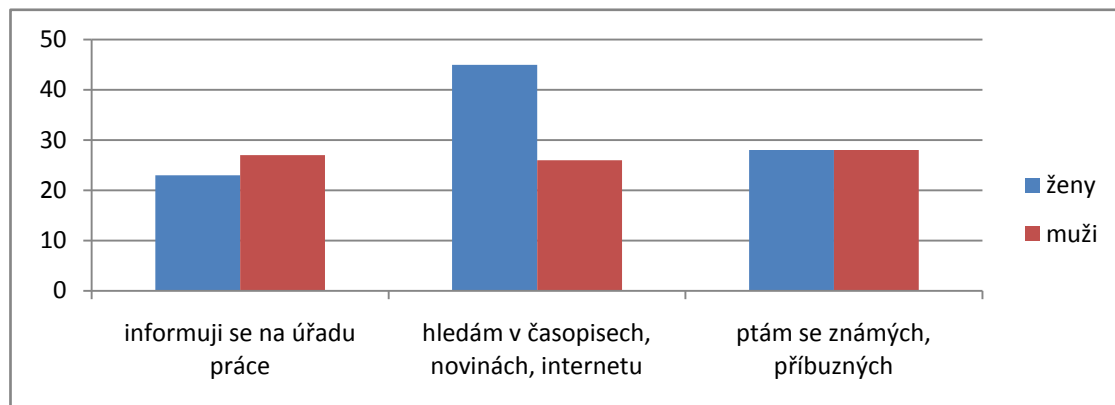
Otázka č. 8: „Co děláte pro to, abyste našel/a práci?“

V této otázce mohli absolventi vybrat více odpovědí. Velice zajímavé je, že odpověď: „informuji se na úřadu práce“ zvolilo jen 50 uchazečů, když všichni uchazeči jsou evidováni na Úřadu práce v Jihlavě. Nejvíce žen hledá práci pomocí časopisů, novin a internetu, a to 45 absolventek. Naopak muži nejvíce shánějí práci po známých a příbuzných.

Absolventi se středním vzděláním s výučním listem nejvíce odpovídali, že hledají v časopisech, novinách a internetu. Stejně tak odpověděli i absolventi se středním vzděláním s maturitou, absolventi nástavbového studia, absolventi bakalářského

vzdělání, absolventi magisterského vzdělání. Jediná absolventka základního vzdělání uvedla úřad práce, spolu s absolventem doktorandského studia.

Graf 24 "Co děláte proto, abyste našel/a práci?"

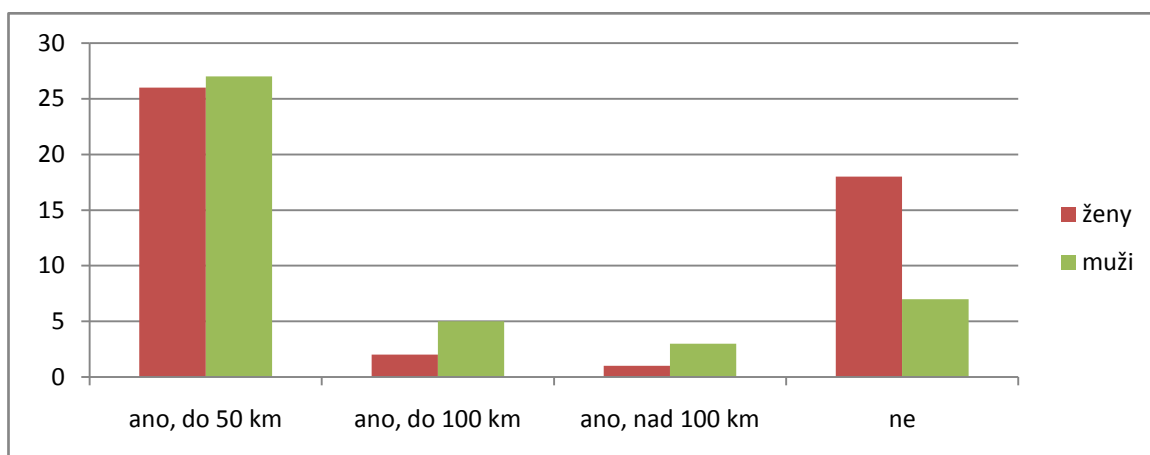
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 9: „Jste ochoten/a dojíždět do zaměstnání?“

Na tuto otázku odpovědělo 60% absolventů, že „ano“ do 50 km, 28% absolventů nechce dojíždět vůbec, 8% do 100 km a 4% nad 100 km. Více jsou ochotni dojíždět muži než ženy.

Nejvíce ochotni do zaměstnání dojíždět jsou absolventi středních škol s maturitou. Dojíždět nebudou absolventi doktorského studia a absolventi se základním vzděláním. Absolventi nástavbového studia, bakalářského a magisterského vzdělání jsou ochotni dojíždět jen do 50 km.

Graf 25 "Jste ochoten/a dojíždět do zaměstnání?"

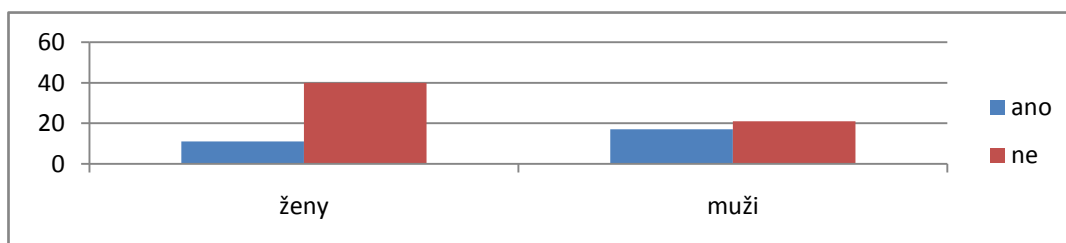
Zdroj: vlastní tvorba

Otázka č. 10: „Máte zájem o práci v zahraničí?“

Na tuto otázku odpovědělo celkem 69 % absolventů záporně. A jen 31 % absolventů by odešlo pracovat do zahraničí. Pracovat v zahraničí nechce více žen než mužů - 78 % žen a 55 % mužů.

Absolventka základního vzdělání by nešla do zahraničí, což je vzhledem k věku pochopitelné. Absolvent doktorského studia by za práci do zahraničí odešel. Pracovat do zahraničí by nešlo nejvíce absolventů s magisterským vzděláním, a to 87 %. U všech ostatních vzdělání převažuje, že pracovat v zahraničí by absolventi nechtěli.

Graf 26 "Máte zájem o práci v zahraničí?"

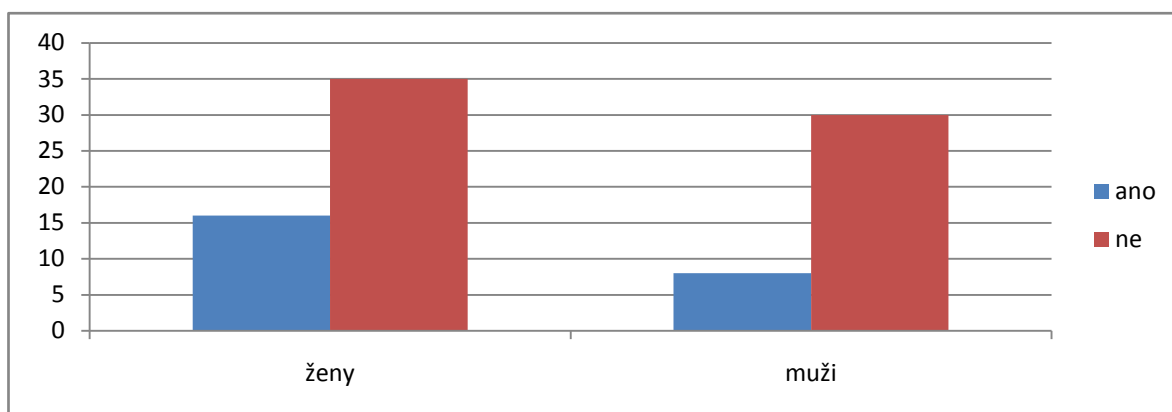

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 11: „Chtěl/a byste se účastnit nějakého rekvalifikačního kurzu?“

Absolventi se nechtějí účastnit rekvalifikačního kurzu. „Ne“ odpovědělo 73 % absolventů. Muži se nechtějí vzdělávat více než ženy. Mužů se nechce zúčastnit 79 %, žen o 10 % méně.

Graf 27 "Chtěl/a byste se účastnit rekvalifikačního kurzu?"

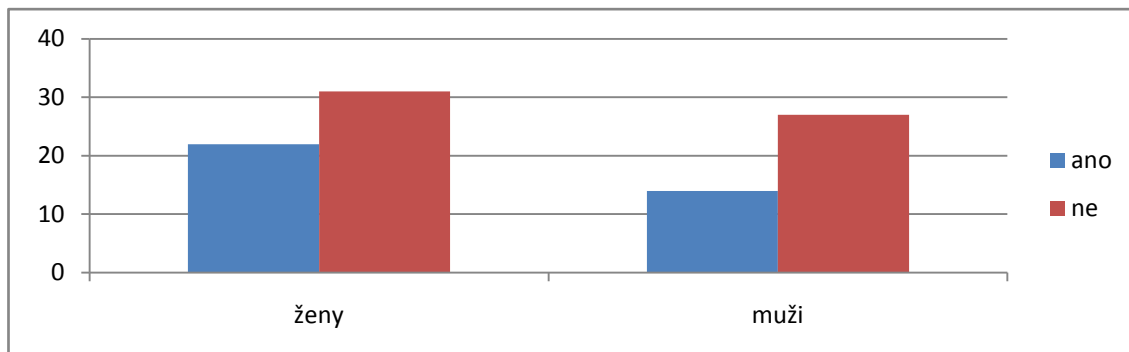
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 12: „Jste ochoten/a snížit své nároky na platové ohodnocení pro možné zaměstnání?“

Na tuto otázku odpovědělo 60 % absolventů, že není ochotno snížit své nároky na plat. Z toho není ochotno snížit své nároky 39% žen a 61% mužů.

Z pohledu vzdělání nejsou ochotni snížit své nároky nejvíce absolventi bakalářského vzdělání - 73 % absolventů. Svůj nárok na vyšší platu jsou nejvíce ochotni snížit absolventi středního vzdělání s výučním listem - 43 %.

Graf 28 "Jste ochoten/a snížit své nároky na platové ohodnocení pro budoucí zaměstnání?"

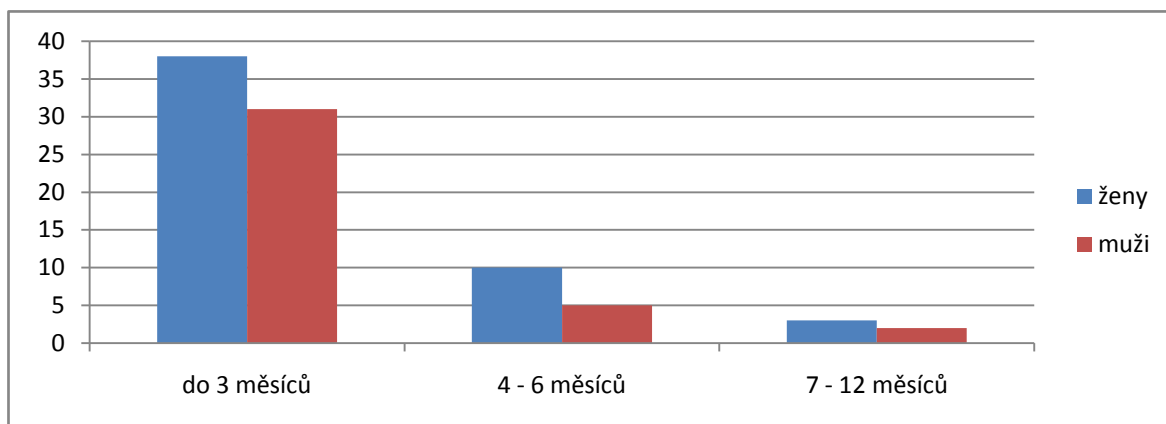

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 13: „Jak dlouho jste evidováni na úřadu práce?“

V evidenci do 3 měsíců je 77 % absolventů. V délce 4 až 6 měsíců je v evidenci 17 % absolventů. V délce 7 až 12 měsíců je v evidenci 6 % absolventů. Déle v evidenci nejsou žádní absolventi

Graf 29 "Jak dlouho jste evidováni na úřadu práce?"

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.1 Shrnutí terénního průzkumu

Průzkum byl zaměřen na problematiku nezaměstnaných absolventů v regionu Jihlava. Průzkum lze stanovit jako úspěšný, jelikož byl získán dostatek informací pro vyhodnocení hypotéz a tím je možné považovat cíl za splněný.

První hypotéza zněla takto: *„Nezaměstnaní absolventi hledají práci jen ve svém oboru vzdělání.“*

S touto hypotézou jsou spojeny: otázka č. 4 a hlavně otázka č. 5. Otázka č. 4 zněla: „Jak jste se rozhodoval/a při výběru studia/oboru?“. Výběr měli absolventi z pěti možností, nejčastější odpověď byla „tento obor mě zajímal“. Takto odpovědělo 57 % absolventů, z čehož by se dalo usuzovat, že nezaměstnaní absolventi budou hledat pracovní místo ve svém oboru vzdělání. Tuto predikci potvrdila otázka č. 5: „V jakém oboru hledáte práci?“. Absolventi vybírali ze čtyř odpovědí a nejčastější odpovědí byla právě odpověď: „v oboru, který jsem vystudoval/a“. Tuto odpověď uvedlo 54 % absolventů. Hypotézu lze na základě analýzy jednoznačně potvrdit.

Druhá hypotéza byla tato: *„Muži mají velký zájem pracovat v zahraničí.“*

S druhou hypotézou souvisí otázka č. 10: „Máte zájem o práci v zahraničí?“. Na tuto otázku odpovědělo kladně jen 45 % mužů. I když je zájem o práci v zahraničí u mužů 2 x vyšší než u žen (22 %), nelze považovat tento zájem za velký, jelikož počet mužů nepřesahuje ani polovinu dotázaných. Hypotézu je proto nutné zamítnout.

Třetí hypotéza zněla: *„Nezaměstnaní absolventi mají vysoké požadavky na plat/mzdu a nejsou ochotni snížit své nároky na plat/mzdu.“*

Tato hypotéza je zodpovězena otázkou č. 12: „Jste ochoten/a snížit své nároky na platové ohodnocení pro možné zaměstnání?“. Kladně na tuto otázku odpovědělo jen 40 % absolventů, 60 % absolventů tedy není ochotno snížit své vysoké požadavky na pracovní ohodnocení. Touto odpovědí lze hypotézu jednoznačně potvrdit.

6 Výsledky dotazníkového průzkumu - rekvalifikace

Dotazníkové šetření bylo provedeno v období července až září roku 2013 na Úřadu práce v Jihlavě. Dotazníky s instrukcemi byly předány pracovníci Úřadu práce, která přímo na kontaktním pracovišti rozdávala dotazníky uchazečům o rekvalifikaci. Výběr uchazečů byl zcela náhodný. Ze 100 dotazníků bylo vyplněných předáno 66. Návratnost tedy není tak velká jako u terénního průzkumu, kdy se autorka snažila o co největší návratnost. To však nemění nic na kvalitě zpracovaných analýz. Dotazník se skládá celkem z 22 otázek. Dotazník obsahuje 12 uzavřených otázek, 6 polootevřených otázek (obsahuje „jiná odpověď“, kde mohou uchazeči napsat svoji vlastní odpověď) a 4 otevřené otázky. Vzor dotazníku je v příloze č. VIII.. Data, která byla tímto šetřením zjištěna, jsou obsahem této kapitoly.

Cílem dotazníkového šetření je ověřit následující hypotézy:

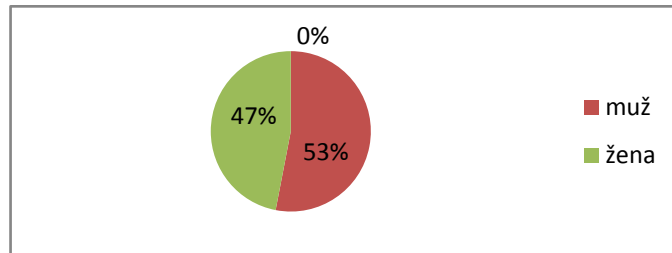
- Nejvíce uchazečů o rekvalifikační kurzy jsou dlouhodobě nezaměstnaní uchazeči.
- O rekvalifikační kurzy se uchazeči zajímají z důvodu lepšího uplatnění na trhu práce.
- Rekvalifikační kurz k získání řidičského oprávnění je nejčastějším cílem uchazečů o rekvalifikace.

6.1 Analýza dat jednotlivých otázek

Otázka č. 1: Pohlaví uchazeče o rekvalifikaci

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 35 žen a 31 mužů. Ženy mají o rekvalifikace větší zájem než muži. Zájem žen je větší o 6 %.

Graf 30 Pohlaví uchazečů o rekvalifikace

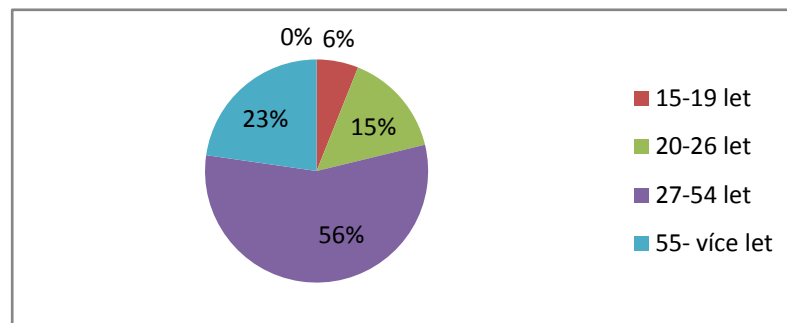

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 2: Věk uchazeče o rekvalifikaci

Dle grafu nejvíce uchazečů o rekvalifikaci bylo ve věkové kategorii 27 až 54 let a to 37 uchazečů. Toto zjištění není překvapivé, protože většina ekonomicky aktivních obyvatel spadá do této věkové skupiny. Velké procento zaujímají i uchazeči v nejvyšší věkové kategorii 55 a více let a to v počtu 15 uchazečů.

Graf 31 Věk uchazečů o rekvalifikace

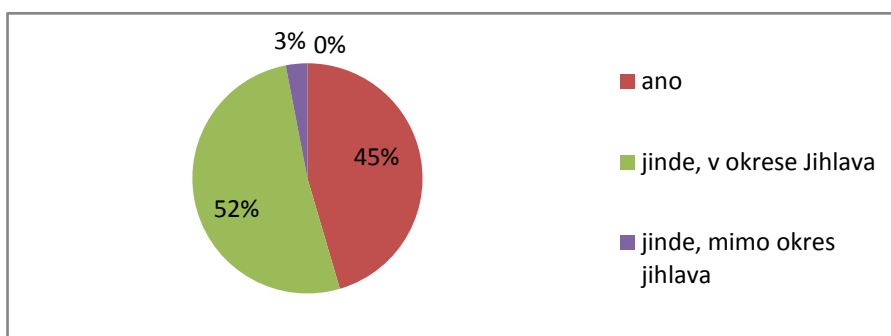

Zdroj: vlastní úprava

Otázka č. 3: „Máte trvalé bydliště v Jihlavě?“

Více než polovina uchazečů o rekvalifikace má trvalé bydliště mimo město Jihlava (jinde v okrese Jihlava), a to 34 uchazečů. Trvalé bydliště v městě Jihlava má 30 uchazečů o rekvalifikace. Tento velký zájem je dán tím, že mají dobrou dostupnost na kontaktní pracoviště.

Graf 32 "Máte trvalé bydliště v Jihlavě?"

Zdroj: vlastní úprava

Otázka č. 4: „Nejvyšší dosažené vzdělání (ukončené)“

Nejvíce uchazečů má střední vzdělání s maturitou, a to 27 uchazečů. Druhou nejjobsáhlejší skupinou - s 20 uchazeči, jsou uchazeči se středním vzděláním s maturitou. Vysokoškolsky vzdělaní uchazeči ve všech třech stupních představují 18 % ze všech uchazečů. Z grafu byli vynecháni absolventi nástavbového studia a konzervatoře, jelikož žádný uchazeč toto vzdělání neabsolvoval.

Tabulka 10 "Nejvyšší dosažené vzdělání (ukončené)"

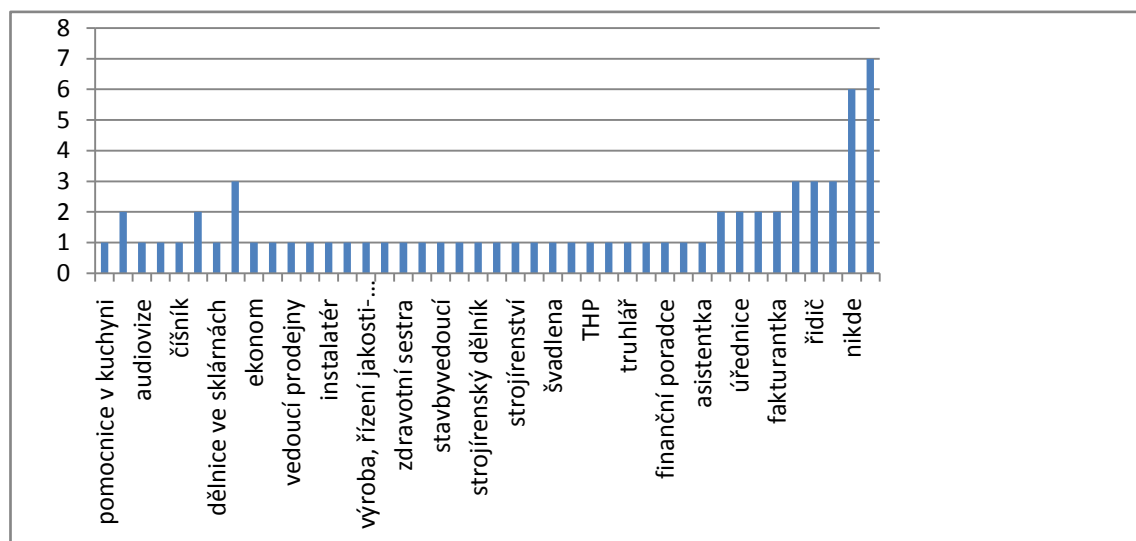
Nejvyšší dosažené vzdělání (ukončené)	Počet uchazečů
základní vzdělání	5
střední vzdělání s výučním listem	27
střední vzdělání s maturitou	20
vyšší odborné vzdělání	2
Vysokoškolské vzdělání - Bakalářský studijní program	5
Vysokoškolské vzdělání - Magisterský studijní program	6
Vysokoškolské vzdělání - Doktorský studijní program	1

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 5: „V jakém oboru/pozici jste pracoval/a?“

Nejvíce uchazečů o rekvalifikace přišlo z „administrativy“ - 10 uchazečů. Druhým nejpočetnějším oborem byl obor zedník se 7 uchazeči. Šest uchazečů uvedlo, že nikde nepracovali. Vždy tři uchazeči byli u každého z oborů: řezník, elektrikář a řidič. U každého z těchto oborů byli dva uchazeči: fakturantka, automechanik, dělník ve strojírenství, zdravotní sestra, vedoucí provozovny, prodavač a učitel. U ostatních oborů byl zastoupen jen jeden uchazeč.

Graf 33"V jakém oboru jste pracovala?"

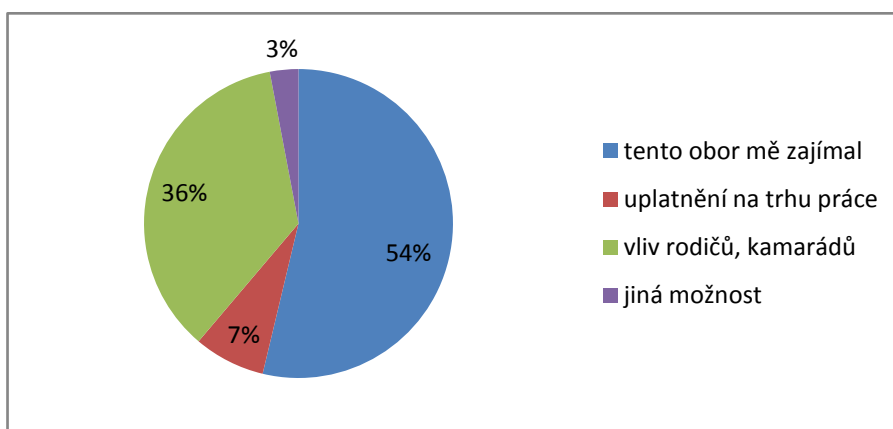

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 6: „Jak jste se rozhodoval/a při výběru studia/ oboru?“

Více než polovinu uchazečů obor zajímal a proto si ho vybrali. Tuto možnost zvolilo 36 uchazečů. Druhým nejčastějším důvodem byl vliv rodiny nebo kamarádů. Tato možnost byla zvolena 24 účastníky rekvalifikace.

Graf 34 "Jak jste se rozhodoval/a při výběru studia/oboru?"

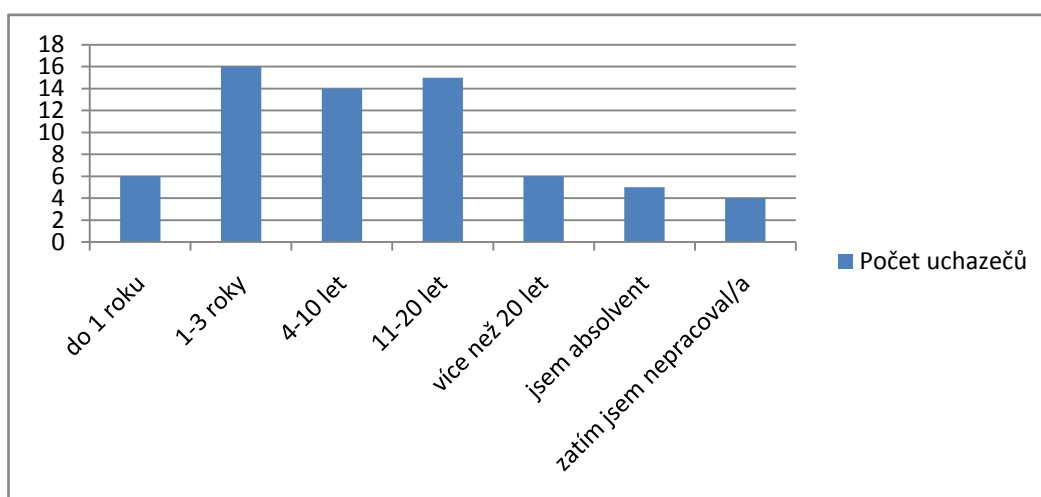

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 7: „Jak dlouho jste pracoval/a v posledním zaměstnání?“

Nejvíce uchazečů pracovalo v posledním zaměstnání 1 až 3 roky, a to skoro třetina všech uchazečů (24 %). Jen o jedno procentní zastoupení méně bylo uvedeno uchazeči u možnosti 11 až 20 let. Právě u této skupiny uchazečů je rekvalifikace vhodná, jelikož mají „své“ zažitě návyky, které neradi opouští a také ztrátu zaměstnání hůře nesou, než uchazeči, kteří byli zaměstnání jen krátkodobě. Ve třetí nejčastější možnosti pracovali uchazeči v zaměstnání 4 až 10 let.

Graf 35 "Jak dlouho jste pracoval/a v posledním zaměstnání?"

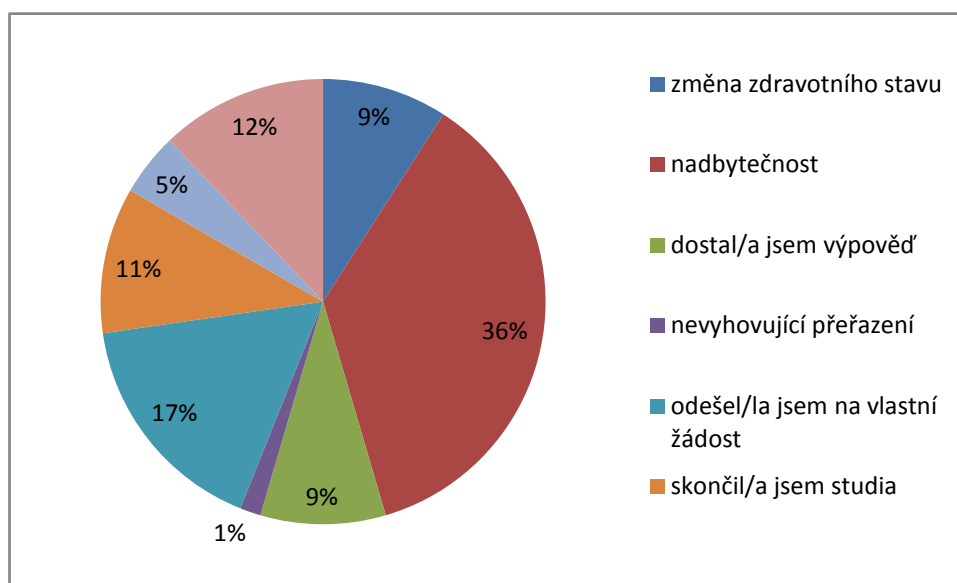

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka číslo 8: „Z jakého důvodu jste ztratil/a zaměstnání?“

Uchazeči o rekvalifikace ztratili zaměstnání nejvíce kvůli nadbytečnosti, a to 24 uchazečů. Druhou nejpočetnější skupinou byli ti, kteří odešli ze zaměstnání na vlastní žádost, ať už z jakéhokoliv důvodu. Možnost jiné odpovědi využilo 8 dotazovaných, kdy nejčastější odpovědí byl návrat z mateřské, péče o rodiče a pracovní smlouva na dobu určitou.

Graf 36 „Z jakého důvodu jste ztratil/a zaměstnání?“

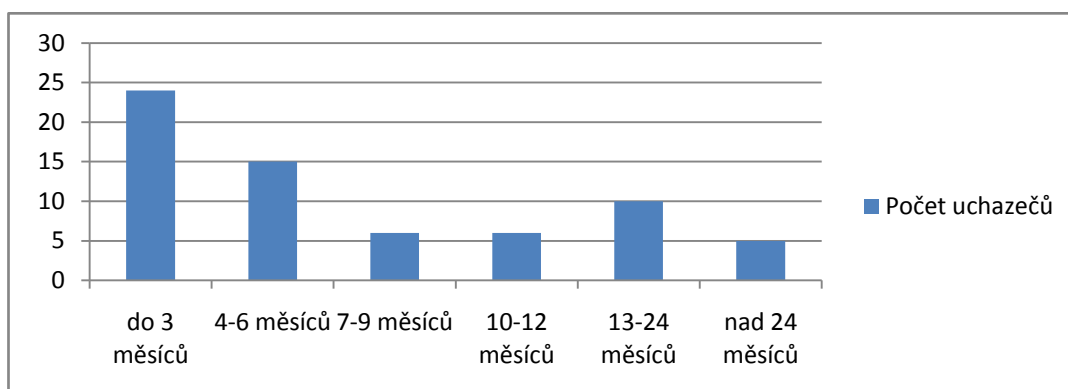

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 9: “ Jak dlouho jste nezaměstnaný/á?“

Nejvíce uchazečů (36 %) je nezaměstnáno krátkodobě do 3 měsíců, což lze považovat za pozitivní. I druhá nejčastější odpověď (23 %) patří ke krátkodobé nezaměstnanosti v délce 4 až 6 měsíců. Uchazeči se tedy snaží co nejdříve zlepšit svou pozici na trhu, aby našli rychle nové zaměstnání.

Graf 37 "Jak dlouho jste nezaměstnaný/á?"

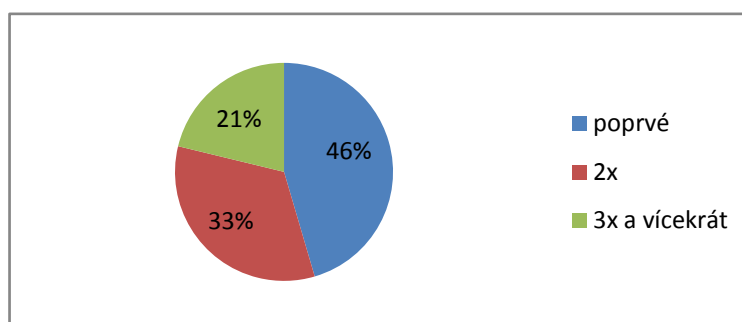

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 10: „Kolikrát jste byl/a nezaměstnaný/á - v evidenci ÚP?“

Nejvíce uchazečů je v evidenci poprvé, a to 30, což zaujímá skoro polovinu všech dotazovaných. 22 uchazečů bylo v evidenci 2x a zbylých 14 vícekrát. Pozitivní je, že většina uchazečů byla v evidenci poprvé a ihned se „stará o svou budoucnost“. A pro ty, co jsou v evidenci vícekrát, může být rekvalifikace „dveřmi na trh práce“.

Graf 38 "Kolikrát jste byl/a nezaměstnaný/a - v evidenci ÚP?"

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 11: „Účastnil/a jste se nějakého rekvalifikačního kurzu?“

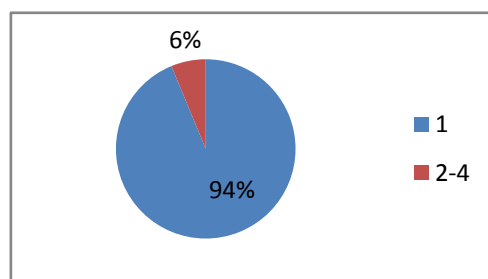
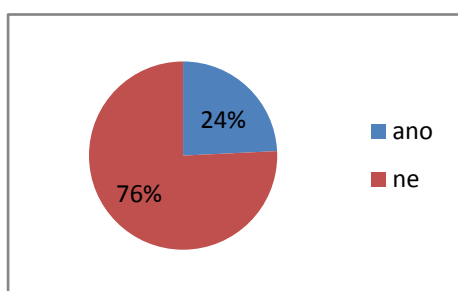
Rekvalifikačního kurzu se účastnilo 50 uchazečů, což je více než dvě třetiny uchazečů. Z této odpovědi je jasné, že o rekvalifikační kurzy je velký zájem.

Otázka č. 12: „Pokud ano, kolik kurzů jste absolvoval/a?“

Naprostá většina uchazečů se účastnila jednoho rekvalifikačního kurzu - 15 uchazečů ze 16. Jeden uchazeč se zúčastnil 2 až 4 rekvalifikací. Více než 4 rekvalifikací se neúčastnil nikdo.

Graf 39 Účastnil/a jste se nějakého rekvalifikačního kurzu?"

Graf 40 "Pokud ano, kolika kurzů jste absolvoval/a?"

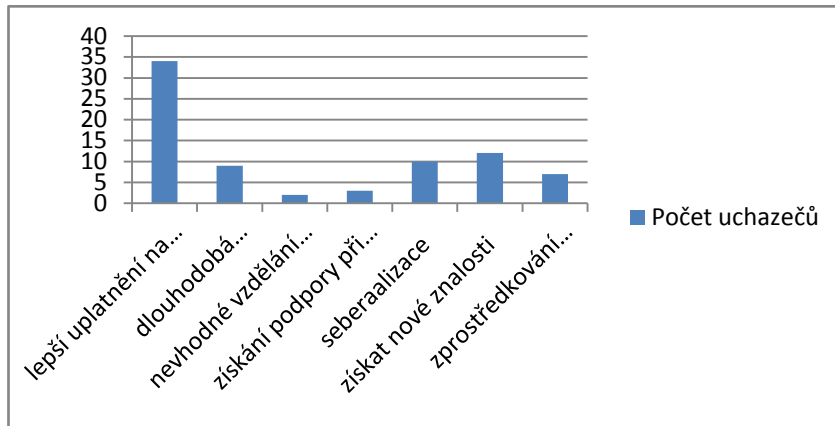

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 13: „Proč se zajímáte o rekvalifikační kurz?“

U této otázky mohl uchazeč uvést více odpovědí. Nejvíce uchazečů (44 %) uvedlo: kvůli lepšímu uplatnění na trhu práce. Dalšími častými odpověďmi uchazečů byly: získání nových znalostí (15%), seberealizace (13 %) a také kvůli dlouhodobé nezaměstnanosti (12%), kdy je to pro nezaměstnaného poslední šance. Zvýšení životní úrovně ani jiná možnost nebyla uvedena.

Graf 41 „Proč se zajímáte o rekvalifikační kurz?“

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 14: „Jaké rekvalifikace byste se chtěl/a účastnit?“

Krátkodobé rekvalifikace, která trvá do dvou měsíců, by se chtělo účastnit 53 uchazečů. Jen 13 uchazečů by se chtělo účastnit dlouhodobé rekvalifikace, jejíž trvání je nad dva měsíce. Krátkodobé rekvalifikace by se chtěla tedy účastnit naprostá většina a to 80 % uchazečů o rekvalifikace.

Otázka č. 15: „Máte představu, jaký kurz chcete navštěvovat?“

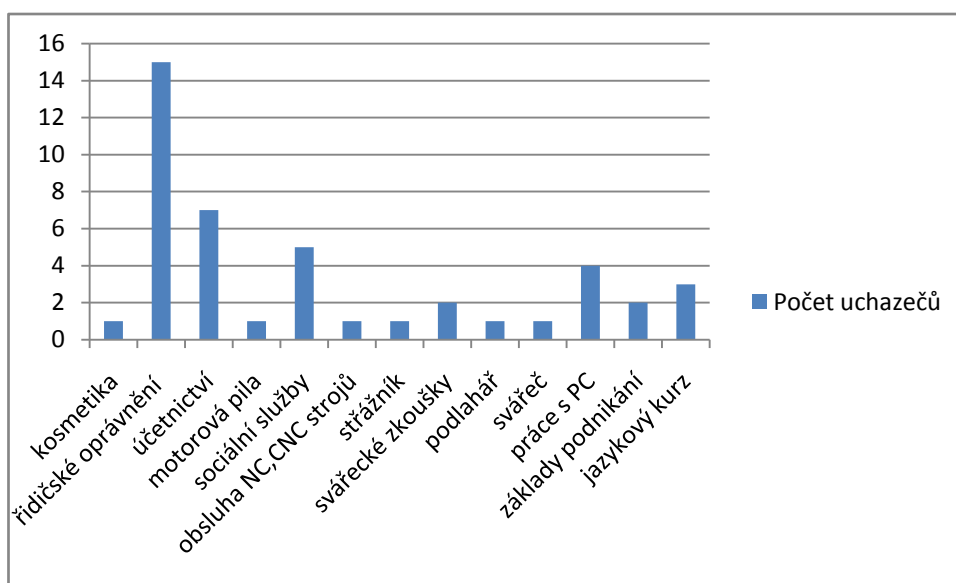
Dvě třetiny uchazečů ví, jaký kurz by chtěly navštěvovat. Zbýlých 22 uchazečů tuto představu nemá.

Otázka č. 16: „Pokud ano, jaký?“

Představu o rekvalifikaci mělo 44 uchazečů o rekvalifikaci. Nejčastěji uváděli uchazeči řidičské oprávnění, a to 34 % uchazečů. Do této skupiny bylo zahrnuto řidičské oprávnění skupiny C, E a T, také sem bylo zahrnuto ovládání vysokozdvíhného vozíků (1 uchazeč). Druhou nejčastější rekvalifikací byl kurz účetnictví, kterého by se chtělo účastnit 16 % uchazečů. Kurz pracovníkem v sociálních službách by chtělo absolvovat 12 % uchazečů. Zlepšit své schopnosti s prací na počítači by chtělo 9% uchazečů. Sedm procent uchazečů by chtělo

absolvovat jazykový kurz. Kurz základního podnikání a svářečských zkoušek by chtělo absolvovat 5 % uchazečů. U ostatních kurzů je zastoupení jen jedním uchazečem.

Graf 42 "Pokud ano, jaký?"

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 17: „Rekvalifikaci, kterou požadují:“

Na tuto otázku mohli uchazeči odpovědět více možností. Uchazeči požadují rekvalifikaci, kterou získají novou profesi. Takto odpovědělo 36 uchazečů, což je 53 % uchazečů o rekvalifikaci. Druhou nejčastější odpovědí uchazečů (43 %) bylo, že požadují takovou rekvalifikaci, která prohloubí jejich znalosti. Jen 3 % uchazečů nemají žádnou kvalifikaci a chtěly by jí rekvalifikací získat. Jeden uchazeč zaškrtnl „jiné důvody“, ale bohužel nenapsal jaké.

Tabulka 11 "Rekvalifikaci, kterou požadují:"

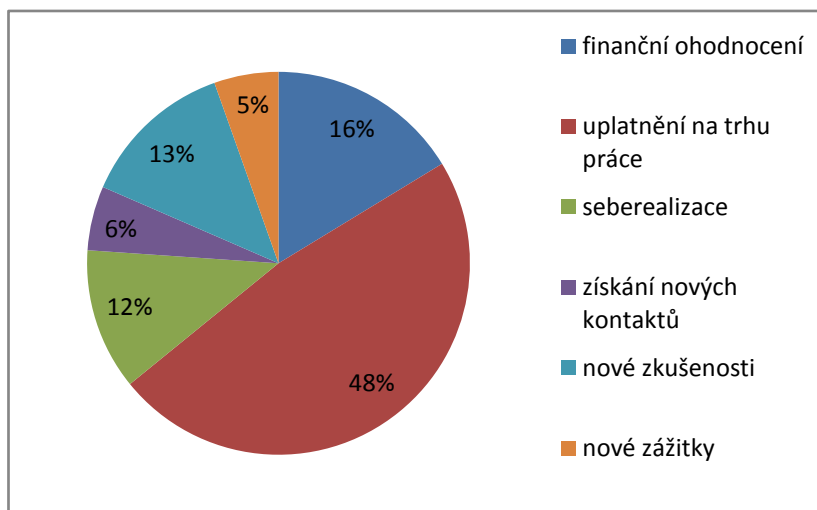
Rekvalifikaci, kterou požadují:	Počet uchazečů
taková, která prohloubí mé znalosti	29
pro získání nové kvalifikace (profese)	36
protože nemám žádnou kvalifikaci, ale chci nějakou získat (mám základní vzdělání)	2
další důvody	1

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 18: „Co od nového zaměstnání čekáte?“

Uchazeči mohli vybrat více možností. Jak už z otázky vyplývá, nejvíce uchazečů odpovědělo: uplatnění na trhu práce. Takto odpovědělo 44 uchazečů. Dalšími častými očekáváními uchazečů bylo finanční ohodnocení (15 uchazečů), nové zkušenosti (12 uchazečů), seberealizace (11 uchazečů), získání nových kontaktů (6 uchazečů) a nové zážitky (5 uchazečů).

Graf 43 "Co od nového zaměstnání čekáte?"

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 19: „V jakém odvětví bych chtěl pracovat (reálné zaměstnání, potřebné vzdělání)?

Uchazeči by chtěli pracovat téměř ve všech odvětvích kromě těžebního průmyslu (v regionu Jihlava neprobíhá žádná těžba, které by zaměstnala nové uchazeče), výroby ostatních nekovových výrobků, výroby a rozvod elektřiny plynu a vody a v ubytování a stravování. Nejvíce uchazečů by chtělo pracovat v ostatních službách. Nejspíše je to dáno tím, že sem spadá nejvíce oborů.

Osm uchazečů by rádo pracovalo v dopravě a komunikaci. Tato odpověď je zjevná, jelikož většina účastníků by chtěla rekvalifikaci získat řidičské oprávnění. Uchazečů by mělo být i více, ale dáno je to tím, že by profesi „Řidič“ prováděli uchazeči i v ostatních odvětvích. Sedm uchazečů by chtělo pracovat v zemědělství, lesnictví a rybolovu. Jedná se spíše o první dvě odvětví, která jsou v celém regionu široce zastoupena.

Šest uchazečů by rádo našlo zaměstnání v odvětví zdravotnictví, sociální péče a veterinární činnosti. V tomto odvětví se jedná o sociální péči, jelikož většina těchto uchazečů by chtěla být rekvalifikována jako „Pracovník v sociálních službách“.

Ve stavebnictví by chtěli pracovat 4 uchazeči.

Vždy 3 uchazeči (tedy celkově 12 uchazečů), by chtěli pracovat v potravinářském a tabákovém průmyslu; dřevozpracujícím, papírenském a polygrafickém průmyslu; velkoobchodu, maloobchodu a opravách nebo v peněžnictví a pojišťovnictví.

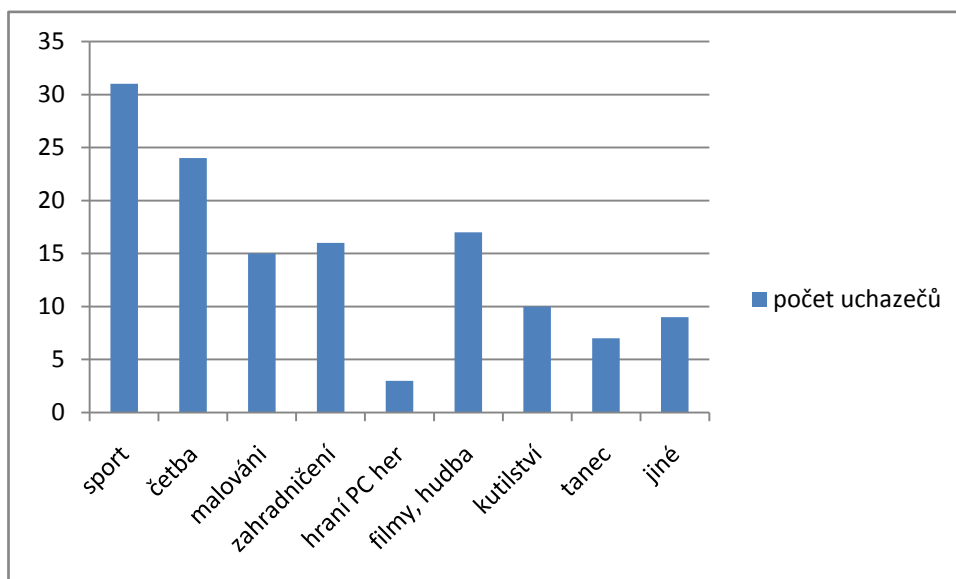
Vždy 2 uchazeči (tedy celkově 10 uchazečů). by chtěli najít zaměstnání v chemickém, farmaceutickém a rafinérském průmyslu; výrobě kovů a kovárenských výrobků; veřejné správě a obraně nebo ve školství.

V ostatních odvětvích bylo zastoupení po jednom uchazeči.

Otázka č. 20: „Jaké máte koníčky?“

Uchazeči mohli odpovídat na více možností. Nejraději uchazeči (24 %) o zaměstnání tráví svůj volný čas sportováním. Druhou nejoblíbenější činností je četba (18 %), další je sledování TV, filmů, poslouchání hudby (12 %). Malování, kreslení, tvořivé činnosti (doplňky bytů, bižuterie) uvedlo 11 % uchazečů. Mezi jiné možnosti uváděli uchazeči: zpěv ve sboru, myslivost, čas strávený s dětmi a jeden uchazeč napsal, že nemá žádné koníčky.

Graf 44 "Jaké máte koníčky?"

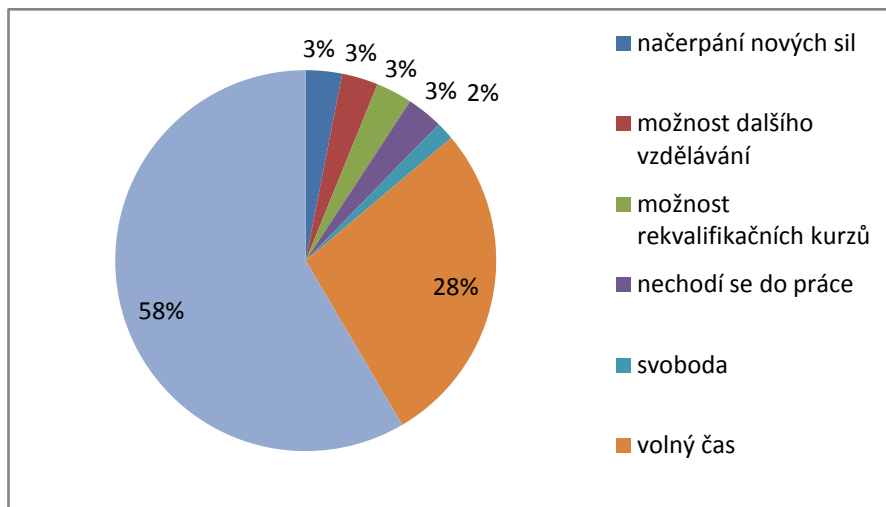

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 21: „Co považujete za výhody nezaměstnanosti?“

Nejvíce uchazečů (38 osob) nevidí žádné výhody v nezaměstnanosti. Druhá největší skupina (18 osob) uchazečů vidí výhody nezaměstnanosti v tom, že mají dostatek volného času, který mohou trávit s rodinou nebo se věnovat svým zálibám. Stejný počet uchazečů uvedl jako výhody: načerpání nových sil, možnost dalšího vzdělávání a účastnit se rekvalifikačních kurzů a že se nechodí do práce. Pro jednoho uchazeče znamená nezaměstnanost svobodu.

Graf 45 "Co považujete za výhody nezaměstnanosti?"

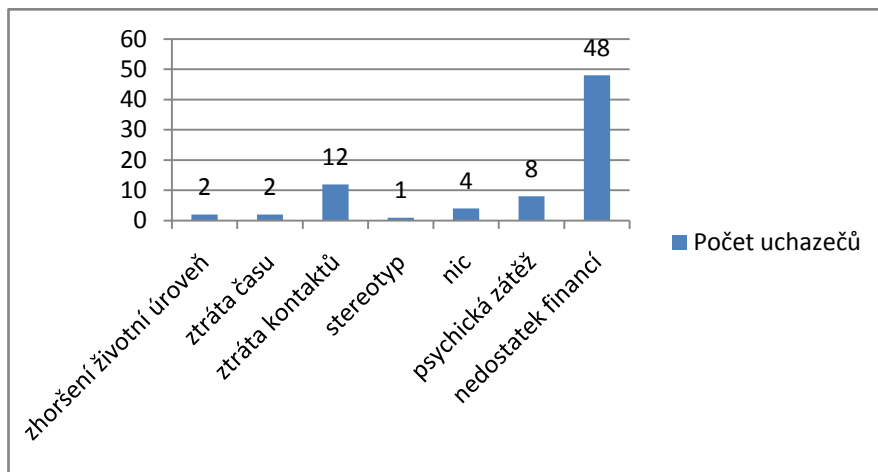

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 22: „Co považujete za nevýhody nezaměstnanosti?“

Na tuto otázku se uchazeči více rozepsali. Šlo z dotazníků poznat, že většinu uchazečů nezaměstnanost trápí. Uváděli také více důvodů. Důvody byly dány do 7 skupin. Nejhorším je pro uchazeče nedostatek financí, což uvedlo 62 % uchazečů. Druhou nejčastější nevýhodou vidí uchazeči (16 %) v ztrátě kontaktů, vyřazení z kolektivu a ztrátě komunikace s okolním světem. Trápí je také psychická zátěž (10%), kdy pociťují bezmoc a ztrátu důstojnosti. Naopak 5 % uchazečů nevidí na nezaměstnanosti nic špatného.

Graf 46 "Co považujete za nevýhody nezaměstnanosti?"

Zdroj: vlastní zpracování

Shrnutí hypotézy

Šetření bylo zaměřeno na uchazeče o rekvalifikační kurzy, kterých se chtějí účastnit v regionu Jihlava. Šetření je možno stanovit jako úspěšné. Analýzami byl získán dostatek informací pro potvrzení či vyvrácení zadaných hypotéz, cíl je proto možné považovat za splněný.

První hypotéza byla položena takto: „*Nejvíce uchazečů o rekvalifikační kurzy jsou dlouhodobě nezaměstnaní uchazeči.*“ S touto hypotézou je úzce spojena otázka č. 9, která zněla takto: „Jak dlouho jste nezaměstnaný?“ Nejvíce uchazečů uvedlo možnost: „do 3 měsíců“ a to 36 % a druhou nejčastější odpovědí byla odpověď: „4 - 6 měsíců“, tak to odpovědělo 23 % uchazečů. Už z těchto odpovědí je zřejmé, že dlouhodobě nezaměstnaní uchazeči nejsou nejpočetnější skupinou uchazečů o rekvalifikační kurzy. Tato hypotéza musí být zamítnuta.

Druhá hypotéza zněla: „*O rekvalifikační kurzy se uchazeči zajímají z důvodu lepšího uplatnění na trhu práce.*“. S druhou hypotézou souvisí otázka č. 13: „Proč se zajímáte o rekvalifikační kurz?“ Na toto otázku mohli uchazeči odpovědět 7 různými danými odpovědi nebo napsat vlastní jinou odpověď. Nejčastější odpovědí byla

právě odpověď „lepší uplatnění na trhu práce“. Takto odpovědělo 34 uchazečů o rekvalifikace, což činilo 44 % z celkového množství uchazečů. Druhou nejčastější odpovědí byla: získání nových znalostí, kdy takto odpovědělo 15 % uchazečů. Z čehož je zřejmé, že uchazeči doopravdy zájem o rekvalifikační kurzy, kvůli zlepšení uplatnění na trhu práce. Hypotézu lze potvrdit.

Třetí hypotéza zněla takto: „*Rekvalifikační kurz k získání řidičského oprávnění je nejčastější žádostí uchazečů o rekvalifikace.*“ Tato hypotéza souvisela s otázkou č. 15 a především otázka č. 16, které navazovala na otázku č. 15. Otázka č. 15 zněla: „„Máte představu, jaký kurz chcete navštěvovat?““ Na tuto otázku kladně odpovědělo 44 uchazečů. Navazující otázka č. 16 se těchto uchazečů ptala: „Pokud ano, jaký?““ Ze 44 uchazečů, kteří odpověděli, že ano jich 34 %, což je 15 uchazečů odpovědělo, že chtějí řidičské oprávnění. Druhým nejčastějším kurzem, který uchazeči chtějí, byl kurz účetnictví. Tohoto kurzu by se chtělo zúčastnit 16 % uchazečů. Z této rozboru ve velice patrné, že největší zájem je o rekvalifikaci, jejímž cílem je získat řidičské oprávnění. Hypotézu lze jednoznačně potvrdit.

7 Výsledky a diskuze

Nezaměstnanost v regionu Jihlava byla po celé sledované období pod hodnotami Kraje Vysočina a kromě roku 2009 i pod celkovými hodnotami České republiky. Průměrná míra nezaměstnanosti byla nejnižší na začátku sledovaného období v roce 2008 a činila 4,7 %. Nejvyšší byla v roce 2010 a činila 8,8 %, ale už od roku 2009 bylo vidět výrazné zvýšení průměrné míry nezaměstnanosti a to kvůli ekonomické krizi, která započala v roce 2008. Tato krize způsobila na trhu práce neuvěřitelný pokles poptávky zaměstnavatelů po pracovní síle.

Region Jihlava je úzce spojen se zemědělstvím a lesnictvím, kdy orná půda zaujímá okolo 75 % celkové rozlohy. Proto se počet nezaměstnaných mění podle sezónnosti. I mikroregion Telč je závislý na sezóně a to kvůli turistickému ruchu, který zaměstnává velké množství obyvatel města.

Region Jihlava měl nejvíce volných míst v porovnání na evidované nezaměstnané uchazeče v roce 2007. Na 3 868 uchazečů připadalo 1 304 volných míst. Nejhorší situace byla v roce 2009, kdy bylo v registru 6 276 nezaměstnaných osob a jen 83 volných míst. Na jedno pracovní místo v tomto případě připadalo 75,6 uchazeče o zaměstnání. Tento kolaps byl způsoben tím, že v okrese Jihlava dominuje jen jedno výrobní zaměření, a to zpracovatelský průmysl, který byl nucen během ekonomické krize svůj provoz omezit.

Struktura nezaměstnaných podle pohlaví je jasně ovlivněna ekonomickou krizí. V roce 2007, tedy před touto krizí, bylo více nezaměstnaných žen než mužů. Od roku 2008 do konce sledovaného období vyšší počet nezaměstnaných mužů. Většina mužů je zaměstnána u největších zaměstnavatelů v regionu Jihlava, kteří zaměstnávají hlavně muže. Mezi tyto zaměstnavatele patří firmy Bosch, AutomotiveLighting a Motorpal, které se věnují strojírenskému průmyslu a právě u tohoto odvětví byl největší propad a snižování stavu zaměstnanců. Situace se během let zlepšila a v roce

2013 bylo o 509 uchazečů v evidenci méně než v roce 2009, který byl pro muže nejhorší.

Struktura nezaměstnanosti podle věku byla rozdělena do 11 věkových kategorií. Nejohroženější skupinou jsou mladiství ve věku 20-24 let. Jako jediná věková kategorie přesáhla hranici 800 nezaměstnaných uchazečů, a to v letech 2009 a 2012.

Nezaměstnaní podle věku byli nejvíce uchazeči se středním odborným vzděláním s výučním listem. Nejvíce jich bylo evidováno v roce 2009 v počtu 2 865 uchazečů. Jako jediná kategorie podle vzdělání překročila hranici 2 000 evidovaných uchazečů.

Struktura uchazečů podle délky evidence byla rozdělena do pěti kategorií. Nejvíce uchazečů měla kategorie, ve které byli v evidenci déle než 1 rok, tedy šlo o dlouhodobě nezaměstnané.

Aktivní politika zaměstnanosti

Nejdůležitějším nástrojem aktivní politiky zaměstnanosti v regionu Jihlava jsou rekvalifikace. S měnícím se trhem práce se mění i zájem o různé rekvalifikace. Zatímco v roce 2007 byl největší zájem o tyto rekvalifikace: základní obsluha PC, pečovatelka a pracovník pro obor sociální péče, účetnictví, skladník, v roce 2013 byl největší zájem o rekvalifikační kurzy: řidičské oprávnění a profesní průkazy, oprávnění zacházet s vysokozdvihnými vozíky, strážný, obráběč kovů, prodavač a o svářečské zkoušky.

Pomocí nástroje veřejně prospěšné práce bylo nejvíce uchazečů umístěno v roce 2011 a to v počtu 134 uchazečů, což bylo oproti krizovému roku o 49 umístěných uchazečů více. Místa byla vždy plně obsazena, kromě roku 2013, kdy o veřejné práce byl menší zájem.

Společensky účelná pracovní místa byla vyhrazena pro ohrožené skupiny nezaměstnaných, kam patří: mladí lidé, starší uchazeči nad 50 let, dlouhodobě nezaměstnaní uchazeči pečující o dítě a zdravotně znevýhodnění uchazeči. Nejvíce

vytvořených míst bylo v roce 2007 (123 míst) a nejméně v krizovém roce 2009 (jen 12 míst). Nenaplněny kapacity míst byly v letech 2007 a 2010, kdy o společensky účelná místa nebyl velký zájem.

O společensky účelná pracovní místa SVČ se větší zájem o tato místa projevil až od roku 2010. Největší zájem mají dlouhodobě nezaměstnaní uchazeči o zaměstnání.

Chráněná pracovní místa nejsou skoro vůbec využívána, kvůli své složitosti při jejich realizaci.

Projekty Evropského sociálního fondu jsou v regionu Jihlava silně využívány. K dnešnímu dni probíhá 6 projektů. Jedná se o tyto projekty: „Prevence - změna včas!“, „Třetí kariéra“, „Cesta přes bariéry“, „Jde to i s dětmi“, „Odborná praxe pro mladé do 30 let“ a „VSPR v Kraji Vysočina II.“

Riziková skupina absolventů škol a mladiství a její nezaměstnanost byla hodnocena z různých hledisek. Nejvíce nezaměstnaných absolventů je do věku 25 let, potom se jejich situace na trhu práce zlepšuje. Absolventi podle profesí se na trh práce v okrese Jihlava nejlépe umisťují: obsluha CNC strojů, elektrotechnik a elektrikář, prodavač, administrativní pracovník, kuchař, číšník. Největší problémy mají absolventi oborů: kosmetička, kadeřnice, automechanik, truhlář. Podle pohlaví absolventky hledají práci hůře než muži. Dlouhodobě nezaměstnaných absolventů bylo nejvíce v 1. pololetí roku 2010 a nejméně v 2. pololetí roku 2007. Podle nejvyššího dosaženého vzdělání bylo nejvíce nezaměstnaných absolventů se středním odborným vzděláním s výučním listem a úplným odborným středním vzděláním.

Dotazníkový průzkum zaměřený na absolventy

Datazníkové šetření zaměřené na absolventy v regionu Jihlavva byla vybráno z důvodů jejich neuplatitelnosti na trhu práce. Z dotazníkového šetření vyplnilo, že nejvíce nezaměstnanců absolventů je se středním vzděláním. V evidenci je nejvíce absolventů v době do 3 měsíců. Nevýhodou úplatnění na trhu práce je ž absolventi nemají žádnou praxi, to ale mohou dohnat pomocí aktuálních teoretických znalostí a

práci na PC, jelikož velice dobře zvládají techniku. Většina absolventů měla zkušenost z prací, proto už nějaké pracovní návyky mají. Práci hledají převážně v časopisech, novinách a internetu. Dojíždět jsou ochotni do 50 km, muži i do větších vzdáleností. Absolventi nemají zájem o další vzdělávání, většina uvedla, že nemají zájem o rekvalifikační kurzy. Tři hypotézy, které byly v dotazníku stanoveny byly vyhodnoceny dotazníkovým průzkumem takto:

První hypotéza byla potvrzena, jelikož 57% absolventů uvedlo, že hledají práci ve svém oboru vzdělání. Druhá hypotéza byla zamítnuta, jelikož jen 45 % mužů odpovědělo kladně. Třetí hypotéza byla potvrzena, jelikož 60 % absolventů není ochotno dojíždět do zaměstnání

Dotazníkový průzkum - rekvalifikace

Druhý dotazníkový průzkum byl zaměřen na uchazeče o rekvalifikační kurzy, kterých se chtějí účastnit v regionu Jihlava. Více uchazečů je mužského pohlaví. Nejvíce uchazečů o rekvalifikace je ve věku 27 - 54 let. Nejvíce uchazečů o rekvalifikace má střední vzdělání s výučním listem. Kde naposlt pracovali, odpovídali nejčastěji v administrativě, a nebo jako zedníci. V zaměstnání byly nejčastěji 1 až 3 roky. Jako důvod svá nezaměstnanosti uváděli nejčastěji, že byli propuštěni pro nadbytečnost. Většina uchazečů uvedla, že je nezaměstnána do 3 měsíců, tedy krátkodobě a v evidenci ÚP jsou poprvé. Více než 75 % se účastnilo rekvalifikačního kurzu a to nejčastěji jednoho. O rekvalifikační kurzy se zajímají z důvodu lepšího uplatnění na trhu práce a požadují, aby prohloubila jejich kvalifikaci nebo díky ní získali novou. Největší zájem je o rekvalifikace, kde získají řidičské oprávnění. Za největší výhody nezaměstnanosti považují dostatek volného času a největší nevýhody nedostatek financí. Tři hypotézy, které byly stanoveny na začátku dotazníkového průzkumu dopadly takto:

První hypotéza byla zamítnuta, jelikož o rekvalifikace mají největší zájem uchazeči v evidenci do 3 měsíců. Druhá hypotéza byla potvrzena, jelikož uchazeči nejčastějším důvodem uváděli lepší uplatnění na trhu práce.

Třetí hypotéza byla potvrzena. Jelikož 34 % uchazečů uvedlo, že chtějí rekvalifikační kurz, kterým získají řidičské oprávnění.

8 Závěr

Diplomová práce se zakládá na zpracování teoretických východisek, analýze zaměstnanosti a nezaměstnanosti v regionu Jihlava. Práce se více zabírala problematikou absolventů a rekvalifikací. Závěr práce tvořily dotazníkové průzkumy na nezaměstnané absolventy a uchazeče o rekvalifikační kurzy. Cíl práce byl splněn.

Diplomová práce prozradila problémy nezaměstnanosti, které byly v regionu Jihlava hlavně v období 2009 a 2010 a její zlepšování v dalších letech zkoumání. Tyto problémy byly zapříčiněny ekonomickou krizí, která nastala v roce 2008. Pracovní trh v regionu Jihlava je velice jednostraný. Největší zaměstnavatelé regionu se zabývají strojírenským průmyslem, který byl po ekonomické krizi utlumen a firmy propouštěli z pracovního poměru velké množství pracovníků a nová místa neby tvořena. Dokud na trh práce nepřijde velký zaměstnavatel v jiném odvětví, než strojírenském může se tato situace opakovat znova.

Trh práce regionu Jihlava obsahuje několik rizikových skupin s větší mírou nezaměstnanosti. Mezi tyto skupiny patří i skupina absolventů škol, na které se diplomová práce soustředila. Na základě průzkumu vyšlo najevo, že mají vysoké požadavky na platové ohodnocení a za práci nechtějí dojíždět. Jelikož absolventi nemají žádnou praxi, měli by se soustředit na jazyková vzdělání, která pro ně mohou být velkou výhodou. Dále musejí snížit své nároky na pracovní místo (nehledat jen v oboru vzdělání) a platové podmínky (jejich požadavky nejsou úměrné jejich schopnostem). Změny by měly nastat i ve školství, aby školy nabízely obory, o které je v regionu zájem a poskytovat už během studia praxe a spolupracovat s firmami. Ministerstvo školství a sociálních prací spolu s Úřady práce v ČR zaměřit ještě více nástroje aktivní politiky zaměstnanosti na tuto problémovou skupinu.

Aktivní politika zaměstnanosti byla řešena pomocí dotazníkového šetření zaměřeného na rekvalifikace, kde bylo zjištěno, o jaké rekvalifikační kurzy je zájem. Nejvíce byl zájem o rekvalifikační kurzy, kde uchazeči získají řídičská oprávnění.

V regionu Jihlava je nedostatek řidičů, jak v osobní, tak nákladní dopravě, takže tyto rekvalifikace by dopravci mohli pomoci získat práci a stát se zaměstnaným. Zájem o rekvalifikační kurzy se v průběhu let mění. Ministerstvo školství a sociálních věcí by ve spolupráci s úřadem práce a pomocí Evropského sociálního fondu by mělo na tyto požadavky pružně reagovat, aby byla poptávka co nejrychleji uspokojena a nezaměstnaných uchazečů ubývalo.

9 Seznam použitých zdrojů

BROŽOVÁ, Dagmar. *Společenské souvislosti trhu práce*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-16-4.

BUCHTOVÁ, Božena a kol. *Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém*. 1.vyd. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-9006-8.

BURDOVÁ, Jeny, CHAMOUTOVÁ, Daniela. *Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2012*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2012.

DUŠÁNKOVÁ, Olga a kol. *Statistická ročenka trhu práce v ČR v roce 2006*. Praha: Tiskárna KUFR, 2007. ISBN 978-80-86878-00-3.

DUŠÁNKOVÁ, Olga a kol. *Statistická ročenka trhu práce v ČR v roce 2007*. Praha: Tiskárna KUFR, 2008. ISBN 978-80-86878-64-5.

DUŠÁNKOVÁ, Olga a kol. *Statistická ročenka trhu práce v ČR v roce 2008*. Praha: Tiskárna Fokus, 2009. ISBN 978-80-86878-95-9.

DUŠÁNKOVÁ, Olga a kol. *Statistická ročenka trhu práce v ČR v roce 2009*. Praha: Tiskárna Fokus, 2010. ISBN 978-80-7421-016-7.

DUŠÁNKOVÁ, Olga a kol. *Statistická ročenka trhu práce v ČR v roce 2010*. Praha:Tiskárna Fokus, 2011. ISBN 978-80-7421-034-1

HALL, Robert Ernest, LIEBERMAN, Marc. *Macroeconomics*. 5. vyd. Mason, OH: South-Western CengageLearning, 2010. ISBN 978-143-9038-987.

HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-681-6.

HUDEČKOVÁ, Helena a kol. *Metodologie sociologického výzkumu pro nesociology*. Vyd. 1. Praha: PEF ČZU v Praze, 2009. ISBN 978-80-213-0791-9.

JAIN, T. R. a kol. *Macroeconomics*. New Delhi: V.K.Publications, 2007. ISBN 81-87140-65-8.

JÍROVÁ, Hana. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. 1. vyd. Praha: VŠE, 1999. ISBN 80-7079-635-9.

KOLIBOVÁ, Helena a Alina KUBICOVÁ. *Trh práce a politika zaměstnanosti: distanční studijní opora*. Vyd. 1. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2005. ISBN 80-724-8321-8

KREBS, Vojtěch a kol. *Sociální politika*. 4. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2007. ISBN 978-80-7357-276-1.

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ – ODBOR PODPORY TRHU PRÁCE. *Statistická ročenka trhu práce v ČR v roce 2013*. Praha: KUFR s.r.o., 2013. ISBN 978-80-7421-064-8.

MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. 1.vyd. Praha: Slon - sociologické nakladatelství, 1994. ISBN 80-901-4249-4.

PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. 3. vyd. Slaný: Melandrium, 2007. ISBN 978-80-86175-58-4.

Poradenství pro volbu povolání a zaměstnání na úřadech práce v České republice: distanční studijní opora. 1. vyd. Praha: Národní vzdělávací fond, Národní informační středisko pro poradenství, 2005, 65 s. ISBN 80-867-2825-0.

PROCHÁZKOVÁ, Eva, ŠEBESTOVÁ, Lucie. *Statistická ročenka trhu práce v ČR v roce 2011*. Plzeň: Tiskárna Bílý Slon s.r.o., 2012. ISBN 978-80-7421-043-3.

PROCHÁZKOVÁ, Eva, ŠEBESTOVÁ, Lucie. *Statistická ročenka trhu práce v ČR v roce 2012*. Praha: KUFR s.r.o. - Tiskárna, 2013. ISBN 978-80-7421-064-8.

SCHILLER, Bradley R. *Makroekonomie dnes*. 1.vyd. Brno: ComputerPress, 2004. ISBN 80-251-0169-X.

SIROVÁTKA, Tomáš, MAREŠ, Petr. *Trh práce, nezaměstnanost, sociální politika*. Brno: Masarykova univerzita, 2003. ISBN 80-210-3048-8.

TOMEŠ, Igor. *Úvod do teorie a metodologie sociální politiky*. 1. vyd. Praha: Portál, s. r. o., 2010. ISBN 978-80-7367-680-3.

TUCKER, Irvin B. *Macroeconomicsfortoday*. 7. vyd. Mason, OH: South-Western CengageLearning, 2011. ISBN 05-384-6944-7.

WELCH, Patrick J, WELCH, Gerry F. *Economics*. 9. vyd. Hoboken, N.J.: John Wiley, 2010. ISBN 04-704-5009-6.

Internetové zdroje

ČSÚ: *Okres Jihlava* [online]. 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xj/redakce.nsf/i/okres_jihlava.

ČSÚ: *Trh práce v ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/kapitola/250130-14-r_2014-201.

ČSÚ: *Okresy České republiky 2013* [online]. 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/p/320200-14>.

ČSÚ: *Zaměstnanost, nezaměstnanost* [online]. 2014 [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/zamestnanost-xj?opendocument&uzemi=okresy>.

ECONOMIA, a. s. *Zákon o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb.* [online]. [cit. 2014-10-29]. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakon-o-zamestnanosti>.

Integrovaný portál MPSV: *Aktivní politika zaměstnanosti* [online]. 2014 [cit. 2014-09-19]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>

Integrovaný portál MPSV: *Aktivní politika zaměstnanosti a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti: SÚPM-SVČ* [online]. 2014 [cit. 2014-09-19]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>

Integrovaný portál MPSV: *Aktivní politika zaměstnanosti a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti: Veřejně prospěšné práce* [online]. 2014 [cit. 2014-09-19]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>

Integrovaný portál MPSV: *Aktivní politika zaměstnanosti a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti: Rekvalifikace* [online]. 2014 [cit. 2014-09-19]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>

KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA. *Okres Jihlava* [online]. 2013 [cit. 2014-10-20]. Dostupné z: <http://www.kr-vysocina.cz/okres-jihlava/g-23901>.

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ: *Nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR* [online]. 2012 [cit. 2014-09-14]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/13857/podil_nezamestnanych.pdf

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *ZÁKON č. 435/2004 Sb., O zaměstnanosti §109.* [online]. 2014 [cit. 2014-10-29]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/ppropo.php?ID=z435_2004_2.

RIS: *Okresy kraje Vysočina* [online]. 2014 [cit. 2014-10-27]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/p/320200-14>.

Statistiky [online]. 2014 [cit. 2014-10-02]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat>.

Turistické informační centrum v Jihlavě [online]. 2012 [cit. 2014-11-29]. Dostupné z: <http://www.kr-vysocina.cz/okres-jihlava/g-23901>.,

Zákon o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů. Dostupné z on-line na <http://portal.mpsv.cz/upcr/oup>. 2014 [cit. 2014-09-15].

Zákon o zaměstnanosti (Zákon č. 435/2004 Sb.). Dostupné on-line na http://portal.mpsv.cz/sz/obecne/prav_predpisy/akt_zneni. 2014 [cit. 2014-09-15].

10 Seznam příloh

Příloha I Počet volných míst

Příloha II Neumístění uchazeči o zaměstnání

Příloha III Počet nezaměstnaných podle pohlaví, vzdělání, délky evidence, věkové struktury

Příloha IV Průměrná míra nezaměstnanosti v %

Příloha V Nezaměstnaní absolventi podle pohlaví, evidence, nejvyššího dosaženého vzdělání

Příloha VI Absolventi podle jednotlivých stupňů vzdělání

Příloha VII Dotazník - absolventi

Příloha VIII Dotazník - rekvalifikace

Příloha I Počet volných míst

Rok	Volná pracovní místa			Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo
	Celkem	Z toho		
		Pro absolventy a mladistvé	Pro občany se zdravotním postižením	
2007	1 304	206	8	2,6
2008	612	72	8	6,3
2009	83	7	6	75,6
2010	174	15	4	34,4
2011	214	24	11	24,6
2012	150	29	19	38,9
2013	338	85	98	17,1

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, 2014; Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Příloha II Neumístění uchazeči o zaměstnání

Rok	Neumístění uchazeči o zaměstnání						
	Celkem	Z toho dosažitelní	Ženy	Z toho dosažitelní	Občané se zdravotním postižením	Absolventi škol a mladiství	Z toho dosažitelní
2008	3 868	3 701	1 861	1 766	611	293	283
2009	6 276	6 187	2 712	2 659	695	527	526
2010	5 980	5 900	2 689	2 652	690	476	475
2011	5 272	5 128	2 365	2 299	576	516	512
2012	5 841	5 675	2 739	2 654	624	694	689
2013	5 778	5 589	2 723	2 641	628	551	544

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, 2014; Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Příloha III Počet nezaměstnaných podle pohlaví, vzdělání, délky evidence, věkové struktury

Počet nezaměstnaných podle pohlaví

Struktura nezaměstnaných podle pohlaví			
Rok	Celkem	Ženy	Muži
2007	3 348	1 775	1 573
2008	3 868	1 861	2 007
2009	6 276	2 712	3 564
2010	5 980	2 689	3 291
2011	5 272	2 365	2 907
2012	5 841	2 739	3 102
2013	5 778	2 723	3 055

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, 2014; Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Počet nezaměstnaných podle vzdělání

R o k	Uchaze či celkem	Vzdělání							
		Bez vzdělá ní, neúpln é základ ní vzdělá ní	Základ ní vzdělá ní	Střední odborné vzdělání s výuční m listem	Nižší střední a střední vzdělá ní bez maturi ty	Úplné střední vzdělán í, vč. vyučení s maturit ou	Vyšší odbor né vzdělá ní	Vysokoškolské vzdělání	
								Bakalářs ký stupeň	Magisters ký stupeň a vědecká výchova
2008	3 868	4	1 050	1 663	105	871	37	29	109
2009	6 276	1	1 417	2 865	193	1 518	42	64	176
2010	5 980	-	1 418	2 678	180	1 393	52	65	194
2011	5 272	2	1 273	2 217	184	1 278	34	86	198
2012	5 841	6	1 346	2 593	113	1 397	40	86	260
2013	5 778	3	1 442	2 465	112	1 314	51	119	272

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, 2014; Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Počet nezaměstnaných podle délky nezaměstnanosti

Rok	Počet uchazečů o zaměstnání	Z toho podle délky nezaměstnanosti				
		Do 3 měsíců	Více než 3 měsíce až 6 měsíců	Více než 6 měsíců až 9 měsíců	Více než 9 měsíců až 12 měsíců	Více než 12 měsíců
2007	3 348	1 171	667	332	190	988
2008	3 868	1 850	718	331	201	768
2009	6 276	2 038	1 581	808	704	1 813
2010	5 980	2 209	1 080	503	449	1 739
2011	5 272	1 808	999	423	306	1 736
2012	5 841	1 868	1 235	521	427	1 790
2013	5 778	1 667	967	508	451	2 185

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, 2014; Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Počet nezaměstnaných podle věku

ČR, kraje, okresy	Uchazeči celkem	Věková struktura uchazečů										
		- 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 +
2008	3 868	202	520	441	516	439	334	396	526	423	71	-
2009	6 276	328	891	744	801	717	594	607	787	685	122	-
2010	5 980	258	779	648	727	759	603	603	754	732	116	1
2011	5 272	300	784	577	597	648	542	505	615	628	76	-
2012	5 841	330	885	674	644	683	604	588	624	680	129	-
2013	5 778	227	791	643	580	751	673	560	649	735	168	1

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, 2014; Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Příloha IV Průměrná míra nezaměstnanosti v %

Průměrná míra nezaměstnanosti v %							
Oblast	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Jihlava	5,2	4,7	8,4	8,8	8,1	8,1	7,2
Vysočina	6,1	5,2	8,7	9,6	9,1	9,0	8,1
Celá ČR	6,6	5,4	8,0	9,0	8,6	8,6	8,2

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, 2014; Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Příloha V Nezaměstnaní absolventi podle pohlaví, evidence, nejvyššího dosaženého vzdělání

Nezaměstnaní absolventi podle pohlaví

Absolventi			
Období	Celkem	Ženy	Muži
1. pololetí 2007	185	89	96
2. pololetí 2007	353	193	160
1. pololetí 2008	173	91	82
2. pololetí 2008	312	165	147
1. pololetí 2009	307	133	174
2. pololetí 2009	501	226	275
1. pololetí 2010	436	200	236
2. pololetí 2010	502	276	226
1. pololetí 2011	387	196	191
2. pololetí 2011	461	237	224
2. pololetí 2013	554	298	256
1. pololetí 2014	342	179	163
2. pololetí 2014	378	191	187

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, 2014; Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Nezaměstnaní absolventi podle délky evidence

Absolventi v evidence déle než 6 měsíců			
Období	Celkem	Ženy	Muži
1. pololetí 2007	91	44	47
2. pololetí 2007	20	12	8
1. pololetí 2008	68	53	15
2. pololetí 2008	22	15	7
1. pololetí 2009	79	44	35
2. pololetí 2009	68	32	36
1. pololetí 2010	243	110	133
2. pololetí 2010	104	46	58
1. pololetí 2011	205	107	98
2. pololetí 2011	95	47	48

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, 2014; Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Nezaměstnaní absolventi podle délky evidence

Absolventi v evidence déle než 5 měsíců			
Období	Celkem	Ženy	Muži
2. pololetí 2013	169	90	79
1. pololetí 2014	178	94	84
2. pololetí 2014	80	44	36

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, 2014; Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Nezaměstnaní absolventi podle nejvyššího dosaženého vzdělání

Absolventi dle nejvyššího dosaženého vzdělání										
Období	Nižší střední odb. vzdělání	Střední odborné s vyučným listem	Střední odborné bez mat. i vyuč. listu	ÚSV - gymnázium	ÚSO - vyučení a maturita	ÚSO - střední odb. škola (bez vyuč.)	Vyšší odborné vzdělání	Bakalářské vzdělání	Vysokoškolské vzdělání	Doktorské vzdělání
1. pololetí 2007	11	60	2	18	13	61	2	4	3	0
2. pololetí 2007	24	97	1	12	49	127	0	9	9	0
1. pololetí 2008	18	56	1	18	15	55	0	6	0	0
2. pololetí 2008	21	104	0	7	34	95	0	12	13	0
1. pololetí 2009	22	105	0	10	34	111	1	20	1	0
2. pololetí 2009	41	158	0	7	62	149	1	36	12	0
1. pololetí 2010	33	118	0	32	48	137	3	30	10	2
2. pololetí 2010	27	162	0	6	64	133	0	51	20	1
1. pololetí 2011	22	110	0	18	40	130	3	37	8	1
2. pololetí 2011	34	135	0	13	56	126	1	47	17	1
2. pololetí 2013	41	179	0	18	42	82	14	75	64	0
1. pololetí 2014	18	85	0	10	26	68	7	52	31	0
2. pololetí 2014	21	114	0	9	33	55	7	46	46	1

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, 2014; Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Příloha VI Absolventi podle jednotlivých stupňů vzdělání

Absolventi - Nižší střední odborné vzdělání

Absolventi - Nižší střední odborné vzdělání			
Období	Celkem	Ženy	Muži
1. pololetí 2007	11	6	5
2. pololetí 2007	24	16	8
1. pololetí 2008	18	12	6
2. pololetí 2008	21	8	13
1. pololetí 2009	22	10	12
2. pololetí 2009	41	17	24
1. pololetí 2010	33	13	20
2. pololetí 2010	27	11	16
1. pololetí 2011	22	6	16
2. pololetí 2011	34	12	22
2. pololetí 2013	41	16	25
1. pololetí 2014	18	7	11
2. pololetí 2014	21	14	7

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Absolventi - Střední odborné s výučním listem

Absolventi - Střední odborné s výučním listem			
Období	Celkem	Ženy	Muži
1. pololetí 2007	60	18	42
2. pololetí 2007	97	34	63
1. pololetí 2008	56	26	30
2. pololetí 2008	104	48	56
1. pololetí 2009	105	43	62
2. pololetí 2009	158	54	104
1. pololetí 2010	118	44	74
2. pololetí 2010	162	57	105
1. pololetí 2011	110	45	65
2. pololetí 2011	135	48	87
2. pololetí 2013	179	70	109
1. pololetí 2014	85	38	47
2. pololetí 2014	114	45	69

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Absolventi - Střední odborné bez mat. i výuč. listu

Absolventi - Střední odborné bez mat. i výuč. listu			
Období	Celkem	Ženy	Muži
1. pololetí 2007	2	1	1
2. pololetí 2007	1	1	0
1. pololetí 2008	1	1	0
2. pololetí 2008	0	0	0
1. pololetí 2009	0	0	0
2. pololetí 2009	0	0	0
1. pololetí 2010	0	0	0
2. pololetí 2010	0	0	0
1. pololetí 2011	0	0	0
2. pololetí 2011	0	0	0
2. pololetí 2013	0	0	0
1. pololetí 2014	0	0	0
2. pololetí 2014	0	0	0

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Absolventi - Gymnázium

Absolventi - Gymnázium			
Období	Celkem	Ženy	Muži
1. pololetí 2007	18	8	10
2. pololetí 2007	12	9	3
1. pololetí 2008	18	9	9
2. pololetí 2008	7	4	3
1. pololetí 2009	10	4	6
2. pololetí 2009	7	4	3
1. pololetí 2010	32	15	17
2. pololetí 2010	6	4	2
1. pololetí 2011	18	8	10
2. pololetí 2011	13	8	5
2. pololetí 2013	18	11	7
1. pololetí 2014	10	6	4
2. pololetí 2014	9	6	3

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Absolventi - Vyučení a maturita

Absolventi - Vyučení a maturita			
Období	Celkem	Ženy	Muži
1. pololetí 2007	13	6	7
2. pololetí 2007	49	21	28
1. pololetí 2008	15	9	6
2. pololetí 2008	34	16	18
1. pololetí 2009	34	7	27
2. pololetí 2009	62	24	38
1. pololetí 2010	48	19	29
2. pololetí 2010	64	42	22
1. pololetí 2011	40	18	22
2. pololetí 2011	56	26	30
2. pololetí 2013	42	20	22
1. pololetí 2014	26	8	18
2. pololetí 2014	33	10	23

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Absolventi -Střední odb. škola (bez vyuč.)

Absolventi -Střední odb. škola (bez vyuč.)			
Období	Celkem	Ženy	Muži
1. pololetí 2007	61	37	24
2. pololetí 2007	127	82	45
1. pololetí 2008	55	33	22
2. pololetí 2008	95	55	40
1. pololetí 2009	111	51	60
2. pololetí 2009	149	74	75
1. pololetí 2010	137	64	73
2. pololetí 2010	133	86	47
1. pololetí 2011	130	79	51
2. pololetí 2011	126	76	50
2. pololetí 2013	82	42	40
1. pololetí 2014	68	26	42
2. pololetí 2014	55	33	22

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Absolventi - Vyšší odborné vzdělání

Absolventi - Vyšší odborné vzdělání			
Období	Celkem	Ženy	Muži
1. pololetí 2007	9	7	2
2. pololetí 2007	11	9	2
1. pololetí 2008	3	1	2
2. pololetí 2008	8	5	3
1. pololetí 2009	3	2	1
2. pololetí 2009	10	9	1
1. pololetí 2010	5	4	1
2. pololetí 2010	11	9	2
1. pololetí 2011	3	3	0
2. pololetí 2011	8	6	2
2. pololetí 2013	14	10	4
1. pololetí 2014	7	4	3
2. pololetí 2014	7	5	2

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Absolventi - Bakalářské vzdělání

Absolventi - Bakalářské vzdělání			
Období	Celkem	Ženy	Muži
1. pololetí 2007	4	2	2
2. pololetí 2007	9	7	2
1. pololetí 2008	6	3	3
2. pololetí 2008	12	9	3
1. pololetí 2009	20	16	4
2. pololetí 2009	36	26	10
1. pololetí 2010	30	20	10
2. pololetí 2010	51	37	14
1. pololetí 2011	37	21	16
2. pololetí 2011	47	33	14
2. pololetí 2013	75	51	24
1. pololetí 2014	52	30	22
2. pololetí 2014	46	29	17

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Absolventi - Vysokoškolské vzdělání

Absolventi - Vysokoškolské vzdělání			
Období	Celkem	Ženy	Muži
1. pololetí 2007	14	4	10
2. pololetí 2007	27	15	12
1. pololetí 2008	7	1	6
2. pololetí 2008	31	20	11
1. pololetí 2009	5	1	4
2. pololetí 2009	39	19	20
1. pololetí 2010	32	19	13
2. pololetí 2010	47	29	18
1. pololetí 2011	26	15	11
2. pololetí 2011	42	28	14
2. pololetí 2013	64	38	26
1. pololetí 2014	31	18	13
2. pololetí 2014	46	26	20

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Absolventi - Doktorské vzdělání

Absolventi - Doktorské vzdělání			
Období	Celkem	Ženy	Muži
1. pololetí 2007	0	0	0
2. pololetí 2007	0	0	0
1. pololetí 2008	0	0	0
2. pololetí 2008	0	0	0
1. pololetí 2009	0	0	0
2. pololetí 2009	0	0	0
1. pololetí 2010	2	2	0
2. pololetí 2010	1	1	0
1. pololetí 2011	1	1	0
2. pololetí 2011	1	1	0
2. pololetí 2013	0	0	0
1. pololetí 2014	0	0	0
2. pololetí 2014	1	1	0

Zdroj: Kontaktní pracoviště Jihlava, vlastní zpracování

Příloha VII Dotazník - absolventi

Dobrý den,

studuji na Provozně ekonomické fakultě České zemědělské univerzity v Praze.

A tento dotazník se stane součástí mé diplomové práce: „Analýza úrovně zaměstnanosti a nezaměstnanosti ve vybraném regionu“, tedy v Jihlavě.

Proto Vás chci požádat o spolupráci, která je pro mě a moji diplomovou práci velice důležitá.

Dotazník je anonymní a Vaše odpovědi budou sloužit jen pro zpracování mé diplomové práce.

Předem děkuji za Váš čas a spolupráci.

Nikola Šťávová

Pokyn: vybranou odpověď, prosím zakroužkujte nebo doplňte.

Pohlaví

a) muž

b) žena

Věk

a) 15 - 19 let

b) 20 - 26 let

Nejvyšší dosažené vzdělání (ukončené)

- a) základní vzdělání
- b) střední vzdělání s výučním listem
- c) střední vzdělání s maturitou
- d) nástavbové studium
- e) konzervatoř
- f) vyšší odborné vzdělávání (DiS.)
- g) Vysokoškolské vzdělání - Bakalářský studijní program
- h) Vysokoškolské vzdělání -Magisterský studijní program
- i) Vysokoškolské vzdělání - Doktorský studijní program

Jak jste se rozhodoval/a při výběru studia/ oboru?

- a) tento obor mě zajímal
- b) uplatnění na trhu práce
- c) vliv rodičů
- d) finanční ohodnocení v oboru
- e) jiná možnost

V jakém oboru hledáte práci?

- a) v oboru, který jsem vystudoval/a
- b) v podobném
- c) v jakémkoliv
- d) jiná možnost

Co můžete potenciálnímu zaměstnavateli nabídnout?

- a) odborné teoretické znalosti (škola)
- b) odborné praktické znalosti (praxe)
- c) práce s počítačem
- d) znalost světového jazyka
- e) řidičský průkaz
- f) jiná osvědčení

Pracovali jste v průběhu studia?

- a) ano, měl/a jsem brigády
- b) ano, pracoval/a jsem na částečný úvazek
- c) ne

Co děláte pro to, abyste našel/a práci?

- a) informuji se na úřadu práce
- b) hledám v časopisech, novinách, internetu
- c) ptám se známých, příbuzných

Jste ochoten/a dojíždět do zaměstnání?

- a) ano, do 50 km
- b) ano, do 100 km
- c) ano, nad 100 km
- d) ne

Máte zájem o práci v zahraničí?

a) ano

b) ne

Chtěl/a byste se účastnit nějakého rekvalifikačního kurzu?

a) ano

b) ne

Jste ochoten/a snížit své nároky na platové ohodnocení pro možné zaměstnání?

a) ano

b) ne

Jak dlouho jste evidováni na úřadu práce?

a) do 3 měsíců

b) 4 - 6 měsíců

c) 7 - 12 měsíců

d) déle než 12 měsíců

Příloha VIII Dotazník - rekvalifikace

Dobrý den,

studuji na Provozně ekonomické fakultě České zemědělské univerzity v Praze.

A tento dotazník se stane součástí mé diplomové práce: „Analýza úrovně zaměstnanosti a nezaměstnanosti ve vybraném regionu“, tedy v Jihlavě.

Proto Vás chci požádat o spolupráci, která je pro mě a moji diplomovou práci velice důležitá.

Dotazník je anonymní a Vaše odpovědi budou sloužit jen pro zpracování mé diplomové práce.

Předem děkuji za Váš čas a spolupráci.

Nikola Šťávová

Pokyn: vybranou odpověď, prosím zakroužkujte nebo doplňte.

Pohlaví

- a) muž
- b) žena

Věk

- a) 15 - 19 let
- b) 20 - 26 let
- c) 27 - 54 let
- d) 55 - a více let

Máte trvalé bydliště v Jihlavě?

- a) ano
- b) jinde, v okrese Jihlava
- c) jinde, mimo okres Jihlava

Nejvyšší dosažené vzdělání (ukončené)

- a) základní vzdělání
- b) střední vzdělání s výučním listem
- c) střední vzdělání s maturitou
- d) nástavbové studium
- e) konzervatoř
- f) vyšší odborné vzdělávání (DiS.)
- g) Vysokoškolské vzdělání - Bakalářský studijní program
- h) Vysokoškolské vzdělání - Magisterský studijní program
- i) Vysokoškolské vzdělání - Doktorský studijní program

V jakém oboru jste pracoval/a? (např. zedník, elektrikář, obchodník, kosmetička,...)

(zde doplňte)

.....

Jak jste se rozhodoval/a při výběru studia/ oboru?

- a) tento obor mě zajímal
- b) uplatnění na trhu práce
- c) vliv rodičů, kamarádů
- d) finanční ohodnocení v oboru (vysoké výdělky)
- e) jiná možnost

Jak dlouho jste pracoval/a v posledním zaměstnání?

- a) do 1 roku
- b) 1 - 3 roky
- c) 4 - 10 let
- d) 11 - 20 let
- e) více než 20 let
- f) jsem absolvent, neměl/a jsem práci na hlavní pracovní poměr
- g) zatím jsem nepracoval/a

Z jakého důvodu jste ztratil/a zaměstnání?

- a) změna zdravotního stavu
- b) nadbytečnost
- c) dostal/a jsem výpověď
- d) nevyhovující přeřazení (jiné pracovní místo, město)
- e) odešel/la jsem na vlastní žádost
- f) skončil/a jsem studia
- g) zatím jsem nepracoval/a
- h) jiné

Jak dlouho jste nezaměstnaný/á?

- a) do 3 měsíců
- b) 4 - 6 měsíců
- c) 7 - 9 měsíců
- d) 10 -12 měsíců
- e) 13 - 24 měsíců
- f) nad 24 měsíců

Kolikrát jste byl/a nezaměstnaný/á - v evidenci ÚP?

- a) poprvé
- b) 2x
- c) 3x a vícekrát

Pokud ano, kolika kurzů jste absolvoval/a?

- a) 1
- b) 2 - 4
- c) více než 4

Proč se zajímáte o rekvalifikační kurz?

- a) lepší uplatnění na trhu práce
- b) dlouhodobá nezaměstnanost (poslední šance)
- c) nevhodné vzdělání (vysoká nezaměstnanost v oboru)
- d) získání podpory při rekvalifikaci
- e) seberealizace
- f) získat nové znalosti
- g) zvýšení životní úrovně
- h) zprostředkování práce
- ch) jiné

„Jaké rekvalifikace byste se chtěl/a účastnit?“

- a) krátkodobé rekvalifikace (do 2 měsíce)
- b) dlouhodobé rekvalifikace (nad 2 měsíc)

Máte představu, jaký kurz chcete navštěvovat?

- a) ano
- b) ne

Pokud ano, jaký?

(zde napište odpověď)

.....

Rekvalifikaci, kterou požadují:

a) taková, která prohloubí mé znalosti u stávající profese

b) pro získání nové kvalifikace (profese)

c) protože nemám žádnou kvalifikaci, ale chci nějakou získat (mám základní vzdělání)

d) další důvody (zde uveďte jaké).....

Co od nového zaměstnání čekáte?

a) finanční ohodnocení

b) uplatnění na trhu práce

c) seberealizace

d) získání nových kontaktů

e) nové zkušenosti

f) nové zážitky

g) jiné

V jaké odvětví bych chtěl pracovat (reálné zaměstnání, potřebné vzdělání)?

a) zemědělství, lesnictví, rybolov

b) těžební průmysl

c) potravinářský a tabákový průmysl

d) textilní, oděvní a kožedělný průmysl

- e) dřevozpracující, papírenský a polygrafický průmysl (=tisk různých materiálů)
- f) chemický, farmaceutický a rafinérský průmysl
- g) výroba pryžových a plastových výrobků
- h) výroba pryžových a plastových výrobků
- ch) výroba ostatních nekovových minerálních výrobků
- i) výroba kovů a kovářských výrobků
- j) výroba a opravy strojů a zařízení
- k) výroba elektrických a optických přístrojů
- l) výroba dopravních prostředků
- m) výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody
- n) stavebnictví
- o) velkoobchod, maloobchod a opravy
- p) ubytování a stravování
- q) doprava a komunikace
- r) peněžnictví a pojišťovnictví
- s) činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu a výzkum a vývoj
- t) veřejná správa a obrana
- u) školství
- v) zdravotní a sociální péče a veterinární činnosti
- w) ostatní služby

Jaké máte „koníčky“?

a) sport

b) malování, kreslení, tvořivé činnosti (doplňte bytů, bižuterie)

c) zahradničení

d) hraní PC her

e) dívání se na TV, filmy, poslouchání hudby

f) kutilství

g) tanec

h) jiné

Co považujete za výhody nezaměstnanosti“?

(zde napište)

.....

Co považujete za nevýhody nezaměstnanosti“?

(zde napište)

.....